

e tema la luma sots los peg e en lo cap
 terna corona de .xij. esteles la q
 vna exponet En ill dnu ari q esta
 vna significat la gliosa abrigada
 ab lo sol co es q deu ess tostemps
 cuncta de les excellencies diuines
 ari com es q es mare de deu sent
 en la dreta pt del fill qui es deu
 o sobre amistada ab deu mes que
 tota altra creata e ella trega la
 luma de sots los peg dnu aquest
 apar p aco cur tota la mutible
 e amable e misable creata ha
 mester sa ajuda e ha de recorre
 als peg dela sua medra. E aqsta
 co dnu es coronada de .xij. esteles
 co es de .xij. dignitats q ha ha hu
 des sobre tota altra dona ari com
 appar p co q dit es e haue adre
 damall de les sues altes dignitats
 Appar donchs dnu aquest com
 aqsta es estada aqta nouella
 luma de que hauem en figa sua
 Ester .x. qui al mon ha portat
 goig e consolacio e informacio ab
 vure. P q apare q li ptam q
 ha nom maria p la segona in
 pretacio del dit nom q es illumi
 nant ari com ja damit es dit
 Capitol .xxxij. qui mostra co
 en lo cor dela gliosa hauna co
 tinuamet grans e precioses
 dolors

D Etam encara ala gliosa
 q haia nom maria atenet
 una tra inpretacio q es mu
 amargosa. E dnu aci
 e p fang en la omelia de nu
 nou q la ana dela gliosa es dita

mar p la sua capacitat q hauna a
 rebre tot co qui era comnet ala
 sua excellencia e aco en sobiran
 grau ari com es gra e veritat e ver
 tit ptal li dire l'angel q era plena
 de gra. E segons que dnu aquest
 sant doctor de plenitut de gra
 d q la ana en q es huna artanta
 dolor de co q hauei la deu p espar
 de nre semor com es la amor q la
 psona en q es ha a deu. Com d'etre
 la gliosa ama de deu sobranamet
 ab tot son effort se q'hor se q' d' m
 co que ella se dolia p estuar de
 deu se dolia artant com ella a
 mana a deu e com les rasons a
 questes d q ella hauna dolor fissa
 moltes apar q la sua santa ana
 le podria ess dita mar ab de
 gran dolor. E nota aci q p
 aquest sant doctor les rasons
 seguentes de aquestes dolors tan
 grans e dnu q son moltes ultra les
 seguentes. E la pma car vera
 nre semor deu q'lar p tot lo mon
 no conegut els homes dits a do
 lata e no faent a deu gracies de
 grans beneficiar q otinuamet
 rebien dell ptal donchs q lo tenet
 semor no abiaz e descoms lo
 mon p la sua gran desconexeca e
 p les grans offenses quen rebia
 otinuamet ella officia de si ma
 terna e del seu cor artanta dolor
 com podria suplent e recopensant
 de si materna la dolor e pma ala
 qual lo mon era a deu obligat a
 dar en satisfactio de sos peccats
 e mals. A tra pensa aci te si por
 finta dolor de ma esse aqsta

Quegnamēt se dola ytinuamēt
 que una lo seu fill precios cōtinu
 amēt maior met a ptes q̄ comē
 sa a p̄ceptu. trebullant manē
 deuntat. en los camps de mes det
 lant p̄ceptu e en altres affars
 molt si ocupat els homes no
 conuertien aq̄lla timent q̄ra e nicta
 ans molts mir mirauent d'ell e
 lor q̄rauen en mal e li feren mol
 ta dishonor e molts vicijs ma
 ior met despire q̄ los bistes lo
 conuertien a p̄sequer. **T**ercia
 ment sabra per revelacio del seu
 sanascat fill q̄ en la sua finch no
 saluaria tot lo humanal image
 no contrastat q̄ aq̄lla hi fochu seu
 e encara p̄ ant de artills images
 e aco su p̄ q̄m colju dels homes
Donca la santa cruciat q̄ era tota
 flama de caritat que se dola de
 tanta dignatio e p̄dicio de uer
Quegnamēt se dola que vera e
 bia p̄ revelacio del benahmorat fill
 q̄ son noble q̄ a ella era car e p̄ lo
 qual p̄ncipalmet era tuamēt ihu
 xpi sobte aq̄ll vendra la finch
 e moer de ihu xpi e q̄ su p̄ q̄m
 p̄dat p̄ aco repuat encara e en au
 pensat q̄n coltell de doler li era aq̄ll
Quegnamēt car en s̄m temp da
 uat si totu temps la terrible cruel
 moer del saluador q̄ tota la ma li
 trauespua e p̄rtua e pensat le
 q̄ntes era les sues dolces. **E** s̄m
 ment car en s̄s dies ven la p̄sca
 cio dels xpians e moer s̄m fac
 maior son melor e son escapat
 p̄ erodes en iherosolima e lapidat s̄m
 Esteue els Apostols d'ajudant
 e molts d'altres martirizats p̄ q̄

innocuēt e a defenir lo seu nom
Quegnamēt car ella totu temps pota
 ensi la creu de ihu xpi p̄ q̄m p̄m
 s̄mne adu en molta fam set fat
 p̄secutio e p̄ q̄m teptacio q̄ totu
 temps la duntuen dei cō diuall
 hantem a dir q̄m la duntuen q̄m
 importunitat e vicijs car en al
 tra manera noli podien noire cō
 ella fos cofermada en gra. **S**mo
 p̄ tot aco s̄mre claramet q̄ la sua
 sancta aia totu temps era mar
 de q̄m dolor e p̄sequer. **I**pta
 ment li conuema q̄ hagues nom
 aq̄m e aco p̄ laica interpretacio
 del dit nom q̄m es mar a mangra
 segons d'ess̄ es dir. **C**apitol xxxij
 qui mostra la q̄mca del pare
 de deu

Gregorius Nazarenus plai
 del nom dia glosa d'india
 q̄m. sobre s̄m lach e en s̄m
 q̄m am p̄les dites tres
 interpretacions del seu nom ella hi
 ma deu a loar en la sua op̄tencia
 e virtut q̄ tan guans guacies e tan
 altes privilegis li hama feres cō
 son explicades e dades a entedre
 li nos p̄ lo dit s̄m nom e p̄ les
 sues interpretacions diu axi. **S**
 vngis sobniamēt s̄m no s̄m
 ment en la tra te conuema mag
 nificat lo teu creator q̄m a tu
 exalcauē. **M**as am on es d'ua p̄
 altamet loar lo teu s̄mre diu
 magnificat **M**as **M**as **M**as
 quere se p̄ amat e si tu benahm
 vada q̄ntes la tua alta melliga
 ra a aco e per co q̄ en tu ha fet
 pota li deu cō q̄ ja nas als sua

glia cantat com dignist. fecit po
potencia in brachio suo. Et vol dr
q lo semor. revelant nos la sua
altia si ha fetes obras qns ensem
en lo seu poder e la virtut de seu
brac. q es dda sua omnipotencia. E ac
declara vna glia p estes vers
contentes en lo dit canch. Maglo
vosa. La pma si es si pensa
co q ha fet aqlls qm han ce
nuit axi co foren los fillo de isrl
q trasque dela captivitat passar
los p exnt p la mar roja vna
cos dnat de dia vnabella. Nu
quils cobra q lo sol nals fet emg
e de me vna alta cotupna de fet
quils feya lhm els tendy. vl
lms en lo desert. donat los ley
visiblamet e fadollant los sta
mamet del cel quils donava
la salve que volien. e apres lor
vna sacerdot e regne e studi
e grans victories de lms ene
michs els sui infimides altres
grans e medics. E aqsta tanta
potencia ensejada en los dies
sempals mesclada ab tanta media
ha tocada ja la glia en lo sen
dit canch com dy axi. Et mi
ficordia cis a pgenie i pgenies
timetis eu. La Segona via
ensejana la potencia del me sen
or. si es si attens ales grans
gracies q sobre tota natura lo seyr
beneyt ha fetes ala glia de les
quals ja nanom dites algunes
e les altres haue m adre danall
e aqnesta via ha ia tocada la

glia en lo die cantich que dy
Q r fecit in magna q potes e qm
dissa q lo semor tot poderos li
ha fetes grans obras e acq es
ja dnmus ex post y La. iij. vii
declarat la gran potencia de me
semor. es si pensses la directio
q ha fetu dels diables los qsi
poderosamet seu qitar de padis
a pres lre pesant. e acq tota ac
la glia quant dm. Dissu su
plos mels cordis sui. Et vol dr
que en aq lo semor ha ensejat
lo seu gran poder que los diables
supbios p lre exqull poderosa
ment seu qitar de padis de ha
estampats deca e della no contus
tant q fossen en lo cel. mper tot
vms en vna voluntat e a q ab
lre pncip lucifer. e acq sn axi
dissu que la vna pult signe
dm. Arme nes romasa sobre nos
en lms tempestuos e laltre es
en laltre p temptar nos e laltre
es en purgator. timentat los
aleis p pmm lms peccats. e
laltre es en infern e sta aqun
fms ala reptacio final e p m ex
hercal q E. no aqun ppsit dm
aca la glia q lo semor fient
aquost p m tan gran. fecit po
tenciam. E acq en que ja en
sejada en aq obra de gran po
der fetu in brachio suo co es en
magt de la sua virtut. car sem
axi qm seu esta excaico no
exi de si matere bestim aqua.

de paradys aquila qm euen en siber
poder orde e altre natal ma
iors q ell/ car ell es del orde
dels principats ayri com l'arqua
ment haueu posat en lo libre
dels Angels lo qual orde es
dels migans/ e dels demoms
hama m qm euen dels ordens
p altre ayri com dels domi
nacions e dels throns e dels
cherubims e dels saphims/ e en
special hi era lucifer qm so
bre pna a sent ayri p exco
notuble/ ayri com en lo du
libre es dit/ No resmers q
lo nombre del estol de sent ayri
q no era quant ves es pat al
nombre dels angels q castiguen
e pna aco lo du doctor p co
com sent ayri era solament
ab orde de les potestats/ al qual
tot sel es general mat coma
nada tota excoicio contra los de
mons e aco p ordmiao diu
nal ayri com en senya dioms
en lo libre de la angelical gerar
cha/ ayas l'estol de lucifer era
la terza pt dels Angels p deu
lanors creats ayri com dien los
doctores comunamet exponem
aquila pua qm es apocalypsi.
Dy dny que lo gran drachon
es lucifer tra abs la rca part
dels estols del cel p q donchs
sent ayri qui era menor en
virtut natal e tots aquils q ab

di euen e menor sent copacio en
nombre soptofamer ab tanta vir
tut qta de paradys tanta mala
q ponia e tanta e tant fou ml
tut de diables e aco no estret/
virtut ne padende sent ayri m
daquils qui ab ell ere mas estret/
pncipalmet virtut de deu e as
sempalada manifestacio de la or
potencia del nre creador/ ayri
donchs q aco altamet sentia
la qtiosa quant dire del seu crea
dor. Fuit potentia m brachio
suo dissipit suplos mte cordis
sui. Capitul. xxxij. q mos
trau com los qra no ho. e a
uen foqre a orquill

Oplariq en un Tractat
o acte que sen ad Cons
tantinus Impatore alle
gat lo die vers du or.
No Empador si vols q deu te
guart et q fue diten q dm la
mare de humilitat del hor q dm
ha hagut tots temps contra
lom erquillos/ e en senya pmeza
ment contra lo diable car dm
Dissipit suplos mte cordis sui
E vol dire q deu pncipalmet estapu
dissipere e amilla e apoceta a
no ves ala si totos aquils honores
pncipalmet vanes qtiocies maq
hificerues e oradmies q erquill
los pensa e auista e coberia
psi car o nou aora o sin ha

toñerara ala fi en gran confusio e
miseria e delectio sua artant
am ses volque lenar en alt lo
pòctara deu abare o p eneychs
o p pònes de bens o de psones
caries o p leges fortes o longies
malalties o p infames o per
mal danyatio. Ari ho legim
de Antioch en lo libre dels ma
chabag qui no gten del Regne
de Grecia feu son poder de hauer
lo Regne de Egipte del qual se
hae a lenar ab quim se vergonya
p manamet dels Romas qv tra
metexch a

E apres vench la malalnia que
pudia tant q estal seu nou po
dia pferre dela qual mori obra
ment e pde en un jorn lo mon
e la sua tna vet donchs empu
dor com oimnia deu lergull
de gran cor en aco dona laglo
riosa dient mente cordis su
co es q mee semor ab tota sa
pensa e ab tot son cor e ab tot
son efforc ahyra deu al ergullos
Ergull Empador caracte es del
Diable plo qual ell coner qualo
son seg ptal nos digueren los sants
passats q ergull pòctos e grans es
un dels majors semils de ppetnal
danyatio donchs empador si vols
a deu plaire et vols saluar fug
aergull e mibret q dre lo Rey de
paradis Ihu xst co es q si lo cor me
no es axi humil e dolc com lo cor
del petit infant james no hui
vrem paradys donchs empador
fer mat al cor esta parauilla

ate digna es de gran temor e me
morja a tot repa cor denat li
sa posada al ben de sa mort se
ignere se jat se fia empador q a
tota creatu sia fect pillos hauer
Ergull / Ergo molt apare mal
al gran semor qui es vicia ry dela
font de tota humilitat Ihu xst qui
p ell es appellat aaco q a ell era
p care es es al regimnet de les
lues lo curroch del qual nos
pot be conetee p hom exquillo
car lergull encetua lentermet
Ne vull dre tant poch q ergull
no sia aden molt p abominable
en hom pobre com la septa pot
artul ergull ess aden iportable
maozmet si es trobat en hom
deputat al suer de deu car ar
tal digna es de confusio e de delectio
fms als peg dele altres e artals
son a deu pndres mes que altres
elo fa pndre e hauer en hor e tota
creatu p co que dre es apur
la. om. dignitat dela gliosa q
era q us estada santament
e misterialmet nomeada Ca
pitol. xxxv. qui ense nra com
la gliosa es dignamet appel
lada estela de mar

Ultra los dics nome d'aglo
riosa lin son atuelomiti p
lo comu intptador d'ist
nom maria dos altres
co es estela de mar e femora
d'quest mon p venencia del
pmez nom carrea la santa esplen
tots jorns a despret dient la

Que maris stella. Dni aq. sent
Bernat q. aquest nom estela co
ne ala glosa que es tota neta
bella e alta eluent p. la sua sobria
muda. Vnguent q. d'hab es dita
estela de mar q. ay com la estela
dita tremutana a dreca los na
uegants p. venir a bon port qe
e q. altamet la glosa endrega
e l'uida pregant lo seu fill per
aqtlo qm la redamen de bon cor
q. vnguent a bona fi. No vestors
p. influencia de la plement de la
tra sua amda a tota q. q. qm
la p. miquen instrument. Ay
com apare p. infimts miracles
q. della legim e veem a hulla tot
lo m q. Per tal dnu ay font ber
nat della ardidamet vnguent e
clom se de la glosa aqtll qui la
sounera p. longa pregaria / e
no hana d'unt co q. iustament
demana / p. q. dnu font Bernat aq.
mater. A tu glosa se deuen
tota temps a pres lo ten fill en
dreca los hulla e bono desige
sos pres e plants e affimts de to
ta creatu / car tu est l'ine refug
e estela de mar. endreca los
errants / illumina los entene
brats / efforcant los defillits e co
solant los mesms vrients en
esta present mare amargosa /
¶ Onchs mare de deu Regna
de los angels aduocada de la pecc
dors nono desempareto en esta
present misia / mas pregulats
p. nos per la vna gran altaa al
fer de peccadis fill vne glos

e s'empor mee quans p. do mres pec
catis ens fada p. fitar al seu fuer
e ben fmar los mres dies e ab
ell p. potalmet respirar en glia
Capitol. xxxij. qui mostra q.
la glosa es dignamet appel
lada semora

LAltra interpretacio del nom
de maria segons l'interpreta
dor es domina q. vol dre
semora o dona. E dona
labat zacarias q. ala glosa apres
deu conema que fos dita semora
a dona car ella era regina del
mon e p. seguet era semora e
dona. Aquesta dona ell es dona
de los Angels e semora. es do
bonahurats e apres el pecc
dor de los quals es ella refug
hoc encara semoreia als diables
q. molts na tucats en labis p. lo
zel q. ella hana en la veuebera
d'incel. en la qual veuebera
ells semm en sa presenca em
parauen en sem encara tota
temps q. ut en ells es / p. q. al p.
se no q. vn font Exmpta d'agst
Aigne fort deuot ala mare de
deu si cobira de pt de deu vn
demom gran qui semm li appa
reua en forma humana q. li
dignes ja ells entesi q. deuen
da glosa ne jna estimacio
nauen entesi mteres. E dnu
q. lo demom respod e dir al dit
Exmpta ay p. q. tucot mas p.
la vretut de deu not p. my dre
sino la vretut. Capies q. maria

mare del nazareu es estada
gran enemiga nra desmay que
son cobrada enca e aco comen
tam nos aconexer ja ella es
tante en lo temple ynfirmita de
v. anys. car ja en aqll tempo nos
puocana fort a manuellar
en la sua astucia e saber, car
en aqll tempo com totes les
donzellas reputades al fuer
de deu en lo temple fossen co
munamet ocupades en costre
e obrar de seda o d'aur, e aco
q' p'tempis als sacerdotes e im
pistres del temple de deu p'
lo fine del tempo. E sapies q'
ayava cosa e obrava p'q' al
tament e p'q' subtil e p'q' aguda
q' les maiores quey fossen ne
q' l'unes mestres. E sicava esta
ne maravellato dela sua de
uocao, car ja en aqll eps ayi
ynfanta esptaua de mto ales
donzellas ales matmes, e les
encema ayi ardentmet al fuer
de deu q' totes les feya estice
marauellades en la sua sante
dat q' encor elles la appellau
la Rymeta, e amauen la de so
brana amor, e la honrauen
ayi co se fos Angel vequt del
cel. E die que quat ella se pt
del temple apes q' estech es p'la
da tanto plors e gemechos ach
en lo temple de deu de les santes
donzellas ses compañones, e de les
sants sacerdotes e d'omes santes
dela ciutat de iheruz. q' la haue

en conyença q' james semblants
plos no foren aqui visto ne les sius
compañones e santes donzellas
nos pogueren james aqui estar
a consolar p' sobres de enrotauer
q' haqueren della. Capitel.
xix. vii. qui mostra com pe
la presenaa dela glosa los
de monys no poden sobrar
los del temple de deu p' lura
temptacions.

Apres d'aco dy lo dit de
mony quat p' lo sant
ermite. E apies q' nos
vinguem en comarca
sua p' esta manera, car los de
monys ayi hauen acostimat de
temptar los sacerdotes del ce. e de
deu e de torbar lo officia diuinal
noti podien acostar a temptar
los ayi com dabans ferer, e fore
fort marauellato q' era aco e
auistam concell e appellaren
lo gran demony dit ala glosa
p' son exercia virtual en les tem
ptacions. E aqll vespos en lo dit
concell q' ell penssaia q' d'aco fos
causa la petita ynfanta de nat
zareu appellada maria, car no co
trastane la viquea, ella era la
ynfanta creata q' james haq' nes
vista e la qui mes pregana p' lo
bon estamet del temple e del poble
de deu p' q' penssaia q' p' sos p'ths
los demony no hamen tant gran
poder com dabans sobre los sacerdes

de fmedors de deu en lo dit temple
¶ **Q**ue dnu qd pncep del dit dcell
la uoia mana al demom euz
citador de la glosa q la temptas
poderosament de peccat de va
na gloria p tal q uocesset si
era peccat hymmil / ¶ **Q**ue dnu que
com lo dit demom la temptas
del dit peccat / la glosa mana al
angel pncipal q la fma q gr
tas lo temptador en labris y
graxne legrees q li pposa a fer
la carne en lo dit peccat / ¶
com lo sant Angel volgues
tantost fer co que la glosa ma
naua / lo temptador toda altes
veg diet ala glosa / ¶ **O** semeya
ma e dona de sobrana fante
dat plaaag que p donets care
aquest es mon offia / Empos no
pmet james no uente a uos
p temptare ne p altra cosa / ¶
Dona beneyta e malayso ro hmy
uegut q tant me haia acostar
co q ho fet / ¶ **O** dona sobres
alta e senyora ma plaaag q
hanas de my pietat solamet
esta negada / ¶ **Q**ue dnu aqst q lo
sants Angeles qui oren ad p fer
la execucio del temptador sup
plicare ala glosa q li haquen es
pietat aqlla negada / ¶ **La** beney
ta uocuda de demecia e sobri
rana beneytat p donali ab
p testacio q james he a ella ne
a altra psona ceptas de semblar
peccat / el temptador de fet se pu
tella p atots temps / ¶ **Capit**

verbum qui mostrava com sobre au
los demoms consultaren luci
fer e ell quele dix

Que cerca uolent se creta fier
los dits demoms p q ere
empateats de les dits tempt
tacions a fer contra los m
nistres del temple / dnu q consal
taben ne alua fer e ell los de
mana qnts dms hama la
glosa e axi de les altes condi
cions e en psonal los demana
de son nom / ¶ com li respon
guessen atot eli diguessen q
hama nom azaria / dnu q lucife
se espanta / dient q aqtal nom e
infanta de tanta uirtut en ay
tal temps era a ells fo un
nouell tax ell hama altes altes
pphetas de los sants pphetes e
ales ebdomades de samel e uera
claramet q lo redptor del mun
dema uent dms pochs dies
e q aqlla sia la uerxe de que
hama pphetat rsones q adma
ess sa mare e q co p vna pnter
p testacio sua de son nom de que
ee dita senyora e dona q aqst
nom de diet en diet p la dita
pnteracio uena contra als que
esta sia sobrana pfermada
lor e defensora dels peccadors
de aqsta dix lucifer me parla sia
com sola ceptas la pces q estech
grada de padis terrenal ay
tals paulos q un torens a fer
tre altra negada de pms q
mas derrocada sapies q ab la

atida del cor e no hauras po
poder en mi. E dich te q del mal
que has fet temptant a mi e
non macis Adam me vençara
ma sobtes bençta qm vmdra en
la fidel mon a pillada qaria q
sa dona e senora posada sobre
tu e te engara lo cap a tu e a
tota ta companyia p que q fell
dre lucifer q da qm aiat noq
empatect molt della car jams
non hauries honor. Per q per
sreen los demoms qls preche e
merus de la gliosa empateue
a elle q no podien temptar los
sacerdots del temple de deu axi
cum dabans q Empo ja para
nos estigueren tot temps de
molestare e de enuiaz la gliosa
p terribles teptacions fins ala
sua mort. E aci es acabada
la huytena dignitat de la glo
riosa q es q ella es estada p
deu altamet nomenada.
Capitol xxxix. q mostra cō la
gliosa tema sa vida fort reli
giosa met ordenada p diuses
virtuts maior met p pruden
cia e gran penitencia.

La nouena dignitat de la
gliosa si son q en la sua
santa vida era fort ord
nada segons q vñ p p
m libro de laude vrginis p q
p mils venç lorda de la sua

santa vida nota aci algunes pñes
Lo primer si es q com diu sent A
gost contra Faustm. La psona q
no te vida ordenada p forza ha
ess en grans penitencia e la cōue
de cume ara e dita ara della car
sa desordenacio lon aporta. E diu
q ordenacio de vida esta en aco pñ
cipalmet q es q tot lo temps sia
be despes e occupat en gran guar
dia del cor e lon vegimet de la
lengua e de la ma q es q hom
se sapia be gouernar en les obras
e en fogre amal. Lo segon pñ
es q la gliosa era altamet ord
nada en sa vida axi com vençus
si attens am tot lo tem. Sen ella
occupaua samamet e p pñes
gouernat son cor e lengua e ses
obres fort virtuosamet axi am
diu lo dit proffer en aqll maten
libre. Lo tert pñe es q la siua
alta ordenacio co diu ordenaua co
mecaua en lo cor lo qual no sola
ment era guardat de tot mal en
qnat ella confirmaua engra e no
podia peccar ans encara eren en
ella totes les vii virtuts pñcipals
els vii dons del sante spñ q axi la
lenauch en alt de la presulme de
tot mal q en ella no podia com
negma desordenacio ans era axi
en tot e y tot ordenada q res
no exabastat a torbar la me a
tolreli sa ordenacio acostomada.
Lo quart pñe q axi maten

tot acc. en fema longamet Gre
goria. Incomensio en lo libell q
fen dela lahor dela glosa on
dnu q vnet de poudencia era
tant en ella q sola era bastat
a regir tot lo mon / e en la
caxa li apaxia e en les guart
q tota era poudencia e cal q
e semp ne james Adam ne Sa
lamo ni hom mortal deca deu
se pot copiar ala sua saueca se
gons q longamet en fema en
lo cosellaz dels Apostolo e de
altres feles apes la Ascensio
del Saluador e ptal ala sua
venerencia l'acorta la santa
esglia. dicit. Virgo prudensia
Qui vol dnu q ella era verge so
brancamet prudent q Dnu enca
ra q en ella era vnet de tem
pancia, entant q hanc nos en
l'ima a negu platz segons la
carn encaxa q for leigut ans
dnu q axi rigorosamet obs
naua pma com si for estada
la maior peccadora del mon E
dnu q ell era cert p q pensa
hom qu hac p revelacio que
tots temps la glosa mentees
q estech en lo temple de deu yca
in fanta de tres anys fins al
jorn q mori tots teys porta ce
lia ala carn e hant poques
vestedmes e solamet adtes
q loen necessaries a ella ab
les quals soferi molt fret e
molta calor Dnu q se de bncell

sept de aptal Lina com se leua
dels ouelles sens nequma tm
tina axi co sa es de s'adit /
Dnu encara q james no porta
calces mas portaua los pes
cuberts damue phonestat
mill temps hac lit ne sach en
lit de pms que son posada en
lo temple de deu. Ans dien q
dya q lo lit era gran enemich
de puritat / e en aco singular
ment l'ay volguda ressembla:
alguns grans sos deutos e
amichs spals de puritat axi
com sent Benet e sent Bernat
e lo Abat Isaac e se. Do
mnygo e sent Feanach, sent
hilari e sent Anton qui qn
tots temps de mis dorme on
poch en les esglies ja atermes
p sobres deson e laltre temps
posauen en oro e en cotempla
cio. Tots temps dnu q deua
ua ne meraua curra m leua
ne meraua en taula estant ab
si materia / raho era car tot
jorn l'angel de deu dnu q li apo
taua vn pa de paradís lo qual
meraua agenollada p conuen
cia del semor qui li hantia tu
mes del cel p l'angel q la fua
E dnu axi que tot co q orden
naviamet li era troemes p lo
premsor del temple axi co a
les altres donelles ella ho

sona dare faceretmet p honore de
deu als pobres p que no fos sa
but q ella visques del pa celesti
al dñi sent Bernat q en tan
alt grau estech a questa virtut
en ella q ella son la pma q pñ
vota vrginitat a deu. Et dñi a
qñl matern Gregori q en aco ma
terx pnduh passades any domel
les en Israel q la temen axi cō
a mare e vrell ple de tota san
tedat e pñritat. Et dñi sent
Jerom que ella en ses for
mes era bona fort bella em
pō axi pñrit q esguart dela
sua santa cara engendrava
cristedat e pñritat en aqul q
la veyen. Et a questa co dñi es
la raho q James no son p ne
gñ cobrada segons q han los
antichs. mes en les lres anti
gues histories com ja danyt
es dit. Et seguen se si altra
pñra no haques James passa
da la benahnyrada sino qñ se
guia lo Saluador en temps de
sa pñricacio q allo era bastant
a magnificar la fins al cel an
sapies q no cōtrafata excès de
fain e de set e de fret q sferu
en segne lo semor q fera gran
pñra ella fera fer als Apòstols
e a tots aqul qñs seguen
en tant que al vespre som
no hamen meiat de tot lo dia

e lauros sens colma araba de
qualq cequia o font metauen
ab la sua mare e ab los devedles
pu cōpdat o mendicat equu ha
guesen algunes poqs fitnes
seqs o panstes era molt. Et
maiorntet se seduema aco co dñi
despny's qñs grans rabins dta
Emagogga lo comecant a pñ
gñe car lauros molt dnytaue
a dñi ves m acollir lo mas
en aco dñi q la glosa sferua
grax pñra e com en temps de
grans frets Jahien p los camp
sens altra cobertora sino ab lurs
pobres poqs vestidmes e aco dñi
q cōtinua lo semor v l'haue
maior auynencia de ouu. e p
ques pogues limar dela gñu
almevs de nrt. Capitel .xl.
qui mostra com sferu moltes
tribulacions ab sobrina pñri
encia

Ora circa dñi lo dit Gregoria
Anonesta en aqul matern li
bell q la glosa era ordonada
molt en la sua santavida p
la Tercia virtut cardinal q es
fortalea la qual enforma en porta
ab plax la pñra danyt dita an
matern ab gran paciencia li pobre
tat e fetima q tots temps sferu
la qual veyu sferu a son fill qu
la volua pñ e p ella e p aqul qñ
seguen. Any encara en pacien
ment portar les pñrics fortes
danyt ella al Saluador e a tots

Los santos que eren en Iherlm ella
present apues la Ascensio del
señor / que sans tot dupte ella
passa en la mort del Saluador
axi mareu gran dolor / dolor
de mareu e p. mareu cor
dial l'ha acceptat lo semor
dela qual dolor li propheta Sime
on lo dia dela sua purificatio
en lo temple de deu / axi co ha
uem a dire deus qnt plaren
dela preciosa mort del Salua
dor / E soferi axi mareu gra
paciencia les grans inuicies
q li foren fetes apues la Asc
sio del señor ella estant en
Iherlm e visitat tots jorns tots
los lochs on lo señor hama
fetes obres notables dms e en
tne la Ciutat / E soferi axi ma
reu molt pacientmet la mort
de son nebot sent iacme lo qual
feu escapar Eades en Iherlm es
tant ella aqu e la mort de
sent Estene e dela gran perscu
sio dels Apostols expulsio e exi
li lme soferi pacientmet e tot
aco era dms son cor vna t'ella
ceuen en q la sua santa aia esta
ua qtmamet crucificada ela
porta fins ala mort car tots jorns
coerren les perscusioes dels xpian
els mareus e tot li era de p'sent
reuelat porta axi mareu foret
pacientmet axi co dñ aquet doctor
grans affany's p innumerables
heretiques quis tenade contra la
fe catholica les quals la gl'iosa

extermina e desbarra ab les sucs
santes orons e informacions e
manifestacions de veritat q per
li carida la santa esgleya . E au
de mareu vrego cunctas hereses pla
nit'emisti in vniuerso mundo / E co
ha dire alegrat benalmyrada vgr
car totes les heretiques enton t'epi
nades totes les amillst p la
tua virtut santa / E soferi enca
ra foretmet grans temptacions
q li donare los diables les q's
vence gl'iosamet E pco li carida
la santa esgleya q ella los es ter
rible com a vna bella host e be
ornada quant ve contra lo flach
viemych / E aci no com deu ha
ia fet lom a gl'ia vol q au. ha
examinat p d'uisas temptacions
e segons q't hom ha recebut de
deu maiores dms spuals al enten
a fer maior en paradys artau l
examina aci p maiores tribula
cions segons q't Abat Isaac e
los santes doctors posen q't de q
castun ab sobran estadi se deu
apellar e estar apellar tot
tempo si saluar se uol q al colp
q sent venir la temptacio li con
traust e ab efforte la gat de si ma
reu p q pots aci conuey co
son dñents e ab poch de be a
questo qui aquest bataller tan
alt e tan p'stop mespreen am
tots temps se lexen vençoe e cau
re en los peccats acostumats
ne sen estan per temor ne p
amor de deu ne p vergonya del

mon. ne p linc vellea ne p res al
ve e maior met porae deo cone
ree en los publichs peccadors
axi es en aquils qui poenen o ve
tenen los bens dels altres. o qui
formen notoriament sum. e
qui porten als altres publicamet
rancor. e mala volentat o mal
volentia. Aquests caen quany
totu en tota temptatio car pus
psuere gtimamet en peccat mor
tal lo diable los mena quany
axi es de vol. en ells no han nequ
na consistencia o fort poca. e ha
sens merits pobres e mesans
ala mort e al gran juhi de deu
en gran dāpnatio de linc aia
ayas los qui son p deu elects a
glia p dar a deu honor en linc
victoria ab tot linc estudi e efforte
qtraffen al enemich e lo son or
qui deu linc sancta pitencio tra
met los gran ajuda els coere
les temptacions p q guanyen gra
estamet en glia. E aquesta
es la ley diuinal e costuma de
deu labat Isaac q axi at co deu
veu la psona virtuosa e victoriosa
en les temptacions. tant de u
pmet q sta p qbatuda p p fort
temptacions e p mes demoms.
p contrari la psona q deu q no
les temptada e su es q sa temptatio
no es fort ne gran clarament
p deus deus q deu nola pmet tep
tat molt car nola reputa p a
tant ne vol q crapa en mes males
q no son aquils q ha. linc meiga

des los grans peccadors son fort
temptats e axi nols ve sino p linc oil
pa car en tantos de peccats se linc
carme q tots ensemps se leuen a
vegades contre ell p axe del demom
ptal q vngua a desesperacio o a qsq
altre mal p q faça mala fi. E
puol. ely qui mostra com lo
Saluador de la sua mare passa
ven aq sobmanes temptacions

Al pposit tornat posen los
santos q la po temptada aia
q james fos ne fu sola
aia del Saluador. e axi en
era deputada al p excellent e
major grau de glia quis hagues
p deu a dar en paradys q vtal volch
deu q axi am en lo cors a a
sobmanes dolors axi ala sua aia
fossen donades sobmanamet grans
temptacions e axi toca sent Pau
ad hebreos qto diou dell. Ter. p
tati aut p oia. E a qual paulta ex
ponet fratre x. de Tarantia qui
estech p e doctor gran de vide
dels peccadors. diu aqu q son tep
tat p los diables e p los homes
e en son poder e en sa media iusticia
e axi delat altres pfections e vir
tuts sues axi com hospitaleres ma
trons sino q en ell no hac james
peccat. axi es en nos qui p alguna
manera lo demom comunament
nos fee temptat ala fi. o al comeca
met o al mig si pot. p esta via
apar es la aia de la glia. ach tep
tacions sobmanes en esta vida
a pres la sancta aia del seu glia

fill car ella era diputada a sobria
 grau de glia a pres la aia del
 fill p que volia lo fill q aqlla tan
 ta glia hagues pmerito e per
 treball e p guans temptacions
Segonamet car apres la aia del
 fill la sua aia era p virtuosa e
 p santa e huma rebuts de deu
 maiors dons p los quals podia
 mlt contrastar ales temptacions
Tercamet car a ella no fallia so
 bria: rao de merit com donchs
 vna de les principals a pres la gra
 de deu fa hauez victoria delo
 p foris temptacions donchs seguir
 se que ella estech sobriamet
 temptada a pres lo fill. **D**u
 aqll grau e cōtemplatiu **O**uma
Bonvies parlant de les tempta
 ons dā gliosa e pens me que
 agnest ho hagues hagut per
 spat revelacio. Car du q ella
 fon temptada p dotze species de
 temptacio: si guardes p dotze do
 nes santes de les quals fa mencio
 la santa septi. Pessar pots q les
 sues temptacions le coneria lo demo
 n la sua alta santedat e les p
 nes altres qui plenamet deu son
 porciat ala caren: no les tempta
 de peccats carnals car deu q volu
 des se treballaria: mas tempta
 les de peccats spuals amagats
 subtils e palliats sots spcia de
 te: axi cō es presumpcio de si ma
 ter: blasfemia amagada estimo:
 deu a elle esp obligat e no fer
 los cō q deu e q nos deu hauez
 ab els axi cō ab los altres cō els

sien millors molt prece ses obres:
 impaciencia fredor spual en las
 coses de deu desnar semoria car
 furia axi ally desnar riges car
 lauro los pobres hamien recap
 te: jugar los altres e meysprea:
 lms vida empatar se de coses im
 ptments: a leuar lo te acostumar
 gran gosar en tot e p tot voler
 eer reputat famos e prece: s leu
 geramet e desmesurada en ne
 gar lo te dels altres o hauez ne
 desplaer e axi dels altres spuals
 qui son infinits contra tots aqste
 mala e tots altres la gliosa estech
 tots temps ar mada pla virtut
 de fortaler qui la ornaua eta or
 donaua. **C**apitol. xli q mos
 tra cō ordonauon la vinda de la
 gliosa virtut de iusticia se e spe
 ranca e caritat e altres dons
 de deu

O donaua encara la vida
 dā gliosa la virtut de ius
 ticia entat q en tot que
 fera ne deu poelna per
 dar de la sua sobriana sauea e p
 xim de iusticia tots temps voler ne
 dir a deu honor e en si matema re
 gneret ne humilitat al semor e obe
 diecia e al phisme bon eximpl e ca
 ritat e amicia e pietat. **O** do
 nauen la encara les virtuts etes
 logals q pma met la virtut dā fe
 en la qd era a n ardre e seruet q
 tots temps de stiaua moure p la
 veritat q la santa se catholica
 preuca axi estech en ella ferma
 esta virtut que en la passio del

fill de deu dien les doctores q' les q'
 ayen euen a ell auistats tots d'impie
 e tornaren t'elles sino solament la
 gl'iosa. ¶ Qui pot pensar q'nt m'
 com ajuda ella a publicar la se'o
 a estampas la p'lo men en lo come
 caner a p'os la passio del senyor.
 ¶ Ordona la q'ri mater la vrent
 segona theological pu es espansa co
 tanta era la f'rica q' ella h'nia
 en deu e en les seues p'missions que
 no tenia negun p'ill ne temptacio
 ne malicia h'umana ni del dia
 ble ni potes ni p'sencia ni poder
 ni saber ni mal voler ne negu celat
 ni fam ni mort ni angustia ne tre
 ball comde ser mamei amar tots t'eps
 segua en tot co q' den h'nia de e p'
 mes. Sabent q' ell es viu e f'elax
 infallible al qual acostane se lom
 tote tempo est'ua sobria nament
 firm e seque. ¶ Aquesta alta virtut
 li tema ari lo cor alegre e ale leuat
 en les p'missions de deu e maior m'e
 en les consolacions q' tote pena rebia
 celestiale de nou e esp'ua h'uec'm'e
 temps de sa vida. e en les q' sp'ua
 h'uer en padu q' lo marid' q'ng q'
 era en lo mon en aia de p'ria cre
 atura era aquil qui ella tenia d'm'e
 si amagat ab gran p'ueca. ¶ Ordona
 na encara ala d'ua gl'iosa la t'ca
 virtut theological co es creunt e
 amor excessiu de deu e aquesta la
 f'era ari a d'ent q' ves no podia pen
 dre ne plar ne obrar sino en co
 q' cubra la honor e la labor de n're
 senyor deu. ¶ Per aquesta tots t'eps
 pens'ua q' poria fet dir pens'e
 ni aguar ne obrar que fos a ell
 placent e asquuar tot co q' a ell

de plaques e com la pora altimes f'ia
 e complaure tots temps en totes coses
 cercava deu e a tota creatu q' a ell
 se acostas de manana de deu com si
 pora h'ni auistar com lo pora h'ni
 molt amre e com se pora h'ni dell
 te embriagar sine q' la creata per
 amor del senyor anas creidre porlu
 ari am orada dient no linguestis
 no defall p' amor tots t'eps p' aq'ista
 s'inta virtut coquada p'sentia el
 homp'na p' d'iusda noma ari co
 deu men creadre meu pure men
 vida ma virtut ma amor ma
 aia ma sp'ua ma cor men q'ia
 ma corona ma e tot monbr. ¶
 a p'ra li deha. o p'mor: q'nt te
 deu q'nt se ab tu q'nt plare ab tu
 q'nt te posselire e q'nt tenulment
 te s'ime. ¶ Pleu aq'istes virtuts
 totes les species e fill's de aq'istes
 la ornauc'n ari q' aquil sui cor sa
 p'at no era sino padu de tota
 benedictio on euen totes les p'ances
 certes f'ertes e full's fl'os e odreu
 de totes les virtuts. ¶ Aco dir sent
 ieronym' d'ere. Nihil inuicis
nihil splendore nihil q'ic nihil
limitatis nihil sp'ualis pulcritudis
q' totu fuit in aeterna. ¶ Et vol dr
 q' tota virtut e bona e gran e sp'itu
 al bella e noble tot es estat en
 la aia de la gl'iosa. ¶ Les d'ites
 virtuts. ¶ Qui aq'est doctor euen
 en ella lo se donc del s'ant sp'it
 ornit e ordenat la sobre n'ra cor
 nal p'relligencia cor lo do de s'auca
 li enformaua e li consolaua en
 s'antime li e faent li gustar les
 l'itres del Regne de deu. ¶ Lo do
 de entemment la ordonaua de

clarament la la altes d'animal en les
 creacions prouada ab lo die de deu
 tot poderos. Lo do de consell
 la ordonana ensenar li puerca
 en les coses es d'entendre or
 en si com en si q' li eten coma
 nades. Lo do de fortales la or
 donana faent li mesprear tota
 aduersitat e en sol deu haueu
 ferma espanca. Lo do de seu
 la ordonana a ensenar li les
 coses q' hauna a tractar q' en
 res noli calia d'iprar. Lo do
 de pietat la ordonana emiere
 lo phisme q' aqll tota temps
 empie en sa necessitat. Lo do
 de temor la ordonana a esqui
 uar tot q' q' adu poques des
 plante e a entendre e fa la sua
 volentat p' tot aco apar co la
 vida dia gliosa estreth altamet
 ordonada an com haue dit al
 comecament d'aquesta present
 dignitat apar encara com era
 ymeramet se ordonada en lo cor
 tar com deu lo segon pime del
 pime: capitol d'aquesta digni
 tat la gliosa era altamet or
 donada ymeramet en lo cor.

Capitol xliij. qui mostra co
 la gliosa finalia gran pamea
 en son parlar e que dire e
 co tullaia en son loch e q' nos
 fuyts ydem haueu dela
 lengua

Alla haueu a ensenar
 q'ari mater es estada far

ordonada dela lengua an co en lo
 die segon pime co ari mater pu
 sa. Et ad. Atten q' posa prosper
 en la sua etimologia q' lengua
 de fombra tame de mal ha fet al
 mon q' p' co sm tots dolents e
 sem enito ala fi del mon. On
 diu ell la lengua de ena nos p
 cma la more cor poral mud
 la lengua de ses filles nos pou
 ra somme la more spiritual hoc
 encara e la cor poral auengudo
 Per raho de aco lo ter de padu
 ha fetu una lengua de dona an
 endrecada e mesmada e iustifi
 cada que en ella conexe q' la
 colpa dela lengua de ena no es
 trech en lo creador q' la seu mas
 en la dona qui nul no vfa iudi
 nante lom al seu peccat e am
 ella sates q' segons deu la sante
 septa q' lom gran plei no fiamf
 tificat e q' neqm gran parlar no
 es gran sabenez e q' en molt
 plar no es q' hom se tor de per
 cur p' raho d'aco p' se q' la gliosa
 no pogues peccar. Empe en
 fne era dada a exemple al mon
 p' tal james no plaua sino for
 reh e d'ist poch era tot ple de
 vrent. On legem della q' ju
 mes plas ne p'ables trobam al
 tres fies en loch auentach sino
 fet. La pma q'nt dire a Sabie
 el saludant la e denunciant li
 q' hauria fill com se faria aco
 coz ella hauna votada ymermet
 La segona son com consenti
 ala conceptio del fill de deu diet a

Gabriel. Det en la fuente de deu
 sia fet amy segons la tua paula
 La Tercera que saluda a elizabet
 mas lo test no diu quina pau
 la dix saluda la La quarta que
 recita lo magnificat dauant
 elizabet La quinta que dix al
 fill que troba al temple o ha
 ma saluaet .xij. anys e deu lo
 estar entre los doctores e dix li
 o fill e q es acq quens has fet
 det no e ton pare qui ab gran
 dolor te cognauem La Sexta
 que dix al fill estant en les no
 ces fill no han vi agnastu La
 Setena com dix als fructes
 de les noas q fessen tot q q lo
 fill los dixia Nota q no es
 dupte q totes estes sanes paules
 no sien plenas de grans miste
 ris aui com demas en la expo
 sicio qts hauem a dir segons
 los santos doctores dauall com
 castima haura son loch Aci so
 lamet hic son a portades p en
 semar que la gloriosa plaua fort
 poch hi q li fa testimonio Gen
 nardis q anch no calla en loch
 on deques place ne james pu
 la en temps q deignes callar E
 dix q tots aquells meruts e fructes
 q's pode haues m cullir de la tequia
 tot los ne cullj ella fort altamer
 e puau car dix ell q lo pmo fruct
 de la tequia es labor de deu Dicht
 dix aqst q entor que la gloriosa fru

ne de aloana fort feruet met la
 creador p labors de nouelles e
 altre q los Angels qn honen ne
 estauer marauellats pensant
 ella don hanu aquell tan altre
 labors e finalmet coelouen q per
 sol deu li hauen a ess reuelade
 Le Segon es haure aduigras
 de los grans beneficis q tots temps
 nos fa e d'altre sobitans que ha
 pmeses de fet sil sium lealmet
 O dix Gernandis e qui poria pe
 sar com la gloriosa ferra estes gra
 ties q a tota creatura les en
 semana de fet p qualq nouell
 q hore o obra q dees tote temps
 dona a deu ne diuen gra .es
 E dix q della poch q que tot
 hom en son temps aqque cosa que
 dignes os fet deu an matere a
 deu gracies e della es passat uia
 sancta religio xpiana dix en la
 missa e en lo offic ordinarimet
 tant solum deo quis e quam ha
 gues en boca appellat p repetre
 los beneficis de deu en seman ho
 com feu lo magnificat car apes
 q hac dits los dits tres versos
 pmes explicat los altres del sen
 hor tantost repeti en sium los
 beneficis q hauna reditit dicit De
 fecit in magna q potes e et qm
 q volgues dix se dix no lo
 men semor magnificat e loar
 e fet li gracies passat los grans
 beneficis que ha datus Lo Terc

femte dela lengua es ordo e aqueste
femte estech en ella p' exced' car
la lengua del cor e del cors ab
vigor despit qui no p' metia en
ella neq'ma peccat q'itana de
aqtls sagrats p'ns sea les sues
supplicacions de u' adu' placent
q' james no hauien repulsa totu
t'ps pregat p' los peccadors
q' mie' semoz los volgues p' d'
hau' els volgues saluar p' la
sua merce. E diu aqst doctor
no es d'upte q' lo Saluador p'
los prechs dela gl'iosa dona d'ila
cio de xly. anys ala c'uitat de
shim e aqst poble p' q' co'uez
tis e a pres li dona grans sen
vals q' veconeguessen l'ur peccat
ans q' sobre elle vngues la
venjanca dela p'iosa mort de ihu
xst la qual feu deu p' dita e
despefiat. Lo q'it femte dela len
gua es feruet e discreta clama
cio e aco' que veem q' deu es blas
femat e lelamet unat e mal
menat e veem lo phisime erar
e v'ure en grans peccats lauors
dm sent Ambros al libre del sic
spu' atten mie' semoz q' es aqst
quil ama e lauors apar q' ha
zel de deu m' q'u pot haude fer
ma franca en deu. E dm aq'm
matten sent Ambros q' esta es
vna deles potents plaques q' lo
diabte pot psar en lo cor de
homes e vna deles pu' pillosas
cu' es desigat q' plame aler q'et
no omat dela offensa de deu ca:

Dm ell lo diabte troba alguns sea
specials fills e fundre q'nti obtene
volent' en aco' specialmet p' haue
la amfiteat dels homes sien apellat
de desplame a deu e de lerar e me
prear la sua ordnacio e son ma
nament e tota sa volentat. E p'tal
dm sent Ambros porta den m' tal
p' sonas als pills e als cassos que
condanen esq'uar p' les amfiteat
falses dela homes e fa p' quisa
q' lauors de res de aqtls vols p'
audar ans sonm aqtls son los ma
iors enemichs q' han en lo mon
e aco' ven de deu p'tal q' regone
quen com se valen p'ch les amf
tate dels homes. E si lauors a
queste artals recorreu' d'ug
rar los ha la cara dient q' q'
deu morosa al poble de isuel deso
nerem q' lerana deu v'itade
p' ses v'oles. E dm lo' Regonq'
l'egim de v'ronny. xvij e on son
los deus en q' hauien tan gran spe
ranca p' motate los queas auiden si
p'des aco' noq' audare co' pure
en v'ra p'p'itat me lauore obuda
p' nos audare en dm necessitat
p' tal' dice la gl'iosa dm d'ema
dia p' lo gran zel q' hauna d'la ho
nor de mie' semoz deu sonm trove
na adre al sobiran bisbe q' se' f'uo
les lers d'minals e ses foragita:
d'la c'uitat los iusfets e v'clatres
q' corrompen lo poble de deu e li feu
fer q'nti correctio dels sacerdots
e seplars q' en lo temple de deu
feren ne d'eren ves deshonest e
aco' de testable offensa de deu al.

qual ponere deu en esta vida e en
l'altra el sobiran bñe lan crehia
volenter sabent la sua pfecta e a
cabada santedat. Capítol. xliiii.
qui mostra com la glosa pfecta
ha axi matere al pñisme

Om axi matere la glosa
ordna sa vida benenta p
ordnacio de sa lengua en
uers lo pñisme desinat e
creat recepta ho en Lisander
son spat deu en la letra q toames
de ella a Partheny patriarcha
de Alexandria dient axi. Molt
te deu pnotar pare a tu qui has
circa d'les ues que son comana
des p gran zel d'la regna d'ls
Angels q tu suer dela qual te
receptate co qms sequire. Da
pies q com Andromich pncep
de Antiochia vniuers p adora
al temple de deu en iher / e hors
la gran fama d'la glosa tracta
ab gran instancia q la vees p la
salut dela sua aia e co la deu alte
rac tot e wlech l'itersar los peg
mas ella nou pmes. E com lo
du pncep la pregas e la supplicar
q pregas deu p ell q respes la glo
riosa axi yo pregare p tu si tu
empo aludes a tu matere en al
tra manera mes orone not ap
fitecan. E com Andromich li de
manas com poria ell auudar a si
matere. la glosa respes q qñs
de tu spñ de auadicia de portara
a mala fi. en breu si nol te l'm
yes. Tu est pncep posat en

lo regmet del poble q es cosa fort
carregosa a castu / e molts se dap
nen p l'ine mal regmet coe lo
pncep es obligat aden e al poble
p rigor del regmet q ell tingu
lo poble en pau e en justia el
defena de sos enemichs e de tota op
pressio e p raho daco es atorgat
al pncep q haia vida e estamet
deles rendes assignades a son offic
l'argues e bastants e apres q li
sia feyta honor e li sia fundada
ol'diaria en les coses acostumades
q son licites e honestes e tu tens
com poble en deus net has com
de l'nt defensio ne qñs sia tequida
justicia ans la los deus co empo
sies tenquit de darla los. nos d
ment e fardha tot ton estudi
poses en haueu l'nt pecunies co
tra l'nt libertats e contra astu
mes de l'nt predecessors e despens
lo temps de ta vida en dar te l'nt
dies e en vntre segons tos plaers
Si tu donchs vols escapar ala
gran sentencia e iuln de deu q esta
ja appellat fati se tot co q has ti
ramamet vniuers e tolle a ton
poble e gita de ta casa tots aglle
maluats que q fallen et ofenten
teme tu ne mala vida / e haues ab
tu psonas sanues e tementu deu
e sies cotent de tes rendes e dona
exans al moines p les qñs
crueltats e tiranies q fites has
e guardat de pompes car aglle
pnten als pnceps e als plats
ofusions e reuictions ala fi
e molts na portats a depnatio

¶ Et si aco fas yo preguare al senyor
 p'm / e ell fer te media / e vndras
 la bona fi. ¶ Dm aqm q' alcop a
 quest p'mes ala glosa tonie son
 confell / e presa sa benedictio tan
 tost posa en excoicacio lo dit q'sell
 e son lo pa assenyalat e firmos
 p'ncep q' james son vist en tota
 q'alla tra. ¶ Det la glosa co' excoi
 citaria la sua santa le nigra tra
 hent ne lo font de correctio al
 phisme p' teme ordonada la sua
 santa vida. ¶ Capitol. xlv. q'
 ensenia q' mostra co' p' ses a
 monestacios conuerti vnguan
 e. mulluat caualle:

Altoe exempli posa li sandez
 aqm matre de Apulen.
 gran caualler de Atteries
 q' com fos en s'nk e hoys
 la fama dela glosa e haques
 tractat de plax ab ella p' infor
 mar se dela sua saluacio e pre
 guas la glosa q' pregas p' ell dm
 q' despos li ari. ¶ Tants son los
 carrechos e tan mortals q' la tua
 mesona de aia porta sobresi q' si
 tu not amides ab gran efforc sa
 pies q' lo dit carrech te gitara en
 aquest any al pregon dms'oren
 ¶ Com Apulen demanas que car
 rechos eren agllo / la glosa veer
 los / mals de aq't en s'nt de p'phena
 dixli ari. ¶ Tu a gran cofusio de
 cos dies e de ton estamier somm
 comets adulteri / tu encara no
 est hom vertader ne aytal co'
 vols est reputat ans est fent
 e fort fals en tes maneres n'

l'uo lo zel del be comu en ton cor q'
 co' ensenyes de fora / tu de tot s'nt
 mesos p'rens co' q' no des ne
 pagues tot dentes q' son molte
 ne s'ntissat plenariament aq'lla
 aqm est obligat. ¶ Tu encara has
 la lengua de temprada en mal
 plax dels altres. ¶ Tu est ple de
 rancor e desiges mal contra
 tus enemys axi vix tots temps
 en pietat mortal e en la tra de
 deu e vas ab los hulle vberts a
 ta d'apnacio e tu est hom fort va
 e m'ndanal e ne jamae p'ta
 edat ja auancada no has en ves
 mudada ta vida ne has apre
 de venice vn dia m' de h'uer
 vna bona virtut. ¶ De. ¶ he mes
 qm Gares pietat dela tua aia
 e andat e pregare p'tu lo meu
 senyor e hauroat merce. ¶ Dm
 aq' q' aq'lla santa paula de la glosa
 q'nt ella la ignaua a correctio de
 phisme eea axi co' colled p'netiu
 b tallant de d'nes pietat tranessa
 fins ales entranches p'tal dm
 q' Apulen estech ari sob'p'ofmet
 totret e gredt q' ploza tonie als
 pes dela glosa e axi amargosa
 met q' p' vos nol podien leuar de
 tra fins q' la glosa li dir ari
 fill fes g'tacies al ben creador. qm
 ha hoys les tuas lag'mes e det
 quet ha p'dnat / empo tornat a tu
 casa e ses segons quet sa m'p'p'
 uuy. ¶ E aquest fetes granos a
 deu e ala glosa tor'messet de
 comer veer quant h'ama e sa
 rissen atot hom lacq'amet e aco'

de temps entra en Pelagio segons
la forma trobada a pres p ser
ayach e sem los seg dies en gra
santedat e en famosa virtut de
miracles. Capitol. xlvij. qui mos
tra com tots los dons e gracies
del sante sperat foren en la glosa

D Etra de Pauerna en lo s'mo
de la Annunciacio de la glosa
Diu an no es dat de del s'at
spit a neq'ma p'sona apres
Ihu x'p't q no sia estat dat en
pa. als. gran ala mare de deu
e p q'seguet los dons de q pla
sent pau sens d'upte ella los
ha hagut tots axi com fater di
necitat de lengues mo del jorn
de cinquagesma lach e de mos
trau plane ab los tres vers de
orien lo dia de Epifania e ab
los: Egyptianos estent. viij. anys
En. Egypte. Ax. maten distiatu
de lengua James apres Ihu x'p't
la hadh altre en tant gran grau
e m'ptacio de paules e de ama
gnats misteris e mes nach q
Daniel ne los altres p'hetes
Do axi matens de s'phera hat
obre tots los altres p'hetes e
discrecio e distincio de spirit e
gra de miracles. Ja sia q no le
grm q James ne usas p amor
e q'shuacio de humilitat Do axi
maten de paules James e scien
ti figs James no n hac par aps
lo saluador Ja sia q ella ho ama
gnas p amor de q'shuacio de hu
militat. Car com diu Petrarca

manera es estada. Deles santes p'so
nes amagar James sia e suffla
encia e apteses naturals e corporals
p amor de humilitat e p p'nta:
se repos de ana lo qual no han a
q'te q'm's mostren e qui volen ap
parez scient e sans e talls p'etes
e fort tractants e acti's p tot
aco la glosa era molt ordonada
en la sua lengua. Capitol. xlvij.
qui ensempa com ordonaua lo
temps de s'avidu

E n encara molt ordonada
en les sutes santes obres e
aco posa sent Jerom d'ic
q ella tema est ord en sa
vida q p'ma'mer a nuq'mt ella
se leuaua de dormir ei. ors ella
oraua e cōtemplaua e entema mes
en cōtemplacio q en vocal oro p
q lo temps hi es p' apte e estaua
axi fins q era fet en lo temple lo
sacrifici matutinal Segonamet
fet lo sacrifici en lo temple ella es
taua en oro vocal co ee en aquella
q p los b'xtes e sacerotes era ordena
da mes fes p les donzelles adu
cōsegades e deputades a estar en
lo temple de deu al seu s'mr e en
aquesta santa oro ella ocupaua
lo temps q era aps lo die sacrifici
fins a Tercia. A Tercia fins a
nona treballaua de mans aco te
rmit o cofint p al s'mr del temple
e de lo s'mr de deu e faent
la dita obra tots temps la sua boca
se ocupaua en lo s'mr e lo' de
deu an q tots temps lo seu or.

era ocupat en deu. No era persona
qui en sa presencia guosad estar
ociosa ne lerar pore lo temps en
na dita q hi la persona ociosa
sabria qnt de be pecc ne enqnt
peccat can m qn iuh la e fpa
james nequ no fra ocos. La
hora de nona sejos dm Gemma
diz l'angel de deu son final hi
portaua vn pa celestial e posa
ual en tra sobre vna posteta
vn touallonet e pobrellet q ella
se hama filat q james nos en
fuzema e portuual vna ctra
dargua e beneyhali la taula a
pres q hi hama dat argua mas
e la beneyta stana agenollada co
tinuamet dmat lo meiar e
l'angel en forma humana estat
legali donat ordonadamet lo
testamet vell. car lo nouell no
era fet encara an q en temps de
bia refectio en lo cors e en la aia
a pres lo seu meiar benia de aqlla
beneyta argua e apres fana ab
l'angel lo vers de gracies a deu
¶ **D**eu aqnest q totes estes coses
ella tema e fetu an amagada
met p la sua humilitat q persona
del mon qnan non pcebia res
sino q p forza ho hama a saber
vna santa donzella qui era spon
al familiar sua q era sa copamo
na e prema la racio q hi era da
da p lo sacerdot pms de del temple
assignat a puehir les donzelles
qui eren aqni deputades al sime
de deu en lo temple. Aqsta dona

la prema la dita racio e sece
tamet la daua als pobres de
deu p manamet de la glosa
Aquesta santa donzella p lo
gran acostamet q hama ab la
glosa p forza hama a saber
los colloquis q ella hama ab
los angelz continuamet ne la
glosa noli poch amagar q
la dita donzella no dees so
m l'angel qui la fma en for
ma humana e q ella no hovi
les paules q eren entre ella
el angel e maiorment que
sonm apres q la glosa hama
plat ab l'angel e era fora sa
cambra la cara dm q hi aia
na an altament que amudes
aqte qui la equardane podien
fer mde lull en ella la qual
cosa fana la prudencia divina
p co q tot hom del mon contra
la volentat de la glosa q ama
gana la sua santedat conegues
q alla era cocatit de assemblada
pfectio e q no hama hancuda
ne haura james par en la tra
e q era a deu fore cara e p ell
mole amade. ¶ **D**eu aqst e en
nadiq si la deesses meiar e l'en
re co estigueses marauellat e
tot suncetur del seu nodamet de
sua honestat e de la sua religiositat
e de la sua fepraca e gran deuoc
les quals virtuts totes appare
en lo seu reliquos meiar e l'ome

Odm e ab quant delu la cote
plana langa q la sma qnt la
velna omrall de tota virtut no
contuastat q fos tane jone e tan
infanta. ¶ Odm dm a quest e
ab tanta vergonya e temor de
deu recbia la glosa aqll tan hu
myl seuer q li fera lo sint an
gel qui le paraua la tuuleta
en la posteta en tra e com ab
les mans plequades li estaua
dauat e an de moles altres fuys
p hmyls q li fera lo dit sant
Angel maiormet de pms que
hae concebut lo fill de deu langel
la comeca de appellat en son
familiar colloqui mare de deu
e mare del creator. ¶ Odm aqll
e qntes vegudes li deya q sghes
neli faes aqlls tan grans ho
nors ne ella james ho haque
ra soffreut co fos pma hmyltat
fms q Angel li dix q ell ha
ma mes obrer a deu q a ella e
q p noe semor deu li era ma
nat distinctamet e expssa q
aqlls honors li fes an ell ho
volia e ella qu mereria p la
sua santedat e la entemda apor
tar a estimet al qual era de
grada aqlla honor e reuerencia
e la glosa hoent q allo era ditz
del semor barana lo cap prier
la honor q ell manana q li fos
feta ege an ho deua fer
Capit. xlviii. qui mostra co
dela dita materia ordnacio

parlen dia glosa altres aspe sequen
Seuera beneyt doctor en la
omdia de Ninou plane del
orde q toma la glosa en sa
santa vida entre les altres
coses q dm posa q apres q hama
meut braua un poch. ¶ E pme
ramet pregant p los pobres q
fice semor deu los puehns p sa ma
apres pregana p los ses benefac
tors e en spal p son pare e p sa
mare e apres p tots los glosafes
q deu los portas a estament de
pma els ses auorres la gola e los
grans vras q della dauallon
Segonamet posmas enloch co
mu dms lo spal del sen hu itade
e aqll mformaua algunes fin
tes infantes q an matern eren
aqll en los habitacles del temple
p bmr deu. ¶ E dm Espidq en
un smo dia glosa q la sua alta m
formacio apfita es publica tant
en lo poble de israel q pussant
ayll donelles hama en lo dit
poble q p informacio sua hmy
fet tot de vngmentat la qual cosa
era fort nouella de hoyr aells
q james optals vore no hame
horto p la gran forma dela glosa
e dela sua santedat deshauen molt
dia e mitat e detot lo poble de
israel vermo a ella e hoyr la
dix los homas co moles sntes
dones. mas la glosa an com a
flum de pura hmyltat e spanya

tota pompa aco fugi sobriammet
Qon dñi aqnest ella tñames lo
 dit pñsor delas donzelles q era
 hom sant e fort famos etal
 qm se ptancia a aytal offic
 e p ell tñames adre al sdr
 van biste q ella lo peggana
 q ell vedas q negu no venques
 a ella sino algunes pp devotes
 donzelles dñi ciutat q eren pñh
 nades a ser alta vida les quals
 ella li feu nomenar e apres
 dñs qm eren en lo temple par
 sñre deu el sñre sdrvan biste
 qm la hama en sñre reueren
 cia sabent la sua santedat ma
 na que axi fos fet e lauore
 alla vñque en repos dela sua
 aia. Capitul. xliij. qm mos
 tra e declara la sua santa de
 tema e lo seu dormir

Ou encara dñs benert
 Seueria q en la sua san
 ta doctna e informacio
 estaué tots marauellats
 com se podia fer q ella sales tal
 en la santa septa e sales tant
 legre e informar als altres e
 declarar los secrets e misteris
 a magats e les grans obres de
 deu q james no haques apres
 letres car al temple vench pñf
 ta de tres anys e estech m. viij.
 q no sen pñ e james negu no
 li ensenyat letres nela doctna
 en ves no contrastant p sñm
 mltas alla ab les altres santes

donzelles deputades al sñre de
 deu al temple anauen als sñres
 ordnades que seran aq al po
 ble e ales informacios q seron
 aqñi pertien los ales altres don
 zelles e finalmet conclouen
 tots concordat met q tot losen sa
 ber della era p sñcial de de nre
 sñre deu qm daltres gracies
 maiores li hama fetes an com
 a tots qm la veron ela honen
 aqñia clauimet li segona
 ment posa aqnest doctoz aqñ
 mater q apres la dita pñfor
 macio eren despres e lauore se
 fera en lo temple de deu lo sacra
 appellat de sñre e la qñ se
 tuncana en sa cambra sens sñre
 care com dit es desps tots temps
 deunaua e de aqñi aqñat no par
 laua ab pñona mortal mas esia
 na en contemplacio sñs als canes
 dels galles e apres sa contemplacio
 ella se posaua a dormir aqñ
 mater on hama qteplat e dor
 mia sñs a miga mlt q aqñ
 no sobre lo seu marauellos dor
 mie que posen algunes modernes
 doctores e famosos trochys e de
 liots dela gñosa se qñe que da
 mut hauem posat e hñue ja
 posades lñre valons aqñ mater
 longamet quax en lo començamet
 dela hñmptena dñmptat dñm
 a qñest q lo seu dormir era
 semblat del dormir q fueren
 en teps de ignocencia q dñm q

gnfn
 nactatu
 10 ca 31
 Trac. mut
 3. cap 26
 a bi mima
 raperies.
 similiter
 cap. sopi
 071

fora artil q ja p lo repos ne ar
rapamer dels seus james per
axo no pderen las del entenj
ment ne del franch arbitre
ne p q sequent pderer las de me
rezer i axi diu q estech en la
gliosa car diu q p privilegi
spal li son atorgat q los seus
en lurs ligaments naturalis
no empatxamen les opacions
dela aia / e p raho d'axo diu q
james la gliosa p dormire no
pde la sua alta contemplacio
ni lurs del franch arbitre ni
cessa de merxer les quals co
ses foren en ella. de singular
excellencia segons l'estament
al qual lo humanal lmatge
es hny subuugat / Es ver q al
gnms diu q esta gra fa deu en
cara a alguns negades axi co
posa sent Gregori en los seus
morals exponer aquila paula de
Job. tuc terribilis me p sompna
¶ Diu encara lo dit Genevig all
materx axi e qual gra es q deu
hara negada ala sua mare sa
guarda q aprxa creatu sia esta
da atorgada / cert la sua fortal
hnmilitat li ha merxer q no
hara pau entre ses pures coea
tines / E diu axi com en son
temps foren revelades al sant
preuere En temps moltes pfee
tions dela gliosa q dabans james
no huma boydes ne legides q
totes puen la sua porgona hu

militat, entre les altres estech
vna que legit en lo libre de
ysayas / e dempr. t ala phetia q
delia q sia vna verge q infan
taria lo Baluador diu q lauore
ab gram feruor se agenollana sup
phat al senyor q p sa merce li
faes gra q ella fos fmdora hml
de aquila santa verge / La tra re
uelacio estech q ella reputana
si materia p la maior peccadura
q fos al mon estimat se a rre
sempor den fort desconeret / no
podia pferre p res les venen
cies e honores q les genes li fer
e p tal se amagana totu com
legudamet podias lai cosa
q estech revelada al dit sant ce
diu aquest sant fo q james la
gliosa vint volch fer publicamet
algm senyal ni miracle e axo p
dar ne tota honor al fill e als
altres sants maior mer als apstols
¶ E com lo dit sant preuere es di
gua moltes daltres coses puant
la sua hmlitat e excellencia p tal
coelon Genevig q no diem d'uptar
q a ella no sien dades gracies e pri
uilegis los quals deu p deu no fore
dats a altra psona e p q sequent po
dem nos axi sequiramet a ferma:
en co q dit es dela sua intelligenca
e no de franch arbitre e de merxo:
en son dormire / Per totes estes
coses amue dices a ptre la none
na dignitat dela gliosa q es q
ella estech en sa vida altament

ordonada e appare encara cō aco
meresch la sua gran humilitat la
qual ella sobornamet ama e
p ella tota temps zela ab cor
dial auoremēt de tota supbia

Capitol. l. qui mostra cō la
glosa nos ensenya de auor
vri supbia

Aquest tan gran zel e
amor de humilitat e auor
vri de supbia ensenya
la glosa qnt die en lo sen
tenci del magnificat ori. De
posuit potentes de sede et exultant
humiles. E nol ensenya qnt deu
hom fugir a supbia e amar hu
militat. E pmezamet nos en
senya com deuen auoreu supbia
e aco ptal com deu la auortex
ari q no solamet p ella aterra
ari les gents simples hoc enca
ra los potentes ari cō grans pre
lats e grans pnceps. Atten ari
du vna glosa q p supbia ha deu
deposat los quatre pncps pnci
pals del mon co es dels pncps
e dels Caldes dels gentils e dls
romas. Ari maters na ater
rits grans. Ays ari cō Saul.
Genarezep. Nabucodonosor e Robo
am. No es hom al mon p gran
qstia quis auise ab supbia q deu
nol pecc agram directio cor set
es ecc. viij. Abominatio es adu
e als homes supbia. Rosa sen
digosa en lo. xij. en libre dela Cuitu

de deu q perzulli no solamet ne
aterra com de fora tolen la los
bons e honors tprals ans encara
los lexa p supbia amagada en
re en publicis peccatis carnalis
p q los exgullosos vngue a de:
goma e a escandel dela gent.
Eari com los exgullosos deu
aterra. ari com deu la glosa en
lo die canich. exalta deu los
humiles. Car com diu sent Bernat
gran es la amiscat q es entre
deu e humilitat car del cel lo ha
trat ala tra e qual humilitat se
gona diu ell lo ha mes trat
q aqta dela sua dolca mare la
qual jaesta q p la sua gran vi
tutat plagues al senyor empo
p la sua humilitat la elega en ma
re e p esta ella meresch coebre
lo fill de deu e es en paradís em
exaltada p q diu la glosa sobre
aqta paula ad philipes. 2a p
ps exultant en de. i. c. Dicitur co
fus ari humil. vntat faw collat en
paradís. P q deua Beda en vna sua
omelia e gran maravella es dls
homes qui saben q humilitat es lo
saluacio e supbia es hie dampnacio
e james nos podon o nos volen
humiliar. ans humilior se reputa
hie directio e supbia requite lu
gria. Serquere se o mes q qui
vra qta qlla dela honor del mon
te fu exgullos et col la tua he
verat ppetual et pecca ala qstio

eternal e cō no fugo al mon e ala
sua oradua p q̄ not dāpnē ala
fi. o misfable no veq̄ q̄ la honor
del mon es ydola q̄ adores / cur
p̄ s̄m̄ la lēx adēu e la p̄fes
a ell e est p̄us ydolatre. mes q̄
hānes pietat dela tua aīa e fug
a aq̄st diable q̄ tū p̄derosomet
e tant falsamet te p̄seguere
e ja tu portat a aq̄st desaste
quet glorieies en co q̄ es tap
diao. e hages vergonya de co
q̄ es la tua saluacio. O pobre
tota ves folle engusiat no cr
nore en q̄m estamet est car
no pots o no vols p̄dmar n̄
s̄fcur dona p̄mura ne vols
aparec pobre n̄ dissimular vn
poch de mespreu mas vols ap
parec tots temps lo e iust e sant
e famos homi leyal vertader pia
dos e al morner e hom de gran
q̄stia e de gran zel e hom p̄ a
molt Com segons v̄tat s̄ies
verell de tot peccat sens neq̄n
na v̄tat. Ab palliada hūca tot
p̄m̄at d̄ess̄ e ple de tots mal̄
e b̄nt de tot merit / car pobre
e mesq̄m e n̄m e comi appar
rās enbren d̄m̄at lo d̄stret In
hi de deu a gran confusio tua en
penyara deu a tots los tes ama
gratills e tes tues grāne dolē
ties e p̄ ventura adms dela tua
mort les haūm publicades atot
lo mon a gran ta vergonya e

de tota ta casa Erres donchs hūil
e fias vertader e deu exalta ta
car d̄m̄ largiosa et exaltant hū
miles. In Crisostom sobre
sent anton q̄ hūilliat dona or
de a totes les v̄tutes ensam̄
q̄nt deu esp̄ preada castima e
posaria si mare abare an fona
met es e porta a totes les altres
axi q̄ neq̄n no es v̄tuous si no
es hūil p̄ aco apar co q̄ du es
co es q̄ la vida dela gliosa estech
sobrehanmer ordonada. e adēu pla
ere ala qual cosa unda molt
la p̄feta hūilitat dela qual son
p̄ deu plena e dotada p̄ tots tēps
lacabadamet. Capitel. l̄. qui
mostra com la gliosa e. hūil
fuer solamet de deu depuada

La deua dignitat dela gliosa
si es q̄ ella estech a sol deu a
s̄m̄ depuada e cōfeḡ de
e aco apar p̄les r̄alions
següents. La p̄mera car ja per
l'angel quila denūcia al p̄s e ala
mare fon die a ella q̄ esta fia ja
de sa infanccia a deu q̄seguida ne
estaria entee les genē mas en lo
temple de deu p̄ co q̄ aq̄ p̄ndamet
fos coneguda e p̄ aco fos la sua
santedat publicada e james della
neq̄n no pogues p̄sōm̄e s̄mo
tota santedat e boneat. La seḡo
na car aco marex vota ella adēu
en carca estant d̄ms lo ventre de
sa mare e aco de cōm̄et q̄ la sua
santa aīa estech infusa en lo cor:

aqua mater la qual cosa q' ferma
 tantost co' son nada d'auat los
 angels qui cen aqua ab ella se
 gons' cosa d'oroteq' sont preneue
 en la q' fessio q' fa de les digni
 tats dela gl'iosa. La d'erca
 q' de q' m'et que estech' posada
 dms lo temple de deu infantu
 de tres anys se agenolla caq'
 mater referma lo dit vot pre
 sentis aq'ls maters angels
 segons' dnu lo dit sont d'oroteq'
 Sa q' no' q' segons' cosa la his
 toria d'la natiuitat dela gl'iosa
 coplits los tres anys en los
 quals la sua mare santa Anna
 la alleta l'auoz lenazen la lallet
 lo pare la mare els parents
 axi co' era costuma en semblats
 costes menazen la en s'hem' esse
 pre la a deu ab les altres obla
 rions al temple e com lo dit
 temple fos fondat alt en vn
 riques mont hument' a p'ua
 p' vna fort bella escala de' xv. gra
 ons los quals la gl'iosa axi peti
 ta infantu p'ua tot' sens ajuda
 de tota altra p'sona axi apta
 met com si haques edat p'feta
 la qual cosa son gran misterij
 dela sia s'ntedat e dela sua p'
 moio en gl'ia segons' q' cosa
 d'rosiq' scruime a richmachin
 monach' d'ic'it q' aquest p'ua
 ment son semal que la gl'iosa
 hantia xv. excellents v'rtut'
 p' les quals p'uaia al sobru' grau

v'rtual sobre tota altra p'uaia
 t'ua. E dnu q' les dites xv. v'rtut'
 s'ion d'astes / co' es se s'p'raza tan
 tat p'uidicia temperancia fortalea
 iusticia p'ndicia v'rginitat hu
 militat p'udicia obediencia pietat
 p'mutat deuota d'io q' teplama
 p' acc'os. Significaua encara
 segons' q' dnu aqua mater orofio
 lo dit p'uaiaet per gra de deu
 sp'al e merito de les dites xv. v'rtu
 tuts ella p'uaia sobre los non
 ordens de los Angels e sobre los
 tres estaments de los homes co'
 es estamet matrimonial e vidu
 al e v'rginal no' co'tra q' q'
 ella estech' en casoi de los d'os
 tres estaments p'uada encara
 sobre l'estamet de comecante
 a s'me deu sobre los p'stantes
 ja en aq'lt e apres sobre los p'
 fetes en aq'lt q' entre tots son
 xv. E no' aqua mater orofio
 q' la gl'iosa en lo temple axi p'
 fetamet era ab deu iustada
 com la p'sona religiosa es ab
 l'estament q' elegex e en cura
 p' altamet hument' esguert
 ala v'rt' dela sua santa p'uaie
 qui era mole p' acabada q' de
 tot altre enq'nt era fundada
 en sobraua gra e v'rtut' e ca
 ritat mes q' altra p'sona dea
 deu e axi p'uant car ella
 en lo temple de deu v'ua

en gran pobrea / car ves no ha
ua sino co q la misericordia lo
pus de deus donzelles p amor
de deu de part dels reigadors dia
coriat deus vergens. A pres
bentia vnguntat votada p q
era semblant a vna excellent
religiosa e apres en temps ap
paria subdita e prelada sub
dita era ala dita obediencia
en semblanca de vna Abadessa
enqnt ella era maestra spe
cial de totes les donzelles del
temple e de les altres escapa
des p lo Regne de israel q eren
estades ses deuebles en lo temple
de deu / eles qualo ella hama
informades de votar vnguntat
aden. Capitol. lxx. qui mos
tra si la gliosa ven en esta
present vida la diuinal essen

M Ogneren alguns qstia
James la gliosa axi ab
deu amfada a ell tot sol
seguida de la diuinal
essencia en esta vida present a
xi co la vera la piosa ana de
ihu xst estant en esta vida pre
sent e la veen los benahimrats
en paradys. Al qual digne respo
nen los grans theolecho nouells
dient q no e puen ho p sent so
han quedu ca p q deu aci ja
mes no deu negu car rat sia q

alguns hanen dit lo cotraci de mo
sas e de sent pau. Empe aco nos
deu entendre axi q aqstis en esta
vida present veessen la diuinal
essencia axi co los benahimrats
la veen en paradys e apar ho p co
q In deu a moyses co es nom deu
ta lom q pnyo vique Exodi. xxxij.
mas enten se de alguna altra spe
cia de visio de la qual prolarer fatost
on deu saber que los grans theo
lecho presents si posen duca ma
neres de veure alguna cosa q co
veurela en si materia sens tot impa
e aqsta appellen intuitua e an deu
re deu se ptamr allenahimrat es
ver q la dia de ihu xst la x axi
en esta vida e no altra ma aci ja
mes. **A**ltra speca hi ha de vista qm
pella p elle abstractua es aqsta
conexencia q ho ha continuacion
de la cosa q pres q la vista e pnyo
li remembra e aqsta avtal conoxera
de la diuinal essencia per an dar
sens q la pmera james no sia haqui
da co es la intuitua e avtal co
nexencia de la diuinal essencia dien
q estech dada ala gliosa hoc e a
tots los Angels que fore nouella
ment creats e a adam que son ar
ripat en spirit e deu li leua la cos
tolla del costat de q forma lo cors
de Eva e a moyses e a sent pau
en lo seu arca james. **E** dien
q axi deu entendre co q en con

trava se allega e desta oratio e co
nexencia plen totis aqllis doctas
qm dien q la glosa veeden en
esta present vida e acó abast
de present hauee dit desta ma
teria / car en la suma theologi
ca si aden plau la venca e
tada en son ppo loch largomet
Capitoli. iij. qui mostra co
ella estech p miracle man
dada

Lomena dignitat d'a
glosa si es que ella es
estada p miracle ma
ridada p ralyo daco deo
saber q se. xvi. com recepta la
hystoria d'a sna nativitat ella
ja hauee .xiii. anys e entrent
en los .xv. son moguda per lo
sobran biste ab les altres ver
gens de semblat edat q de cota
nent sen tornassen aler cases
de lurs pares p pendre marit
E com les altres de qtinet sen
tornassen a lurs pares la glosa
respos q ella no sentema james
a parre del temple de deu nedel
seu fruer / car son pare e sa ma
re e ella materia huien a ella
dedicada al ppetual fruer de
deu fahedor al temple dne enai
ra q james no haavia marit
car ella haavia votada adu dne
gimtat lauors lo sobran biste
estech duptos q faria sobre acó

car duptana q no fes tornar lo
vot a la glosa com digna la santa
septa. Votete et reddite dno vtra
ura. E vol dne q farate votu
altemoz e qte rectam can lo vot
no recte es a deu gran offensa
d'altra part duptana q enco
dus nouella confirmada en lo po
ble de isracl co es q negoma ve
ge fis qntal vot car elle pens
sauen que totes les vergens fos
sen fegudes de pendre marit
p recte a deu lo sen poble e
p acó espera la festa vmet ptal
q ab los guans rabms qm ex
e lauors vendrien haq. s pbr
aco pa larch cōsell. E vegute
los rabms toto donare de qsell
q daco fos qfultat me semer deu
p oro e p sacfia p q dmar
la oru del oratoru ex deu que
dne xvi hoent ho toto aqlls qm
eren aqm presento. p. d. l. y
navia verge special filla maria
esposada e prena marit. A
pres dne xvi yo dull q ella prena
marit aqll q yo elegue. Apres
dne tu biste amsta aca dant
laltar toto aqlls qm son dela
casa de daniu sens nullas e
cascu pos vna vergna sobre
laltar e aqlla vergna del ql
florira e en lo cap dela vergna
appara lo sante spnt en forma
de coloma segons la ppheta de

vñs seient sobre lo cap d'la vez
 gna aqñt sia marce d'la dita vez
 qñt. Com aqñt fos jsep de berh
 lem hom anich. e ja no volguet
 en laltat neqñma veigna posdr
 no reputat se p a muller se
 quis q en neqñma d'los dutes
 veignes appareguere los dutes
 senpals. E com lo bñste alca de
 gada qñtaltas sobre aco nre
 semre fench h respot q jsep
 tots solo posas la sua veigel
 la sobre laltat e an o fen e de
 qñmet la dita veigella flori
 e la coloma aprech seent sobre
 lo cap d'la veigella p q lo s
 bñan bñste veent la volentat
 de den sposa jsep ab la donella
 qñtaltas. e tuncost jsep se pñt
 daqñ amat en berlem a fer
 pñtaltas a les sues nocces e la glo
 riosa se pñt daqñ e sen ana a
 casa de son pare e ab pampane
 la sñe en natzarret fet donzel
 les veignes de rebles spetials
 e apamones dela verge qñtaltas
 de marciats les esposalles da
 mnt dutes al pare e ala mare
 e ab testmony del sobra bñste
 q p letra los informana del m
 racle q den huma ensenpat so
 bre les esposalles de lñr filla e
 co tot co q si era fet era fet p
 voler e ordonaco de nre semre
 den e copñ dels quans rubmo
 e de tor isruel dela qual cosa lo
 pare e la mare hagueren gran

qñt e foren grans qñtaltas a me
 samre den qñt tant exultava lñr
 filla sobre totes les altres. Ella
 empo qñt pñtaltas dñnal e fecth
 mferuada qñt qñtaltas al dit matn
 mony car tot temps sua veige
 e an qñt posas en la ma de den tot
 qñtaltas al dit matn mony qñt dñ
 volia queñt qñtaltas e an hñ con
 sñt de fa. Capítol luy. qui
 ensenpa p qñt volch lo fill de den
 qñt sa mare fos maridada

O manten aci algome p que
 volch lo fill de den qñt la sua
 santa mare fos esposada
 e maridada ala qual qñtaltas
 respone los sants doctores q por
 les rubones sequente e specialmet
 o tocu origenes en parit en una sua
 omelia. La sñeeta rubo co dñen
 es la honor del dit fill de den car
 honor es al hom qñt sia nat de legem
 matn mony e qñtaltas dñ honor qñt
 bñt e apres quen acò sequere qu
 mma e daphnate avl com les lers
 dñnals e pñtaltas ho manen nen
 cal aqñ ara alleqñe p e sñmar plñr
 tat de panles p rubo dñco volch
 den qñt la sua mare fos esposada e
 maridada car si no hagnes maru
 les qñtaltas digneren qñt jñu vñt sñca
 bñt. No aci qñt loñ maliciats de
 jueq en la preciosa mare del fill
 hador nre h posaren tiel delor
 deua ptal qñt pilat els altres dñp
 tassen mers de matn lo. Ela p
 uicentia molt alta de nre semre den

no suposat q' ayal maoula li fer
 usada en son fill son q' .xij.
 homes se leualce danat lo du
 iuge r' f' f' q' allo era fill
 car ella fore presente q' n'
 jsep esposa la mare de jhu xpi
 en iherlm y ayal miracle que
 an en senta en lo mat' non
 e receptate aqu' lo miracle
 danat q' si e s' d' n' h' .x. he
 entes q' recepta en lo ena
 geli de nicodemus es ver q' es
 a p' r' e' e' s' s' auctoritat' an
 com ap' d' i' e' i' d' r' e' t' .

¶ No encara segonomes q' p' un
 malnat p' n' e' fill de p' d' i' c' o
 es estat fet un libre que elle
 apellen libell' contra jhu xpi de
 nararot en lo qual ha posats
 moltes infames contra jhu
 xpi e contra la benenta mare
 sua e p' q' s' e' g' n' e' t' contra la s' n' t' a
 religio xpiana he entes q'
 aquest libre del diable es en
 les guans abames d' sp' n' n' a
 e aque lig' entre elle p' retom
 re d' q' t' l' s' q' u' l' h' o' e' n' d' e' f' e' r' s' e' v' p' n' o
 ans / he entes q' p' aquest f' i' l' e
 libre es jhu xpi e' t' r' e' e' n' t' e' e' l' l' e' s' o
 unu leuamet' blasfemat e la
 sua santa mare t' r' e' e' h' f' e' r' m' a
 m' e' t' q' si alguna deuota p' s' o' n' a
 al q' u' l' l' a' d' o' r' e' a' l' a' s' u' a' g' l' o' r' i' o' s' a
 mare vola treballar p' fer la
 coemare publicamet' e fer ab
 los i' r' e' s' d' e' s' p' n' n' a' q' t' h' a' q' u' e' s'
 s' e' n' d' e' l' o' p' u' b' l' i' c' o' e' l' o' s' v' e' d' a' s' s' e' n'

sto grans penes q' jamas lo dit
 libre creuable libre no o' f' t' m' n' o
 menat q' aq' t' q' m' a' q' s' i' n' a' d' f'
 ferria aden sobram' f' a' c' i' e' s' e' s' e'
 a' c' o' s' e' g' n' e' r' i' a' d' e' l' f' i' l' l' d' e' d' e' u' g' r' a' m'
 e s' p' u' l' m' e' d' i' a' e' n' e' s' t' a' v' i' d' a' e' e' n'
 l' a' l' t' r' a' n' e' f' e' r' a' c' o' s' i' a' g' r' a' m' d' i'
 f' i' c' u' l' e' n' t' e' c' a' r' l' o' s' d' i' t' s' p' n' a' c' e' p' s'
 h' i' v' e' n' d' i' e' n' v' o' l' u' n' t' a' r' i' i' p' h' o' n' o' r'
 d' e' l' f' i' l' l' d' e' d' e' u' e' d' e' l' a' s' u' a' s' a' n' t' a
 mare d' e' c' o' n' c' e' s' s' o' q' u' i' t' o' n' e' s' o' n'
 e' a' p' u' a' t' e' x' p' i' a' n' e' h' i' d' a' r' i' e' n'
 m' a' n' e' r' a' q' l' o' d' i' t' h' o' r' r' i' b' l' e' l' i' b' r' e'
 s' e' a' t' t' o' b' a' r' i' a' t' o' f' t' e' s' i' b' r' i' a' o' n'
 e' s' n' e' q' u' i' l' h' a' a' b' s' i' . C' a' p' i' t' o' l'
 . l' y . q' u' i' m' o' s' t' r' a' c' o' m' a' s' s' i' g' n' e' n'
 a' l' t' r' e' s' r' u' h' o' n' o' l' o' s' s' a' n' c' t' o' s' d' o' c' t' o' r' o' s'
 a' a' q' u' e' s' t' m' a' t' e' r' p' o' s' i' t'
 ¶ A' s' s' i' g' n' e' n' e' n' c' a' r' a' l' o' s' d' i' t' o' s'
 d' o' c' t' o' r' o' s' l' a' s' e' g' o' n' a' r' a' h' o' p'
 q' p' l' a' c' h' a' l' f' i' l' l' d' e' d' e' u' q'
 e' l' a' s' u' a' s' a' n' t' a' m' a' r' e' f' o' s' m' a'
 t' r' i' d' a' d' a' e' e' s' p' h' o' n' o' r' d' i' a' m' a' r' e'
 C' a' r' c' o' m' d' n' i' b' r' i' g' e' n' e' s' n' o' v' o' l' e' h'
 l' o' s' e' m' o' r' q' u' e' l' a' s' u' a' s' a' n' t' a' m' a' r' e'
 f' o' s' d' e' a' d' u' l' t' e' r' i' i' d' i' s' s' i' m' a' d' a' m'
 q' l' a' s' u' a' t' i' m' g' r' a' m' p' n' e' i' t' a' t' f' o' s'
 t' a' c' a' d' a' n' e' m' a' c' u' l' a' d' a' p' l' e' n' g' u' e' s'
 d' e' l' e' s' g' e' n' t' e' n' e' q' n' e' s' g' i' m' h' a' q' u' e' s'
 r' u' h' o' d' e' m' i' r' e' m' i' t' a' r' e' c' o' n' t' r' a' l' a'
 s' u' a' t' a' m' g' r' a' m' h' o' n' e' s' t' a' t' e' g' r' a' n'
 f' i' r' m' a' m' o' l' t' o' s' e' q' u' i' s' s' e' n' a' d' e' n'
 e' s' l' i' m' i' t' a' s' s' e' n' d' e' p' e' c' c' a' t' s' . P' a' r' t' e'
 e' a' p' l' a' v' e' r' g' o' n' a' d' e' l' p' a' r' e' e' d' i'
 m' a' r' e' d' e' l' a' g' l' i' o' s' a' e' s' e' d' e' p' a' c' h' i' m'
 e' d' e' A' n' n' a' s' a' m' u' l' l' e' r' / c' a' r' c' o' m'

Die la santa spira confusio eo del
 pare hauer la filla deshonesta e
 aquesta matre e filla passam
 als qverentes entre los quils m
 haula molt honores an com
 zacharies sacerdot pare de sent
 johan baptista e m dema honer
 molis de sanes an co lo die sent
 johan e los germanes de gliosa
 e los fills e dmeses altres La
 qtra es p co q lo mister de la
 santa incarnacio fue celat al
 diable, car diu origen es aq ma
 tre q lo demon si haques sabue
 q xhu xst fue fill de verge gram
 spira haquera alms q ell no fue
 deu lo qual cosa li estech celada
 sine q p lo fill de deu semit en la
 ven e a ptes mort son smat a p
 dre la trunna q eriga sobre lo
 humanal imago q diu aq matre
 fue Ambros q respon q la gliosa
 estech p remedia los sancts angls
 qui li estauen enqre e entren en
 reuerencia del corde qui dms si por
 toua no pmeten q lo demon
 se acostas a ella ne pogues ven
 te si era verge o no p calho de co
 lo demon pensaria q xhu xst fue
 fill natil de ppe e q la gliosa no
 fue verge, te q segons q diu an
 lo goen cotemplatiu Agostino
 uericensis Aronaps e cecch q li
 estech reuelat, lo demon impug
 nador de la gliosa e es aqll qui
 hama recubida potestat de deu de
 ferir la en esta vida hac sobre
 sso gram cofeli ab luafu e ab

los matre pncps infrenada e
 tres qcedulen q pncps deu pnc
 tra q ella fue coprada p lo demon
 e ella no enformara pare de m
 rades e era dona de loch simple
 e sens qras bene tprato e allegades
 se senta co a psona freida e tota
 lassada en si matre q la qual cosa
 fons deu p qnacio dia sicut hnt
 tar .m. e ella matre reuela
 a senu elisabet es conten en les
 reuelacions p estes estes cosos co
 clou co q diu aqll q ella dema
 est mare del saluador. susbit
 lu q aqlla no fue maridada qui
 era pphetada est mare del re
 demptor an com aquesta q era
 de fet ab marit desit q co q diu
 aquest encara entee si an ma
 tre los dits demoms p expressa
 men ha pphetat y sanes q vna verge
 co abra lo saluador de la homens
 e deu la ha reuelada apur que
 que aqlla vendria ell li mostrara
 el mon marauelloso e la firea
 honore p los homes e en spal p
 la sua vrginitat qui hnta fill
 e ella qual honor preudicaria
 molt q ella haqueu marit ne los
 homes qrenyen laures q ella fue
 verga. E diu q lo die demon fait
 de aqueste falsos qdells e opmions
 e be enganar torna sspira tra de
 on era pte. Capitol. lvi. qui
 mostra co dmeses rihons
 ha son p altres assignades
Des en encara qntamer los
 dits doctores q plach al fill

de deu q la piosa mare fos ma-
ridada per a pibnor lo sacra-
ment del sane matimon contra
lo qual alguns maliciats he et
lites s: diuen leure axi com son
lo qual d'elles e trosi q los aramehas
e molts d'altres los quals tots
son impuats suffia emet en au-
tar deu vich la sua mare effi-
maridada en estance de matri-
mony jastia q tota lea duels he-
ges sien d'altres valors caute-
ritate impugnate expssamen-
tur excoz. La d'ordna valors sien
p dar efficacia ala doctina de ihu
xpe p la qual fora estada fore
mientpreuider si for diffamat
no ess nat legitimamet in
aqtte qual si quon nol hagnere
tant temul in honrat. La se-
cunda p honoz dda santa religio
xpiana qm vltra gran munita
es dignis publicamet q lincap
era estat vnort pulch. Et dnu
axi aqst doctor q esta vltro affi-
na q es a pella. Sol pua q a
los gres estimets e cofes publi-
ques sien cofes qm d'innuata
e a deu fore cares p la militat
deles aies qm si endoen e plo-
lers virtuals quils regeren
e plasi a que son ordenades q
es pau elonadida e pmi qm
p lo gran nodrimet q si deu s
har en genal p als gres e
richa e als e bays e celo esta-
met de xpianisme sia lo puill
e bell sane e noble q james deu
fec en la tra an co aynt siatene

qui es son cap. e qnes son les lero
e cofimes e sacmets e manes p
uro de aco li ha volgu dar co ce
lo seu fill natal ihu xpe en q no
pot curre peccat in negma tatu
del mon. E apres moltes cofes
q aqnest diu en aqlla materia o
mella desta materia diu an
Capitol. lxx. qui mostra com
deu hom amax la cosa publica
en tenen aq los xpians de
ressemblar li reueres coz
de amax les cofats e tota
la cosa publica p les valors
assignades e pco co deu les om-
e mana q sien amades e defesi-
p les pncaps e regidors in qu-
met e apres p los membres de
aqlla coz cascu dela cozta es co-
dit membre de aqlla e es regu de
auidar li segons son poder p f. lxx.
xpianit dona deu s miter a
morte de coen e a ordonar los feds
membres deles cozta q sien alu-
ment remunerats en la tra pe-
spal qui sua e apres en lo cel p
ignaco de martiri e maior ment
aqlla qui p amor de justicia e
del pfit dela cozta s firen gres
tribunacions e psecucios e affams
segons se aqm miter axi q si
deus s amor e com es axi hnt li
mon tempit coz not tota vn
hom virtuos ne noble en coz in
en cofimes o quanto s d'orden-
tical dela cozta e amax e d'fir-
dre e estar p aqlla qui no son

posaven a pill de pdré un bon ca
Alhamen. nen voldrien hauer
mal volença del p^o simple p tot
qnt pfit la contat regnes a cose
gme / e qui cospnaxen tot lo d^o
matge dela contat p fer sen cōpa
ves e comaces / e p guarnor ne
amichs e p fer ne sos affers e p
apfitar sen en bens tprals / e a
pfitar ne als altres deço q no
es lme nels de lo cor ala fectat
q ttenquen ala contat ne ala ra
pma que fan e la conserten dels
bens de aquita dels quals james
no foren satisfactio com emp
sien feguts ala dita contat en
tot co q man pces / e an cōstir
a pendre als altres / e an car
regats nra ala mort danant
lo desfer pmi de deu / no coent
hauer peccat en fmetar e abra
par los bens d'la contat com fla
sone cōparatio midior com q no
pendre los bens dels singlars. e
pfor q es q no cōtrafctat lo dit
d'apnaxie q fan ala contat ans
encara si la contat los ha mester
q li aunden p lmes cosells e trebills
ells se foren malales / emp de ma
laltia q nols tol caon m v o
trobaran altres esuffi esufacios
o dican q han a entendre en co
ses p^o ardues a pfit del cōm^u / e
si p la contat fan algun poch fan
se paguar a deu obliaries mes q
no mēceren del treball ne p^o non
satisfan james. A pte de m. a.

quest doctor a queste artals si son
vets amichs d'la cosa pu. e si deu
q axilo ven falsos fuidors de aquita
sils te ja appellada de pncio
etnal. a les aias / car james no
vlen satisfier al fmetat e apres
not maranells sils tol los bens
q tan falsamet han amfats A
a queste sonm teamet deu que
enemichs ala fi / e grans psecu
cions e malalties e grans p dner
de bens degusa q la lme vida sia
dolorosa ja deffa e pns amargosa
en infern en p tots temps.

Capitol. lxxij. qui mostra com
deu hom preguar deu p la cosa
publica

De raho d'aco d'm. a. p
mater doctor. Sul pda
e aq mater don te q'll
q si no pots iudic ala cosa
pu. p obra que li aundes p cōmuns
otons / e desfigala be an co p utu
mater. Car com d'm sent Agosti
en lo libre de natura. lxx. ameca
met es de gran be en lom desfigor be
al altre e marormet a les contate
e mēe s'avor deu o accepta fore en
reguaradona altamet que d'atal
desig pcege de gran bonea / e es
sempal q en lom ha vntut e cast de
noblea e bondut. E p co d'm s'm
ist anath. v. ayi. Bñ qui estmunt
et sicut nistipa qm in sacralime?
Q nol dne q benalmpreates son aqlls
qm han fam e set co es qui han
gran desig q les contats sien regides

en vera iusticia pau e cordia car
 aqueste padollara deu en esta vida
 de grans dons e gracies e apres
 los padollars en lo seu Regne car
 scit es: **S**atmator cu apparuerit
 glia tua: **C**oles q' lauros sem sa
 vob' com sem en la sua gloria &
 daqueste matex a padollament e
 bon desig plaua la gliosa en lo
 seu cantich' am' deu axi. **E**st
 vientes impleur bonis et diu
 tes dimisit manes. **E** vol dre
 p' m' l' m' q' me semor deu v' mple
 de grans bens en la aia e en lo cors
 e deca e della aq' l'ls qui han gra
 fam e desig co es q' deu sia hon
 rat el phisne le regit e que:
 nat el hom matex be morige
 rat e be acofirmat / er auudense
 gons l' m' potet q'nt es temps e
 hora. **A**lchima exponet la dita
 paraula diu axi. **P**am' s'anta e me
 victoria es a deu plaer es en lom
 ab gran eforce desigat e cercar
 e pensar se lo Regne de deu e
 aq' l'ls costes quer potet a hom axi
 com son honrar e tembre conere:
 amax e hoberz a deu e huer gran
 diligencia dela p'ua saluacio. **A**
 pres amax e v' d'ez lo phisne p'
 la amor de deu el enemich p' lo
 manamet de deu. **A**co diu aq' l'ls
 doctor not deu est' carrech' car
 tos affers son sens los quals ne
 pots p'fitar ne venre a deu. **O**
 donchs homes del mon co pots
 axi enguanats car ves daco no

fetu neu deshat: co' d'ochs vos sal
 uaret car ves q' diu la mea palma
 co es. **E**st m' l' m' es impleur loma
E vol dre q' aq' l'ls qui han fam co
 es desig de cor de fer quib' ha
 a saluar dona deu sos bens celesti
 als els ne copleur. **C**ar scit es
Qu' m' replet in bonis desideriu' suu'
E vol dre q' aq' l'ls copleur l' m' de
 sig donat los grans bens co es
 molta gra e virtut en la aia los
 quals bens no coneren los homes
 mudamals car nolo han a saluar:
 mas assaborexen los aq' l'ls q' van
 a deu l' m' l' m' es e s'forzen de fe:
 la sua v' d'et' mentex a: **M**uen
Seruire se o tu mes q' m' qui daco
 not sentes e co' te fa dolorosa la tua
 mort q'nt te dem'as burt de tots
 aquestes bens donchs si est' p' me pen
 sar car los puans al p' m' de deu
 veren e si est' vell e s'panetat p'
 sant aco' car en breu fas a: **D**e
 p' m' l' m' appellat e q' m' v' d'et' s'one
 tue has lo mon grandit dona ta
 vellea al may' a deu p' tal q' ante
 e assuauges deu contra tu frat ne
 co' sig de temps co es e s' d' u' d' m' d' r:
 ne de r'ges m' s' t' ad' s' ne de am' s'
 t' d' de aq' l'ls aq' m' l' m' l' m' car
 su' fas treba: te has burt ala fi
 d'ient la gliosa. **E**t diu tes di
 miste manes. **C**o es q' los aq' l'ls
 ante d'aptals r'ges e ho obrenis
 ne fuenta d'aptals q' m' p' m' d' r' s'
 ala mort lauros se trobata burt

de tot be / car scit es. Dmes en m
 tenent no s'omet oia neq' deso
 det ai co glia eis e q' uol dir q' hom
 q' hom rich q'nt moutra no sen
 portara co q' ha en la glia m lo
 plaer q' ai ha hagut no sen denal
 lara ab ell ans romandea aul
 tre q' anal noy ha cret nez hau
 ra james oia dela tra aia la
 qual en p'ncipia hamas d'apnada
 p' dar ho atall' a parte q' sia aco
 sobria en quan e sobria oia
 d'ica hoc segnatmet q' ayrima
 exponet la dita paula d'ni ari
 No solament enten aci a plar d'ls
 richs homes en les coses temporals
 hoc creata d'q'ls q' deu ha fet richs
 en algunes gracies naturalis o
 artificials les quals amaguen ari
 e les neguen als altres moguts p'
 enueja o p' appetit delir nom e fa
 ma a magnificax q' negim foyt
 no p'uen a lin saluacio p' q' ala
 fi cobre son bmt' car lo gran pu
 gello d' manara q' han guarnit
 ne obrat ne fructificat d'ls d'ni
 ne q'us q' deu los ha ma comandats
 ne es d'upte q' nols mangitar en
 les tenebres infernals ari com
 feu aq'lt coter qui del besant q' huma
 rebnt de son senyor no sabe ves
 guanyar ans lo t'ch magnat' fme
 al dia del c'p'te segos q' legem ma
 thei xv c'ca. Tot aco q' d'ess es
 dir a par p' q' plar a dire q' la sua
 santa mare fos maridada

Capitol .lv. qui mostra p' q' la
 santa esglia en son officia sa
 tim poca mencio de Josep mariu
 dela gliosa

Ara uella es e nosens causa
 q' es la raho q' lo marit d'la
 gliosa hagues ab ella qui
 tan alt e tan gran e tan
 alt titol com es de marit e que
 tant de teps fuis al senyor e que
 james q'x en lo officia d'nnal m
 en les p'paracions ne en les altres
 cerimoniaes eccliastiq's ne james
 no sen fa neguna solemna me
 moria. Per q' respo'ne aci al
 gms doctoz maior met Lugdu
 nensis m s'mone natiuitatis ipi
 dient algms p'ntes qui v' p'fesor
 en s'mia. E lo p'mer si es. Que
 Josep espos e marit dela gliosa
 ha hagudes algunes gracies e p'
 uilegis de n're senyor deu los q'ls
 james altre hom no ach p' los
 quals merites hach gran honor tot
 temps e q' dell e dela sua gran sante
 dat sia fetu sp'it memoria ari com
 danull' apareix. Lo segon p'nt
 es q' la santa esglia no ha en cos
 tima de fer festa ne sp'it memoria
 entre lam' de negu qui lo porri
 de sa mort no anas t'ntost en paradis
 Ara es ari q' comunat' se du
 q' Josep mori ans dia gliosa passio
 de ihu xpi e p' q' sequet la sua aia
 no entea tantost aq'lt jorn en pa
 radis ne apres entea tantost
 fuis q' ihu xpi p' la sua p'iosa mort

hac vbera la porta. Lo tercer punt
es que les dites dignitats son
fort altes avn com appar a
elles attene. La pmeza d'ohs
es q ell es estat marit de la
mare de deu e ell hach en ella
auctoritat de marit e ab ella
abitacio social q en matrimoni
es maior q tot altre destu vi
da. Pensa tu q hom sane
qui sabia ella qui era que la
humana e ab qnta diligencia
e affectio la fima; maior met
co li fos manat p mre semor
deu que aqnesta prengues
com apar p lo q es dit d'amm
d'la sua dispensacio e li son ma
nat q la fims e della hagnes
cura e del fill avn co dauall
drem en son loch. La segon
na es q ell p auctoritat de
mre semor deu se hama en uers
lo sol fill en paula en gests en
cura e en manament aco co pare
se ha emers son fill e aco en
publich e lo fill de deu se hama
en publich emers ell avn co fill
se ha a son ppri pare comunament
E aco ptal q nequ no pogues
conexer q no fos son fill e la
gliosa lo appellana de ihu vst
pare dauat tots los altres avn
com apar luce. vii. com dix al
fill com lo cercua ab gram an
gora; o fill e q es aco qns hns
fet; car xv e tom pare trist e
ab gran dolor te cerquam. La

Tercer es si pensses en lo hutar q
ell fera dms fa casa ab aqua sa
grada verge qnta vnt egra li
son p deu dada fmat aella en
trugamet venzeria de pda tot
temps e se entrega e pmetat
dms son cor e ab qnta deuono
e prudencia la guardana ela
contemplana; guardane plau
dremet merone veltat e luer
e hntant ab ella e amat p cam
e p tant temps p seuerat tot
tots temps ab d'ohs pfitat en
tota vretut e pntedal en temps
vment en casa rica e secreta
e pobra e sobrana ne dea de cor
e de pensa. La quarta vnt
attener ala gram feruor e amor
q ell encompaua en contractar
venzermet; e en guardar coti
namet les infantals necessitat
del Salvador. infant ela sua nu
ditat els mebres petus del seu
preios cors mndar; e draps
mndarli; e les altres coses q hon
mester los infants petus car la
gliosa com fos pstanta fact laures
co fugrom en egipte no fora ho
nesta cosa q anar al viu alumar
los drapellens p q conema ouen
aquest l'ouent de p'hom qn fera
ab sobran plac; e com los dra
pellens eren lauats estemals opret
lo viu e com eren exuts apozca
nals son a casa ab sobrana ale
gria e tot aco fera penssat ad
fma e q deu lor hantia eler de

tots los altres homes del mon / la
 qnta q ell son dotat de totes vir-
 tuts / e en spetual de virginitat fort
 alta. E acó s'era marex posta sent
 Jeronim contra Aluidiu. E d'au-
 can. Ajusta deu marit verge
 a mare verge / ptal q daqm
 hysqnes fill verge e de tota vir-
 ginitat pure e Duch e mestre
 Seguent se encara aqua axi deu
 ala sua mare no agregia acom-
 panat en matrimoni hom sino
 excellenent pure e net del
 qual james legim q haques mul-
 ler neu hom de loch / nicotich /
 p q seignaxmet temm q jusep
 estech verge. It' Crisostoma
 sup matheu omelia qnta posta
 acó marex en altres paulex / It'
 Alam in comituro sup lucia du
 axi qual virtut de fillia aapt
 qui estana entre labis ala gran
 mare de virtutis co es ihu xst e
 la sua preciosa mare / o qnta
 santedat / o qnta honestat hacha
 donchs jusep lo phom lo qual deu
 elegi acohabitare e acoinnure p
 gran temps ab lo seu fill e ab la
 sua santa mare. Capitol. lv. q
 mostera en q's recompten les
 virtutats de jusep

Virtutades en lo s'm de la
 marenacio del fill de deu
 he ajustat les rahons se-
 guents. La primera q
 jusep estech psona de gran san-

tedit / e puau axi Cardm ell. xi.
 si psonexar ab psones fort santes
 axi co ezen sent pe e sent pau mudi
 qiv lom septosimes qui ab ello p-
 sonexas axi q hom ala fi no sen-
 poria p'no sens gran allumina-
 cions e inflamacions spals donchs
 q dema ess jusep q cotnuamet
 me e dia estana en fme de ihu
 xst. e dela sua santa mare. als
 era axi cur e lib ells ligat e a-
 iustat p titols sobrians / co es q
 del fill hama titol de pure. e de la
 mare hama titol de ver mare
 cert penssar pots q ell era vich
 de virtut e verell de tota pfectio.

Diu aquest doctor e qui pot
 penssar les altres e nobles virtutis
 virtutis e santedats quis mostea
 nen quax cotnuamet en ora-
 plar merax dormir estar e obrar
 entre lo fill de deu e aqua gli
 mare dms lo secret de luv rita
 caseta e q dms aqlls tan grans
 secrets e en mig de aqlls can al-
 tes colmpnes e fornals de foc / de
 amor e dels maiors limpnars ce-
 lestials estignes aqlls sants jusep
 penssar pot com en ell era mortifica-
 da tota p'clmanc a peccar / e com era
 alt leuada la sua gra en cotemplar
 aqlls lurs psones e obres tan altes
 e tan amagnades al mon / e com esta-
 ua la sua conscia inflamada en a-
 mare e fme los / e qnta gra e virtut
 meut e santedat a conseqny lo dit sat
 jusep per totes estes coses. La de
 jona gra spat de jusep dms aquest

cor en los spirituals e corporals places
q' ell creu p'ntat ihu xpi som en
soo braços e guardant los fruents
mens e plant ab ell del tot simet
ay com a pare al seu car fill e
deu / e q'nta feruor e amor li pu
flamava lo cor. e quanta deuocio
li creua en la sua aia. com ave
lo vera. dile. bell. cor. amoros. e ple
de tottes bondats. No deu negu
dixtat q' lo Galliard infant pe
tit e ja crescut ay. miteri q'nt
vera q' joses lo amava tant e
lo guardava ab tant gran cura / el
portava ab tanta reuerencia e ho
nor. e deuocio q' mol donas dms
en la sua aia. grans cosplacions
e seruiments dela sua diuinal
altia / e dela sua dolcor e cortesa
lamea / e fies cret q' en son e segret
e plar e abraçar filial li donava
grans illuminacions celestials. e sen
timents e gustos dela sua dolcor e
dela sua alta e santa manifestat.
La Tercera es q' la paternitat e
conyugal dignitat fore acabades
en lo beneyt aquest joses q' p' tal
daco fore matheu en lo p'mer ca
pitol del seu euangeli d'mila lma
e genealogia de ihu xpi en aquest
sant joses teunyera. La q'nta es
q' aquest ha deu elet a m'cedir
ihu xpi en lo mon ay com a pa
triarca e nodre seu e sp'it funder
e ameh. p' que apre q' ay co tot
v'p'antime es obligat molt ala
gl'iosa mare de deu. p' tal co p'
ella ha vebut ihu xpi. on deu
aquest seu sant espar totis temps

sp'it reuerencia / car es estat sp'ial
luidat e administrador del fill de
deu / e sia estat fuit e nodre en
lo mon en aquita mania q' desus
hauem dita. La q'nta no es dmp
te q' ihu xpi en padis nel hua
fort alta m'et exaltat homit e glo
rificat. p' la gran reuerencia e ho
nor e fect e gran e lonch e de
not fuit q' ell li seu fuit ala mar
en la era. **La Quarta** d'm aquest doctor
p'ntat ay ala si que donchs ep'is
aquest tan gran paternitat e
tan familiar funder de deu e tan
alt en lo cel no hanen en memo
ria de de gran negligencia e con
poch pensen en los fuit n. en
les altres gracies e grans d'ces
de deu. **Com' compo** c'ista deuse
mamer crent q' ell es ay potit
ab deu q' recordes a ell fuitosa
fort segna e plaent a deu e ala
gl'iosa mare sua e aq't am ab
gran eficacia e deuocio h' recor
reguist honra sa n'ra p'nta lon
grament. car lo fill ne li mose
moli d'rien de morans publicane
la sua santedat. acceptat la sua
m'cedit si era q' a ell recordes
mar n'ra no sen eme p'nta lo
seu nom e fama nos publica de
l'presente. Mas deu aq't que lo
poble de israel fa aden q'nta com
dela si del mon com tota sent p'nt
ad romanos. n. lances loda poble
repora q' los fuit del vell testa
ment s'ent festinat e homit

que com son los santos del nouell tes-
 tament e son exaudits de lue
 supplicacio p lo sant pare Insofola
 qui q' l'auore los diuinals offi-
 cis se creueran es mndada en
 molt pus ales e pg deuote e
 l'auore firma la santa esglia
 e lo poble xpia a instancia
 gran dels dits qu'os firm festa
 gran de tots los patriarqs e pph-
 tes e d'oran sent Adam e sen-
 ta Eua e sent Abel e sent Noe
 e sent Abraa e sent d'anni
 e sent isayes e au dels altres
 sants patriarqs e pphetes en-
 tre los quals lo glorios sent Jo-
 sep espos de la glosa ha altamet
 festinat e honrat e aco en spul
 p' uerencia del saluador e de la
 glosa dels quals son fructos e
 spul amich p' totes les coses
 d'annit dices appar la .xv. dig-
 nitat de la glosa la qual es q'
 son marauellosamet o miracu-
 losamet sposada e maridada
 Capitol .lxi. qui ensenya co la
 santa incarnacio de Jhu d'ft
 estech fetu

L dotzena dignitat de la
 glosa es q' ella estech p' lo
 sant s'nt emprenhada e en
 esta dignitat es implicat
 lo deure p'nt q' hauem a trac-
 tar en aquest treç tractat co
 es explicat la manera com ses
 fetu a questa santa incarnacio
 la qual cosa dita aparecan

de la glosa no solamet desta dotze-
 na dignitat ans encara moltes
 altres fore grans e p' n'ls d'nce
 esta materia notades aca los se-
 guents p'mtes ¶ Lo p'mer es
 q' esta santa incarnacio estech
 fetu en lo començamet de la Gu-
 pena edat del mon axi co d'anni
 es ja dit en lo p'mer mes co es
 en mare en lo mes en lo qual
 lo poble de israd regne d' cap-
 tuitat de Egipte en lo quator-
 zen dia del dit mes qui es .viii.
 tats aplis segons q' toca sent
 gosa en lo libre de A' u' m'at e
 en d'uidres q' es feria festa se-
 gons q' toca lo dit s'nt doctor .i.
 qui mateix a hom de n'ga me
 segons la p'pheta qui es .i. pie .viii.
 Qui mediu saleniū rē ¶ Cor dien-
 aca los doctors q' Angel vench a
 la verge glosa a hora de copleta
 e d'na lo colloq' de ab dos frms a
 n'ga me e en la n'ga me ella
 consenti al angel en co d'li huma-
 posat del seu conobimēt ¶ E lauoz
 tantost sens negun amia p' sola
 uirtut de deu lo precios cors de
 Jhu x'ft estech copludamet format
 de la p' p'ua s'nt o maria q' era
 en lo cors de la glosa e posat p' sol
 deu en lo loch on les dones natu-
 ment conceben q' appellen la mare
 ¶ Dms lo precios cors d' saluador
 son creada e infusa la sua alu ana
 plena de tota uirtut e ab plenitud
 de gracia e de tots los dons del
 sant sp'it axi co d'annit se ha adre

po largament. E p tal com tot aco s
 casto excellent e sobramament
 altre e pfitoses al mon. p raho
 daco sent Paul appella lo tempo
 en lo qual estes coses fore fetes
 plement de temps ad Galatas
 m. Per q dnu una glosa sobre
 la dita paraula de sent Paul que
 rasonablament es dit aqll temps
 ess de plenitut car la obra co
 pli deu co q hama pmes. co es
 de transmetre lo seu fill a Segona
 ment car la obra foren compli
 des les figures e pphetes qui
 foren fetes del anemmet del
 fill de deus. Tercament car en
 Jhu xst estrech plenitut de gra
 qui es rayl de tota altra bona
 plenitut en nos an co legim ad
 colocenses s. 2. Lo Segon pnt
 es q aqsta santa incarnacio
 fore fetu en la tra de pmissio en
 Galilea en la ciutat de nazza
 ret segon q appar luce p. en la
 cambra e loch secret on la glosa
 huma acostomat de apertar se que
 co teplana. p tal dnu sent luctat
 angel entra a alla donat a en
 tendre q ella estana en loch se
 cret e tancat e axm erpon sent
 Ambros p co q dit es lypac en
 est capitol el tempo el loch on
 estrech p deu fetu esta santa incar
 nacio. Capitol. lxxij. mostru
 les dignitate del sant Angel
 Gabriel

In missatge de deu q tracta
 tu aquesta santa pcedna
 cio estrech la angel sent Gabriel

De aqnest pcedn altament sobre missa
 e Angel Gabriel de sentos doc
 tores qui firmament ne pofez les
 següents doctost. La pma es
 q aqll mater angel qui denoga
 la nativitat de sent Johan bap.
 annua apres la nativitat de
 Jhu xst. E axo posa sent Agosti
 en lo pmo de aqll dia. La segon
 na es q aqst glicos angel es del
 orde dels Seraphims e axo pnt sent
 Bernat sobre missa e dient q
 co q dnu sent luct. q aqst angel
 estrech transmes p deu nos es dat
 a entendre q ell es del p. ali
 orde co es dels Seraphims car les
 altres angels dels orden. mags
 son transmes p lures quran. Inci
 b lures pnceps e no p deu sent
 tot mps. E lypac axo alguns
 doctores avtal raho en la altadis
 postio dela sanua de deu transmet
 los anssatgers segon la altra de
 negoris an co se fem los pnceps
 de tra. com donchs la pma o
 bra q hme deu fetu sia estada la
 santa incarnacio del fill seu segon
 q posa sent Agosti m. 12. Se m
 tate dient. In vely p. p. orno: e
 Donchs següere se q lo anssatger
 tractat esta com alta obra sia
 estau del maior orde e estament
 de paradys e aqst es lorde dels
 Seraphims. E s. lina q posa dnu
 al libre dls angelicual qe coedna
 qls seraphims nels tres orden
 p. altes james nols transmet deu
 an hant en la terra e dnu
 an los doctores q avo es l. v. de

comu corò empo en los cassos alts
 e privilegiats. quegades ne tuimet
 alguns lo senyor del maior. que
 axi co feu a ysayas. q' dita co li
 estech revelada la gloria de ihu xpi
 qui lumors. encara no era enta:
 nat p' angels suphims li estech
 tot aqst misteri demurcat axi
 com ell mateix se diu cal. vi.
 E desta raho. damunt d'itu tra
 hen aqueste doctor motu apo
 sar q' sent Gabriel no cotrafiu
 co q' dit es empo ell no es dels
 angels administrants. uns dels
 assistents qui segons sent dioms
 son dels maiors. e q' axem sa arm
 apax luce. p. on legim q' Gabriel
 dix azacharies axi. Ego su Ga
 briel qui esto ante deu. La qual
 paraula dona a entendre q' ell es
 dels assistents. De aqueste fona
 ment. mateix trahen. q' dit q' ell
 es lo Serarcha el maior pncep
 q' sia entre tots los suphims. La
 Tercera q' d'isto es q' aqst glos an
 ga. es estat quair tots temps
 trames p' tot co q' toca aqsta glo
 riosa incarnacio. Car p' unmet
 son trames a daniel. p' informar
 lo del temps de les edomades el
 temps dins lo qual lo fill de deu se
 donja incarnar. Segonamet aza
 charies. pare de sent joha p' in
 formar lo dia santa incarnacio
 luce. p. q' Tercera met. ala glosa
 p' lo fet aqst acabor luce. p.
 Quarta met. appecha josep d'np
 tant del premar de anadona santa

anavia anathi. p. q' Omnitimet als
 pastores diet los queu goig q' lo sal
 uador era nat luce. p. q' Tercera met
 appech als tres vers. d'iet m' sop
 nys informat los q' no sen tornas
 son p' Eudes anathi. q' i Tercera met
 appech a josep q' foussen en Egipte
 dient li q' fousses ala persecucio de
 Eudes anathi. q' i Tercera met
 appecha josep en Egipte dient li q'
 son tornas son en Natzarat cor. Eto
 des era mori anathi. scilicet La
 quarta conclusio es q' aqst sent Angel
 es p' gran misteri axi apellit es
 Gabriel val dir fortalea de deu. E p'
 tal es estat trames a tracto: la
 obra en la qual d'issa ensemu sa oi
 potencia e sa gran fo: la facit
 la maior obra q' podia e p' ella
 faent obres sobre altes an co so
 repucioe dels angels e destructio
 del pncipat del diable del qual
 ihu xpi johe. xij. Lo pncep de
 aqueste mon era enra de fora e
 an de moltes altres. La quinta co
 clusio es co la eternal simeca
 del mon mes p' simeca q' p' poder
 pco volch q' axi com lo demon ab
 sa astucia e art haura lo pmer ho
 derrocac axi p' astucia ell cogues
 E p' raho d'isto dona li p' aqstos
 matemes dies e acts q' haura fet
 canre. an q' p' seblats coguesse com
 al canre del hom. ell hi haura fet
 entrecueme diable e mal angel e
 axi en la sta incarnacio la q' era
 pncip de sa directio d'istos con sp' e
 fat Angel. co es sent Gabriel.

Capitol. lxxij. q mostra del tracta
met de sent Gabriel ab la glosa
sobre la santa incarnacio

A manera del tractamet de
Gabriel ab la glosa sobre la
santa incarnacio recoptra
sent lloch al començament di
seu euageli dient axi co es q
me semor deu trames a Gabru
el en Natzarete Ciutat de Galu
lea a vna verge esposada ab jo
sep el nom dela qual era maria
E segos q dñi sent Agosti en lo
pmo dela amoniacio dela glosa
l'angel entra a ella q estava
en ovo secretamet en sa cambra
e pres forma de hom humanal
e mostras ab la cara tota respla
dnt e fore alegre e tot marauid
los e dien algims q'ant cōtepla
ti q' angel se agenolla. axi cō
a q'it qui dema a parlar altres ma
teries ab la pu alta e pu santa p
sona q james for ne fa l'aper deu
e ab a q'it q' p'fament de nra ess ma
re de deu e apres Petrus dels an
gels e del mon e ell estat axi tot
p'clmat a ella e ab les mans
estes reuerentmet emera la ma
restat regnal ab q'ant semor de
p'ula mesclada sobranament
ab maravellosa dolcor salud me
la de part del ser aenal en semal
de visceral amor dñi axi. Deu
te saluu plena de gracia lo seror
es ab tu l'incerta e cu sobre totes
les fombres. El yugo declarat es
tes paules dñi axi. Atten co lan
gel promet estes paules lo sal

uador diuinal e psonal dñer li. Ave
qui uol dre deu te saluu. E p q'nt
aq'st saluador es sobranament
apte conte en si la pu amable e
desyable cosa q' sia al mon e a q'la
qui es si de tota racionable creatura
e si del pncipal negoc q' ell vna
a tractat co es la saluacio del hu
manal imatge p' tal l'angel de f'ac
la sobrana salut dñm dnt
axi a ella co a nos p'osal la dita
paula e saluacio dient li. Ave
co es deu te saluu. Apres dela
saluacio p' opunacio dela p'f'itahu
implitac dela glosa p'p'ale tres
igunes e semblades labors. La
p'ma q' ella es plena de q' e la
Segona q' lo semor es ab la
co es q' ella era p' deu acceptada
e amada fore altamet e p' ell aco
p'amada e p'p'atmet regna e go
uernada mes q' a l'co. La t'erc
q' ella era b'ncerta entre totes
les fombres. Eaco singularment
a p'p'ria en q'nt sia p'f'itac q' a
mare de deu e verge les quals
coses james no es figure ne fore
reclades en altra fombra ni la
multitud de virtuts q' p' gra de
deu foren en ella. Aco atten q'
tota aq'sta labor toena l'angel a
la glosa mare de deu. E p'ma
ment q'nt dñi q' era plena de gra
co es de dons del sant sp'it celesti
alo dats a ella gratiosamet ne p'
deute ne p' sos merces mas p' sola
mercia de deu e com a ell p'plana
de fore la artal p'p'at q'nt sia
Segona met q'nt li dre. Dnt to

noli dixi det q p ta dicitur ebonea
has menses q sicut p deu meo a
madari q p ponda q altera axi
du li. Dns tui co es q deu co ab
tu axi co a semor. e p tal la appel
la Dns q vol dre semor. Du
Donchs in co es q deu es ab tu
axi am. a semor ala sua fue
ta en la qual vol ensemare lo
su poder. leuat te en alt e
ensemant en tu la sua in fini
da virtut e sua glificat in tu
axi co a obree en la sua eleta
obra. **Tercumet qnt dix. Be**
nedicta tu in mulierib. Co es
a dne axi tu est beneyta sobre
totas les fembrei. a co es a dno
iam pmissio. cur acy ha fet lo
semor qui ab tu es segod es
dit. e non has fet en car non
est bastant. mai han fet la sua
indictio. que ha oplida de tots
bens. Dix aci du aqnest hugo
com langel. tota la dita labor da
da ala glosa torna e retorna p
la font. Dn es crida. co es en glia
del seu creador qui volch fer avtal
creatu axi co plida de tots bens
car si aqnesta no fos la sua pncipal
intencio no fora estat assatq du
mal ans fora co a latorer diabolical
p ysans en lo tractar sobre la a
ne maria. ala dita saluacio a
instant la santa esglia. la qu
rdala q dre Elizabeth ala glosa
co la vencha de me co es. Bene
dix. feucta ventus tu. e ha

aptes auistat lo nom de lino p spca
ficar q era lo font agll de qui pla
ua Elizabeth. e apres han fet ozo ex
cellent auistat in mater da ora p
nobis la ql ozo es aden molt plache
e ala sua mare e de gran efficacia
e vnu que es in cmt mthozial del
gran poder e saber de deu declarat la
excellentia e alta pfectio dela sua mar
p q co du apres lo pu me el e vad
in deu. es agruada ozo a tot hna
elo cofessio la deuen assignar en
pna a pres les dics ozo a agll
q hoen en cofessio p tal q la mare
de deu puch p elle. Lem en loh
bre dels miracles dela verge maria
glosa q com vn simple hom no sa
bes altra ozo e dignes. Que en
ab gran deuono q apres la mort
se feu en sa boca vna herba mira
uollosa en les filles dela qual
era esteu. Ave maria. E acy volch
fer lo creador p dar a entendre
que li plau aqnesta ozo santa co
es dita deuorament. **Q. 2. col.**
lxiii. q mostra qna torbacio son
aqlla q du sent luchi. q huc
la glosa qnt langel la saluda
Dix q gabriel huc pofada
la dita saluacio ala glosa
du la historia q es luchi. p.
q com la beneyta hor les
santes paules de ss dics estech
sepro. met torbada e pesana qna
saluacio era aqnesta. Gort Ambrosi
in lucia exponet aqsta paula en se
na que aqnesta torbacio no estech en

La sua rao car totz temps estech
dreta e alta e en la sua digore
ne vench de pahor car ella de deu
re angels qix q omniemet era ja
acostumada de venre e de plar
ab elle mas aytal torbacio estech
de rayl de sobriana humilitat car
com fos tota ruygada plantada
e fmdada en sobriana humilitat
no podia sofrir q fos loada de
tan grans laors com eren que
ella for plena de gra e ab deu
spatmet iustada e benertu so
bre totes les dones encotmet lo
gran zell q ella hama de snar
humilitat li prudi lo cor podrosa
ment q's amfas una salutacio
era aquila e q guardas diliger
ment q allo no for qualq ama
gada temptacio del demony q la
volgues tirar a vana glia e
amor de sa jna lahor ayri com hi
son sonm treats los amadors
del mon e les psones ventoses
e vanes e car aqst pces axi a
ella amagat dien los sants de
cor q lexa deu en pnao d la
sua pfecta humilitat q pifang
no ha algms pms q lo p
mez q sil angel la haques po
derosament vitupada e li ha
ques dit o fombra maluada
e la maior peccadora del mon e
pior de totes les fombres det
q es deu fello co tra tu cert la glo
riosa no fora qui torbada ans
se for ja mes dnis son cor hu
miliada e haquera aluda gra

dor atener q ella haques ofico
deu en qualq manara q haquera
fetes grans lgoes al angel q la
instoua a esp humil q lo segon
pmit es q artal turbacio en la
gliosa enferma q ja era auesada
en poderosamet auortir tota
laor jna e tota vana glia e que
moleto negades ne hauna ella di
bans venut lo demony temptau
la de semblant pccat q li rese
dynt q co ella hors lamgel estech
fort torbada p aco dona a ente
dre q hors de si semblants coser
la puoca ala dura torbacio e no
altra cosa q lo ditz pmit e q
axi co dnu lo dit rest ella hort
artalo lahors des cogua en si
matexa jna salutacio era esta
car ja era velda q en les sues tep
tacions e visions e informacions
si res hi haques sospites e no
ben clar tantost recorra ala
muda de nre setyor deu simplicir
lo hint met q p la sua gran ele
meria ell la illumina e la en
drecas en curue e responde e
en fer en aquila maria co q fos la
sua voluntat e en aco enferma
la sua gran prudencia e curuela
q tota astucia d enemid q lo q
pnt es q dnu aqst fat doctor q en
son temps fore algms famoses ce
leplars q posse e en aqst fat
q la gliosa estana ayri posse en la
dita salutacio jna era e ella reco:

rech a deu tot poderos Digneu
 aquells q la sua santa aia son de
 rapada pus alt en padre q no
 estich aquells de fene pau en lo seu
 uerapament / e lo qm son m forma
 de plenamet que donae se a tot
 co qst Angel li dona car piden
 li eta treamesse Lo qnt pnt co
 que la gliosa en lo die recorre
 ment dona de si materia quam
 doctna a tot aquells qui dien e
 conden hauer dnu nlla rason
 q nor ignen tantost que auenga
 des lo de mon loe engana / p
 q tantost deuen recorre a deu
 qmlo hi vulla endretar an co
 seu la gliosa no cõtrastime q era
 ab deu ar acostada q es un ma
 tere son qsell en ar tal natura re
 corre a pres deu a qsell de fimes
 pmes e tementos deu car or
 tale hi cõfellen mlo q altres
 Capítol. llo. qm en sena com
 lampel la conforta ela cõfola
 lauore en sa turbacio

Siguere se en la historia u
 questa deent l'angel q la
 gliosa huna estada pessa
 de e q em ja p deu. qst q
 uida q padra segm mter huen
 re al angel. auoco ell la cõforta
 a la hmnia en temps diet hui.
 Ne timeas maria pmissa grat
 apud deũ re co es qli volques
 de uen. No estignes maria p
 ymaginaria ne turbada p
 qnt te altament lauda e cul
 tada. car lo be q de tu he dit non

es p tot meruo qui tanquans
 laos p si no mereven dno tot
 aquells bene son en tu p pla gra e
 bonea de nre semor deu quib ha
 volente en tu posse e qui ta vol
 quida elegre e creare e fer te qm
 alta no pncipalmet p tu mas
 p donar honor a alta e nouella
 e marauelloso obra q ell enten
 a fer pntamet p salut del mon
 en la qual vol q tu sies pncipat
 e auadida la obra qst a tantal
 ta si es car com deu tot poderos
 huna eternalmet ordinar e per
 temps huna pmes a Abrahame
 a dnu q ell p saluacio del hu
 manal hmitge encarnara lo seu
 fill de dona tot temps pna e
 verige me del port e apres p tal
 ell vol q tu sies aquells dela qual
 ell pendra carn humana ela
 qual ell vol q sia sã mare e di
 qual vol merez com a ver hom
 p q det q tu cõcebras e p fante
 fide aquese semor com a ver
 fill tu e appellat las sã qst
 fu sobriunamet alt e gran sa
 appellat e de fet ell fa fill del
 altisme e del p q alt semor qst
 co es de deu lo pare qui es deu
 tot poderos aquese tan alt ho
 qui fa ton fill dnu deu cadua
 del sobran regne co es equaltat
 dels sobrans bene dnu nlla ar
 tant com deu son poden qui en
 la santa sepa son firmats per

la cadrea regial del Rey d'arriu
del qual ell dauallau vigne
hon. Aquest fa Rey e regnora
generalmet sobre tota creatura la
qual generalitat es fundada p
Jacob lo qual son pare general
dels .xij. trips de israel e lo
Regne de aquest fa ppetual e
James no haura fi. Capitol
.lxxj. que ensema com ne p
que ella demana dela mane
ra com concebria

Aluentada e informada
dicho la gliosa plodu
Angel q ella era aqlla
noble e excellent verge
q lo fill de deu hama elegida
p esp mare sua no sabent ena
tra co ella concebria mas ja ce
ent fermamet q axi sua de fet
com langel li hama dit axi
com a excellent zeladora e
amadora de tota puritat Respon
al angel pregant lo q li dignes
co se ficia la dita qceptio del
fill de deu en ella car ella no
podia legudamet concebre p
via natal e comuna com per
vot de virginitat se fos ab deu
steeta de james no hauer pu
via carnal de nequ hom qn
les quals panles en dema q ella
be sabia q moltas altres vies
li hama a deu possibles de fer
atal qceptio vltra la via co
muna de natia. A par encara
se conamet segons li se bre age

Dien alguns quans doctores q co
aqueste vot de virginitat p la
gliosa allegat p lo qual ella no
podia legudamet concebre de
hom ella haques axi fet fort e
contra costuma de lo jueu e seu
consell dela sinagoga e contra
la annua observancia dela lei
q aqueste vot li estech pssim
p lo sant spirit ans q se e p co
segret q lo dit vot estech solemn
car vot solenne no tol q lo do
na no puxa tette lo deute co
iugal a son marit ia qual cosa
ella deneguna diene al angel
q ella no concebia hom co es que
ho podia haueu poria de hom
p vigor del vot de virginitat
a ella ja p deu inspirat e fet
a deu ja en temps passat q
per encara certamet q la glo
riosa consentiu apres artil va
en lo matrimoni de josep q axi
maten li consenti informada
p special consell del sant spirit in
firmat la q no contrafent ar
til matrimoni entre ella e jo
sep ella toto temps romadua
verge e pura ne ella nos pfa
ria al pill del contrari p seu
tint ab son espos ensempa s.
la dita inspiracio del sant spirit
sobre la sua ppetual virginitat
nor fos exceucio qda. Quidam
deu expressament nolui manar
q pot dispensar sobre tot vot

T

e al qual tota racional creati
 deu obere mes a deu q a qual se
 vol altre cosa q sia fora deus
 em fermament los doctores sicut
 q en aqst sante pposit usque tot
 temps jusep e q semblat vor se
 feu adu a pres q sabe q la qlosa
 era premys p obra del sante spu
 E ppa licentensis en la expresio
 daquest euangeli que per sua se
 gons la vella ley vor aytal de
 vrginitat no haques vigor p
 les rahos depp allegades en lo
 segon parraf de aquest capitol
 ans deu q feu vor de vrginitat
 en aqst temps fora presumpcio
 gran p les dites rahons si dech
 inspiracio o manament diuinal
 noy entrecuenques Emppo en a
 quest cara lo die vor obligona
 la qlosa e ara enqnt lo die vor
 era fet p spenal inspiracio del
 sante spu e an mater p tal qnt
 la qlosa ptama al nouell testa
 met en qnt della ar. 6. dela pa
 prop vort era jhu xst fmdat
 del nouell testamet q tota la ti
 rana a si mes e p altamet q
 nequn fill natul tra sa mare
 ab la qual es dita ess vna carn
 No refiners are en sa infancia
 p santes inspiracions diuinal
 inspirada conech dela sua pme
 tu santificacio e la sua tan alta
 perfecio si endreçana p hre
 semroz deu a nouella ley e a

vente lo redptor e a jhu a ell ma
 q fos amegre e altamet roobut
 dei com aqll plo qual se hama
 a obre lo Regne de deu e cometa
 lo nouell testamet en altra ma
 nera p excellenc e p alta fora
 estada la santificacio de sene jo
 han bap. en aqsta part q no la
 santificacio dela qlosa la qual
 cosa no fru ten dita en la snti
 ficacio de sene johan ales dites
 coses se andreçana segos a par
 lize. p. En attens aaco que die
 Gabriel angel de sene johan
 plane a son pare zacharies de
 les excellencies q die sene joha
 dema hauee e del offic a q era
 p deu coputat p a pro par lo
 tam al saluador e demituz lo
 al mon dei com a redptor seu
 e aqll qui dema ess d'esses p
 mes en la ley eray a pncipal
 nouell poble. Capitol. lxxij
 qui mostra p quina muerca
 la qlosa cõsentit al matmony
 qui era entre ella e jusep

Per totes les dites coses
 como sic agu mater co
 lon q la qlosa cõsentit
 al matmony qui era en
 tre ella e jusep solamet cõsentit
 en copanria matrimonial e en
 societat ougal qui es alta e pus
 pfecta qpanria sens copula ter
 rial que no vob la dita copula
 segons q die sene Agosti. on co

lo seu consentimet for lo pa alt q
ess podria e denallas del etnal co
sal e infirmitas del sanc spiu e
qui escala colligat e raditat ab
ab sobviana mundicia vniual
Seguense de necessitat q ardal
consentimet no estech dinstat
ab intencio de james ess cor
rompuda ne cacada de nequ
tucamet carnal. E puau lo
dit doctor dixi car si la gliosa
hagues consentit en la copula
carnal co no for forcada p ne
gma expressa obedia de deu ne
p negma paula q angel li
hagues dita seguras q de si ma
tura se fora incrida a qntor
a ardal carnal dinstat e p
consequent la sua virginitat no
fora estada sobviana me fora
estada maior dilla la qual james
ne en negma manera co en n
en ardal dinstat ardal es
tech la virginitat de santa ca
terina e de santa Agnes cari
deles aleres excellentes virges
e p zel delud virginitat a fine ne
ta a deu prengueren martiri
ab gran forca e acq dn es sob
van prouement co es q nequ
na virginitat sia estada maior
ne equal ala virginitat de la glo
riosa q e confirmada lo dit doctor
la dita via dixi car segons q dn
sunt seromni estech paula de
santa lucia q dixi a piquasi
tucmetat la com p zel de sadi
gmitat prena martiri noe pu

lo core corrompre de fora si donche
ymmet lo cor no es corrompu
dms. E donche si la gliosa asen
en la corruptio de son core de se...
seguense q ymet e estech me
corrompu la qual cosa hor e
abominable a tot fiel xpi p que
coelon lo dit doctor q james la
gliosa no consentit en copula car
nal iustia q consentit en q q
Angel li dixi q haucia fill car
te sabra ella que lo padre de da
podia ser que ella hagues fill
sunt copula carnal. E com dn
gmitat li for infirmitat p deu
e la hagues vntada p dilla
materia infirmitat donch. dn
qui no es cotari a ses obres
p altra manera cotema que
dispensat ab ella q hagues fill
q no p copula carnal. E con
sentit agostu a par q dn lo con
trari dn q enton dixi q ella a
xi com a filla de la diuina obe
dicia tota temps estech appella
da de consentit en ardal copula
si p ten li for manat e en acq
no preudita ala sua sobviana
ment alta virginitat ardal no
cotrasent q sent estech se ma
tir emp. tote temps estech ap
pellat de no consentit al ma
tiri si deu lor hagues manat
e acq ne preudica q ell no sia
glorios martir. Axi par dn
en lo present postu segons es
la dicit uolunt. E semblat

se deu entendre lo dit de soit ber
 nat qnt dm q la glosa consent
 ala dita copula carnal ab con
 dicio co es q si deu ho volia. E
 no vol p. Dir sino q la glosa
 tostemps estech appellada de
 obyre la deu en caris q p den li
 for manada la dita copula co
 iugal. E mpo james de fet deu
 nolui mana. e ptal lo seu fat
 pposit tots temps estech fermat
 en la alta pmeritat votada e p
 lo soit soit a ella inspirada
 p totes estes coses apar q no
 era marauella si la glosa ho
 ynt del angel q ella hauria
 fill si zelant sa pmeritat dema
 nana la manera com lo conce
 bria p via sobre natul. car p
 via natul nol haura acoebre
 ptal diu q lo sant Enangeliste
 soit luch ca. p. Dixit aut q
 ad Angelu quom fiet istud qm
 vnu no cognosco. Co es com
 se fira aco q vo hauria fill car
 yo nol pux legndamet hauer
 p paria dom. Capitol. lxxij.
 qui mostra co l'angel li die la
 manera co concebria lo fill de deu

Sequer se en la euangelical
 historia q l'angel li respon
 axi en suma p q tu vols sa
 ber la mania co concebria
 lo fill de deu del qual te parlat
 yo lat dire. Sapies q lo sant
 soit vendra sobre tu e la virtut
 del altisme co es de deu tot po

deros te ahombraza co es te pre
 seruaza de tota humanal cor imp
 rio e entemmet. E mude e cofuoca
 en tu tots temps la tua puritat
 e dilataza la tua pmeritat alta
 ¶ E p rao desta tan alta amdi q
 deu te fira en ton cocebmiet lo
 sant fill q de tu exora sa appellat
 fill de deu. E ptal q en aco reger
 qnt es lo poder de deu qui en tu
 ha a fer la dita alta obra. Sapies
 q Elizabeth ta comu germana lu
 ja. Sis meses q ha cocebut un fill
 no contrastat q es exorta e bella
 e en aco pots conerez q no es
 adu ves impossible. ¶ Considerat
 donchs la glosa q vot. t era
 de mee semor deu q ella coceba
 lo seu glos fill apr lonch coloj
 q ach ab l'angel de hora de copla
 ta sino amiga me pferamet info
 mada del fet axi p diuinal illum
 nacio com p lo die Angel etota
 inflamada e fortificada e delibera
 da acoferre al anssatger celestrial
 sobre aco q li haura pposat agt
 nollas en terra e leuat les mans
 de hulla al cel ab sobrema feruo
 e reuerencia e deuocio dir axi al
 die anssatger. ¶ Det aci la pueru
 de deu plau me sobrenamet pusa
 plau al meu deu creador q sia fet
 en my segos la tua parola. E tot
 aco enclon la parola q della recop
 ta lauangelista en latu qnt dm
 q dix al sant Angel. Ecce ancilla
 dm fiat m scdm verbum dm. E du

q̄ lauoro lo dit Angel se p̄ti della
e tornassen al cel don era demal
lat venint ala glosa. Capitol
xvii. q̄ mostra de q̄nta virtut
estech lo consentimet dela glo
riosa q̄ dona al angel sobre
la innocencio del fill de deu

Sobre lo p̄tes des paules
q̄ foren entre la glosa e lo
sant Angel sim los doctores
innumerables d̄ptes q̄stios
e notables fore alts e s̄ptils los
quals no son p̄ a p̄sones legies
mas p̄ a grans leturats les quals
lex an matery p̄ es̄nue pluri
tut de paules e molts altres
indecumens q̄ sen porien segun.
Solamet sobre co q̄ dit es en lo
pa p̄ precedent capitol posare
les notes següents. La p̄meza
es q̄ segons que posen alguns
grans doctores lo dit consentimet
dela glosa en esta santa incar
nacio del fill de deu estech entat
a deu acceptable e plaent q̄ mer
mezsch ella en lo dit q̄sentimet
q̄ tots los mactres confessos e de
gens merequesen james p̄ grans
obres q̄ james fessen. E puen
ho p̄tant com al dit q̄sentimet
la moiya ela inclinaua p̄funda
influenca dela diuinal caritat
quila volia consentir ala dita santa
obra ordonada a x̄embre tot lo
humanal lmatge. Segonamet
caz lo dit q̄sentimet azi dela sua
alta voluntat ordonada de pleni
tut de gra e de tota virtut e tota
los dons del sant spirit les q̄ls

copes totes alla huma ensi sobran
grau a p̄tes s̄m x̄st̄. e totes d̄st̄ri
ricozs a altres mouen e encorre
en ala sua santa voluntat a co
sentir q̄ lo fill de deu se incarnas
de ella p̄ obrir la porta de vida als
elects. Tercament la moiya a co
sentir les supplicacions de totes les
s̄eruidnes celestials qui del come
cament del mon fins en aqua hora
hauer supplicat a n̄re senyor deu
p̄ la saluacio del mon q̄ d̄pomen la
bencata al dit q̄sentimet los merus
de tots los elects presents e passats
e les clamors lagrimas e sospirs
e desigs e orons e supplicacions
dels s̄ants p̄res e encora los orons
de ast̄ls qui eren en lo l̄m. infern
qui p̄ esta santa obra es̄denent
hauer tant treballat. Quarta
ment la moiya lo dit Angel ca
briel a ella present q̄ en p̄sona
ppria lar inclinaua ab tota p̄sci
e saber e apres en p̄sona de tota
los angels a elects dels quals en
esta part era diligit p̄mouir lar
inclinaua ab tot son esforç p̄
q̄ la glosa moguda x̄i altament
e p̄ tantes vies e maneres presen
ta al seu creador p̄nospilmet e
aps al seu benah̄m̄rat. q̄st̄ atge
gabriel a ella present ast̄ sen p̄
grat q̄sentimet ab tanta virtut e
ab tanta caritat e ab tanta oron
e gra e feror q̄ lo dit q̄sentimet
tatost p̄ha fins a n̄re senyor deu
lo pare en lo cel e lo glos eternu
pare lo veche ab tanta coplacencia
e plaer q̄ tantost li tames lo sen

fill eternal dms les sucs entrea
 menes el vesti aq mater dmi
 precios vestimet fet septosimet
 dms lo ventre virginal dela p
 vera e pnta carn e sanch de a
 alta sbres honorable vge aydona
 santa maria scto la mana q de
 nall se compra. **E**u ve q pua
 damasens p moltes rasons les
 quals lex de pnt q lo pntos
 core de jhu xpi no son formats
 dela carn dela glosa mas tan se
 camiet dela sua molt preciosa
 sanch. **C**apitol. lxx. qui en
 sempa com deu en esta santa
 incarnacio ha mostreat ple
 nitut del seu saber poder e bon
 voler

Donchs xpia q colores
 inflammar tu mater en la
 amor del teu deu a sempor
Atten aci ala alta dela
 sua opotencia e la granea dela
 sua simea e la plenitut dela sua
 amor, car en aquestu pnfinita o
 bra venas totes les sucs pnfim
 tes excellencies que son lo mos
 traues sbreanamet. **E** donchs
 atten los grans miracles e mira
 uelles p la pnextimable vnt de deu
 ensemades. **C**ar sapies pmet
 q de qmet q la glosa ach q sentu
 p tota la santa trinitat septosa
 mient dms lo ventre virginal
 en lo loch qui sapella la more la
 on les dones coeben naturalment
 los infants aqu estech creat un
 cors humanal en si pset e atu

bat aytat cõpfer natilhumana
 alta met cõplexionat e cõpost de
 natils humors sbreanamet pu
 res e netes e declinat quecom co
 leza enquat es la p estable e
 durable humor e p apta a radre
 fia e vntut e altres natils ap
 tes e morals segons q declara
 lactanci de incarnatoe verbi
On dmi q patia q lo pntos cors
 de jhu xpi no fos posat laiors
 en la loch q regre lo cors appellat
 creaton p lo matges co: lalta
 equaltat sdamet es en los cõsses
 benahuytate qui nos pmet sime
 defallir auidme hi dot spal de glia
 appellada imortalitat. **E**mpo lo dmi
 precios cors del salvador cia q
 posat en exes gran de alta cõpo
 siao q home james deu crea carn
 p vntificable ne p pnta na tan
 sensible car dmi q ans sentia en
 lo cors e en sos membres co se sent
 lo mxe hull apres q estech arada
Dmi encara aqu mater lactancia
 q com la dita carn sagrada del
 mxe salvador no fos en esta vida
 posada en equaltat de aqua en q
 son los cõsses glosos ans en ell
 fos la colera ari to humor domnat
 p aco ari co es en nos ari era en
 ell comunamet actio dela color
 natil sbre la humor radical ari
 q p longuea de vida conegueria
 q ell en vellus e aps q moris per
 defallimet de natil ari co los
 altres homes moren. **E** equona
 ment atten q aqua dmi dita

apud...

cam del Salvador. Era ja en la ma
 ve era ara neta e purgada e lim
 pada de tota corrupcio q segons
 q aquest doctor diu si alguna
 part de la dita carn fos fet al
 tra. era humenal. mill temps
 agut era hagueria sentada dms
 si q raho de la carn. ney ma co
 rumpio ne inclinacio carnal.

Trazamiet atenc q lo dnuat dit
 cors precios estech lauors qnt
 lach deu nouellamet traua lo
 pg petit cors humenal q james
 fos ne fa segons q posa lo mte
 de les sntes en lo treceze libree p
 q la glosa no apach lauors pors
 ne grossa sino an co les altres
 dones a temps cert q han coe
 bnt se mostren prentes. Carlos
 doctor diu q lo dit cors era ay
 tant petit q mes q altre cors co
 abnt lo es q dta decepto daltre
 cors prenta mesma lauors co es
 qapnt nouellamet all pensaua
 que creia equiazata e sus jorns
 en los quals lo cors del hom na
 talmet se reup a formar. leuat
 donchs tot lo dit creemiet lo ves
 tant p comagmatio sua equal
 al cors q ihu hac qnt nouella
 ment son concebut. Capitol.

lxxi. qui mostrea com la aia
 del fill de deu estech creada e
 tuda de sobrana excellencia

Aten ara encara e qeta
 ment q tantost apres lo
 dit esentimiet estech crea
 da aia de gran excellen
 cia p nra smpor deu dms lo dit

precios cors de ihu xpi. ala qual
 era james non crea artal. Ca:
 pmo amiet la dita aia en sa qn
 hant era molt po pfecta q tota
 altra qn com vn Angel o vn
 hom es pg pfit dms sa pfecta
 q altre q hnt encara corrupcio
 q la dita aia de qmets q son cou
 da en lo dit cors pfecta p dta
 pfectamet an com ara matre
 lo deu clarimet segons q posa
 lo mestre de les sntes en lo trece
 libree. q trazamiet la dita aia
 ach tot temps la sua intelligeaa
 an alt leuada q deu clarimet
 totes les coses necessaries al
 offic del Repto. lo qm. tan
 tost h estech dai a ihu xpi an
 com a pres se ha adre. les qual
 coses foren tals e tan altes que
 non basta mortal entemiet
 ara com dauall humem a tracta:
 No ara q la aia de ihu xpi com
 fos creata p deu no pot equa
 lar a deu car deu es iqstheble
 e pfecte en totes ses pfectiõs
 e no pot ser equal. assi matre
 ne per consequent la aia de ihu
 xpi no podia entendre tot co
 deu ne tant pfectamet co deu
 Empe enten sobre e ultra tota
 altra creata angelica e humanã
 E si dig q posa sont snta snta.

Q no e dato ei sps ad mensura
 co es q no li es dat sps a me
 sura. an q son sps es ult tota
 mensura finita e psequent enten

infirmitatē. Dich te q nos sequere
car la dita paula de sent Johan
se deu entendre co es q l'espū d'
Jhu x̄st es vlt̄ tota. mesma crea
da de fet alt e potet en totes les
sues pfectios. de q nos sequere q
sia equal a deu. ¶ Vi maten
se deu entendre co q dū sent
pau ad colocenēs sc̄d. In quo
sūt os thesauri sapie et sciēdū.
Co es q en aqua fanta dia s̄
tots los tresors dela essencia de
deu. necessaris al offic̄ del Redēp
tor qui son tan gr̄s q nra est
mado non pot pmar los quals
appella infirmit̄. car nra costu
ma de parlar es aytal q si noy
podem atemper diem q es cosa
infirmita e iōphesible. Jasia q sia
firmita en si. ¶ Atten sobre aco q
los doctores noten at̄ q en Jhu
x̄st estech infirmita sc̄a e saber
equal a deu lo pare e aco enq̄nt
era ver deu. En ell enq̄nt hom
estech p̄māmet sc̄a nat̄al p la
qual sabia tot co quis p̄māma
ala ordmācio e constitutio e nobles
del mon e aq̄st saber era en ell
molt p̄ alt e molt mes q no son
en Adam en temps de nat̄a in
tegra e de p̄nocēcia. ¶ Dertona
ment en ell era en q̄nt hom sc̄a
p̄ gr̄a sp̄it̄al. En aq̄sta
manera sabe co q̄s p̄māma a
la receptio del hūmānal imat
ge molt p̄ altāmet q los p̄phe
tes ne los Angelos. ¶ Terciamet

hac saber p los sems e aco sa pella
saber p experientia. e ps al co los
sems no p̄cten ves sino les cos̄s
q̄ts son presents. e les cos̄s no
eren totes en seps presents als sems
corporals. p̄tal ell no conera p los
sems totes les cos̄s q̄ eren f̄bra si
materie. mas en co les cos̄s se
presentaven a ell av les vera e
les conera ab los altres sems. en
com per nat̄a lūx se han a conere.
les cos̄s presents e los sems. ¶ Vi p̄
vals los han nat̄al mot. ¶ Quarta
¶ Sobre la s̄māca e sc̄a del exultador.
mouen los doctores gr̄ns q̄st̄os e
moltes les quals no vull aq̄ post
car no p̄t̄im̄en als l̄. ¶ Ans
los p̄cten ess̄ occasio de mor. ¶
¶ Quartamet li es estat dat p̄
de general presidēcia sobre to
tes les cos̄s q̄ son sota deu. ¶ Vi q̄
no plāmet enq̄nt deu. ans encara
en q̄nt hom la presidēcia sobre lo
angels e sobre ells es exultat p̄
tal dir ell ans q̄ sen p̄mas al cel
q̄ tot poder li era dat sobre lo cel
e sobre la t̄ra. ¶ Jasia q̄ aq̄st po
der li fo dat en la sua conceptio
empo q̄nt lauore nouellament
lo manifestana. p̄tal dir q̄ Lucas
li era dat. ¶ Quintas q̄ lauore
dū hom la cosa. e er̄ fet̄a q̄nt no
uellamet se manifesta. ¶ No qua
rat sc̄a q̄ al semor. ¶ Signes dat
lo dit poder en q̄nt hom empo
nola fondat tot aquell poder

q̄ deu haura en q̄nt deu lo qual
se appella omnipotencia / axi com
ho declara lo m̄re de les s̄mes li
bro r̄to distic̄. xiiii. d̄ict q̄
q̄ fa deu p̄tal q̄ la ma del seu
p̄ntal poder hagues no fos es
timada car p̄ los homes q̄
tament la sua voluntat era co
formada en q̄ra ne podia peccar
en res ne defallir. E axi atten
que la dita voluntat sua e f̄ech
arbitre era ornat e dotat de la
maior q̄ra creada q̄ an d̄eu crea
ne tocava. E apres era dotat
de tota virtut a ell cōpetet / e dich
al ell cōpetent car ell no haura
fe en quāt vana claramet les
coses de la fe nos ensenya / ne
haura p̄nta car ja era cōphen
sor qui vol dir q̄ ell ja possen de
fer co q̄ nos altres speram huer
en parad̄ / co es visio diuinal
e f̄ancio qui vol dir sobran̄a a
mor de deu / entencio q̄ vol dir
seguret̄at de no p̄dre james aq̄lls
bens. E m̄po ell estant aci ab nos
no era plenamet benahuyrat
en quāt p̄fferia en lo cors e en
la l̄ua / m̄ltozmet grans dolors
axi com anall appera / Era en
cara ornat d̄ms de tots los d̄ns
del s̄me sp̄it / e iguals ala sua ca
ritat en q̄ra. Segons lo dit mes
tre tracta en aq̄ll matey libe
lavgam̄et qui posa aq̄u q̄ dela
plenitut fontal de q̄ra e de cari
tat e de les altres virtuts e dons

del s̄me sp̄it neyia a ell plenitut
de heretes e copiosa abundancia
de grans q̄nt̄ q̄ ell obtema
p̄ totes les sues volutios paules
e obres tot era meritor̄ e al
seu pare sobranamet accepta
ble e axi testifica lo seu pare
lo jorn que ell se batena en
flum jorda el jorn que es f̄iffiga
en lo mont de Tabor en los
quals lochs lo seu pare sobre
ell dix aq̄est es lo meu car
fill e p̄ m̄ molt amat en lo
qual me son molt a delitat ca:
tot q̄nt ell fera tot era obra
namet plaent al seu gl̄os pare
Capitol. lxxij. qui mostra
co lo saluador forey tres ma
neres de q̄ra

NOta axi p̄ mills deus co
q̄ dit es en lo capitol p̄
p̄cedent q̄ts s̄mes doct
ors han posades en lo sal
uador tres maneres e species
de q̄ra. La p̄mera appellen la
q̄ra de la vna. La Segon̄
nomenen q̄ra de singl̄e p̄sona
La Tercera appellen q̄ra de m̄re
cup. La p̄mera q̄ra es aq̄lla
dela qual d̄u s̄ant Agosta. ij. de
trinitate q̄ m̄ t̄p vob̄ p̄ t̄p
orne h̄ec s̄ma q̄ra e qua de
filij e m̄re nate vna m̄ vna
tate. persone. E uol dir q̄ entre
totes les q̄raes q̄ deu seu james

en natura humana si es q̄nt se
volch marenar o vme ab la ma
nada. Axi q̄ esta gra no es si
no sp̄al do de deu e excellencia
q̄ ha dada ala natura huana e
no a ultra p raho desta gra
hom deu a cōsequere a questa
tanta honor en quant hom q̄
den aaxp̄ lo meret segons la
dignitat dela p̄sona dela qual hy
la obra q̄ ell fa, e p̄tal lo me
rit dela sua passio p̄ssa tot al
toe meret sens si p raho d'axp̄
si infinitos homes peccadors eien
de fet en lo mon lo dit meret
es sufficiet a delluere los de
totes luyes colpes, si ellos se ap
prellen de reuer. la sua effica
cia e virtut, p raho d'axp̄ dm̄
sent Anselm en lo seu c̄m d'axp̄
homo q̄ quema q̄ lo nre redp̄
toe fos deu e hom p q̄ la ultra
diuinal sopl̄ co a q̄ la natura
humana no bastana. La se
gona gracia se appella de sim
gular p̄sona, e aquesta gra es
aquella q̄ es don de deu gratificat
la ma en q̄ es, e la fa digna de
hauer glia e la ver ses obres me
ritories, e la fa a deu plaent. E
aquesta gra es en ihu x̄st en
tanta plenit q̄ james ne ach
tanta en angel ne en hom ne
encara en la gliosa mare sua
E p̄uan axi hylarig, cor dm̄
q̄ los altres tote hom aynda
mestee la sua gra, e ell de negrit

altra creata no ha haguda mester
dm̄ lo psalmista. Honor mou non
eges. Aquesta axi abundancia
de gra e forma axi lo seu fruct,
virtut e b̄ q̄ p res no podria
penar, ms li desptaua e li p̄ca
taua totes les altres virtutes e
dona a p̄chre a totes obres vno
ses ques p̄m̄en ala sua p̄fatio
e a fer aytes ab lo p̄ al e sal
e manera q̄ james com ne an
gel no sua ne tendh en res q̄
fes en tant que dm̄ Genens sup
mathew los angels qui estauen
aptes dell, ne estauen totes ma
rauellates. Item Altiostodorense
m tra pte sume dm̄ dixt tanta
fon la gracia dada ala au del sal
uador q̄ iustia q̄ ell fos viador
empo james no p̄fita tant en
gra tanta era aquella q̄ en sa cō
ceptio li estech dada, me p mal
tes obres que fes no p̄fita en
si mater mas merecian a nos
gra e glia e les coses q̄ mereuen
ala ma salut. La Tercera gra se
appella capital o del cap, e axi p̄tal
cor au cō en lo core natall lo cap
p sa virtut dona sentimet e mo
nimet a tots los sens axi p ihu
x̄st som illuminats en lo entenimet
e mal escalfats en la voluntat
a fer be. Capitol. Item q̄ m̄stia
cum ihu x̄st es mo cap e que
bens nos en venen. Per aco
No m̄llo reme esta matia
deus notas alguns puntes
Lo p̄mer es que ihu x̄st es

cap de tot lo cors de tota la esgleia
 triumphant / e militant / secons
 q' appar ad ephesios. p. e aco ma
 tenx dm sent pan ad colossenses
 p. q' dm aqui la glosa noua
 q' ell secons la sua diuinitat es
 p'ncipi e fundador dela esgleia
 Car tots los elects qui son spitu
 almet engendrats de Abel en
 tro al deurex iust son estats
 engendrats p' virtut dela sua
 diuinitat. **2o** Secon es que
 a ihu x'c ptany ess cap dela san
 ta esgleia. **3o** m'ceramet e p'nci
 palment p' la sua diuinitat
 e aco en q'nt ell es agt' qui tot
 s'c illumina e fa m'ces ales pla
 ents a si m'ceret ens remet m'ces
 colpes. **4o** ptany li encara ess m'c
 cap en quant hom, car en q'nt ho
 nos ha m'cesenda remissio de
 pena e ha p' nos a veembre e
 a saluar p'nta passio e mort e
 p' ses penes e dolors e mort hu
 faty'et aden lo pare ens ha lim
 nat e debilitat lo m'c peccat e
 lo m'c enemich lo demony ens
 ha disposts q'nt en si es q' siam
 saluus. **5o** Terc es q' ihu x'c
 en q'nt es m'c cap se ptany ad
 nos en la nra dia e aqui crea:
 fe e caritat e conuersa de deu
 e amor sua car la dita conue
 ca e amor de deu ell la ha cre
 at en nos p' son poder car la
 fe e la amor de deu qui es ca
 ritat son virtutes sobres nat'les
 les quals deu crea en les nres

mes q'nt vechem baptisme e p'nt
 ell les coere en nos secons q' li
 plau. **6o** ptany se en cara a ihu
 x'c en quant hom q' ell p' la
 sua creuda q'ra q' deu li ha
 misa en la sua santa ma lu
 ra a nos merefent q' la dita
 fe e amor e altres coses ne
 cessaries a nra saluatio noi
 s'c dades. **7o** Hoc encara plo
 meret dela sua santa passio
 ja p' m'ces als santes passio pa
 res nos ha deu donada grua
 de recocilias nos ab ell ab gra
 abundancia p' la qual e en la
 qual conteny la dita conueca
 e amor. **8o** Hoc encara la nra
 passio nos ha merefent q'ns
 sia d'cta la porta del regne de
 deu an q' atots los seg mebrex
 sia dada apres esta vida como
 herencia de deu e amor e glia.
9o Aquest meret precios
 lamet se esten ala humana
 nati' ans encara sesten als
 santes Angels als quals p' los
 dits merets los son reuelats
 e moles misteris e secrets d'm
 nals els son dats molts q' orga
 q'nt veen la reparao de lor oed
 q' es fetu p' ihu x'c secons q' dm
 sent pan ad ephesios. p. e la
 glosa l'argamet ad ephesios. i.
 dm. **10o** Ut imoretur p'ncipatibz
 et potestatibz p' calum multyfr
 mis s'c p'nt d'm q' p'nt les q' s'
 p'ntes apar co p' lo meret

del nre cap p ihu xst son moltes
secrets de la pauca de deu vene
lats als sants Angels q son
axi ab nos p q apar q lo merui
e cap del nre cap ihu xst sosten
als homes e als angels. Als
viadors desta present vida / e als
benahmrats e als q son en pu
gatorij q son remepate e dellu
rats p aglts maters merits.
¶ E axi puen los doctores pñiamet
car segons q posa diomis la etnal
sancia de deu ha axi ordonat lo
mon q les coses justanes son a
uidades p les misanes e les mi
ianes p les sobrianes / axi com
appar en les gerarchies celesti
als / e en los estaments eclesiasticos.
¶ Com donchs lo Saluador sia
Rey genal e spal de tots los e
lets / e gonerador pñet e pare
cordial lme seguen se q de ell
axi co dñ la fontal vena de tots
los bens pta sca acabada pñflu
encia sobre tots los fills del Reg
ne sis vol sien deca sis vol della
¶ E confirmen axi la dita raho la
noblea e bonea liberalitat e mag
nificencia de nre cap ihu xst
sens copacio es maior en tota
part e pñ potent q no es la mi
licia del pñcep de tenebres.
¶ Com donchs la sua malicia
sestena als homes dels quals
dñ job q es Rey de supbia se
estén encara als angels q son
tots qui ha trats apñcio. dñhs

la bonea r del nre saluador e
Redemptor esten sa virtut e pñflu
encia a tots los elects sis vol sien
angels sis vol sien homes. ¶ No
axi empo q la gra del nre cap no
axi ne en lo Regne de deu no
es dada ators etnal carmes
nes dada e feta segons dñ lo
nauetna in 3. distic. 13. als
homes recemits q als angels en
que son pñlo semor regnats e me
a nos qui som deguts apres lo
seu auentmet q no a aglts qui
fore abans e apar axi cur los
seguints veen pñ claramet los
misteris e secrets de la fe q no
fieren aglts dels quals dñ son
pñ q amauen soto la m. u. de
tenebres e de ignorancia. ¶ No
vestmays q los q son deguts apre
ihu xst han rebuto mes dons
de deu e mes gracies. ¶ E justia q
la passio de ihu xst a ella pñesa
e p ells coeguda los haia saluare
molts mes empo de pñtis e de
bens ha aportate a nosaltres q
la hauem rebuda ens ha dellu
rats de la espera q los elects feran
en lo lñm dñ infern. ¶ Car axi sil
hom q mor no ha res a pñ q
tantost pñya al Regne co passa
desta vida e axi p sos merits o
passio sagrada del nre Redemptor.
Los quals merits p reuencia dñ
pñona dñia don non deulo pore los
tma els accepta. ¶ E tota cada estima
cio axi co ja deca es dit largamet

Capitol. lxxij. qui mostra qn
 tres excellencies son los merites
 del nre redemptor.

Dose lo die nre en aqtl
 mntem. terç libre de les
 fines es consenten tote
 los altres doctores que
 tanta es la abundancia dels me
 ritos del nre redemptor q totos nres
 merites han efficacia o valor en
 qnt prenen fonament e virtut
 dels segs merites. e ell ha merescut
 a nos q nres merites sien p
 deu tant peccats e tant remun
 nerats com de fet son p q sens
 los segs merites poch se valen
 los nres. e ab poch guarda sien
 tots satisfets ne sien bastats
 a portar nos a gloria. Simph
 ric exponet aqlla paula de psal
 mista. No e qui se abscondit a
 calore eig. Qui aui tanta es la
 altia e copia e nobla dels merites
 del nre Saluador q no es crea
 tura que qualq millorimet no
 hara o mes be e mere mal
 o puenen en be p los segs gms
 merites. Item deofilo en la glosa
 daqlla paula q es iohis. p. q. diu
 Omis de plenitudine eig. accepi
 mi. Qui aui tot qnt deu ha tre
 ut tot ha algu be aqseguit p
 los merites del redemptor los quals
 deu lo prece ha acceptats en algu
 be qui es o fa dit a casoma crea
 tura se gms son estamet e ptul
 diu quel appella sent se p. pt
 Ansell moxi del comecament del

mon anca car los merites segs e ma
 ior met de la precesia anoz. Iga deu
 acceptats no solamet p la salua
 tio dels elects qui son o fan del
 comecament del mon anca nos
 altres bens corporals q les altres
 creates de deu han. E aco fa lo sen
 yor a enseñar q ell es estat pfer
 repador de totes les coses crea
 des en lo cel e en la terra segons
 q posa sont pau ad coloteses p
 Capitol. lxxij. qui mostra a
 metesch aui mater lo nre
 redemptor

Quema encara lo die
 nestor aqui mater el d
 altres doctores seba. qtl
 mater libre q lo nre
 Saluador ihu xst mere que
 asi mater en special moltes
 grans gracies. La pmera
 q lo seu cors precios nos cor
 rompes en la terra ans fos q lo
 nosamet resuscitat lo terç jorn
 apl com danu hama pphetu
 dient. Nec son tuu vid corruptus.
 Co es a dire tu senyor no se fer
 ra e q lo teu fill qui es sant de
 santa vniua corruptio en la sua
 carn. La ij. gra e l'hermet de
 deu q ell mere que asi mater si
 fo acabada benahm raça ala sua
 lina q dabans era estada mar
 de dolors an co d'anal hane a de
 clarar la qual sia apres la moxi
 del dit senyor estech plena de tanta
 alegria q daq amat james no ad
 penca m dolor. La Tercera es q

lo san core fos glificat de dons de
 gloria passante nre entemmet
 tot los quals hac tomtoft com
 refusat. La q̄ta es exalta
 cio de son nom / car com dñi set
 Pau / Tanta es la virtut glia
 e fama elahor q̄ deu ha donada
 al nom de ihu x̄st q̄ tota creat̄a
 celestial e terrenal de hou no
 menar deu posar los genolls
 en terra e totts deuen confessar q̄
 nre senhor ihu x̄st es en la glia e
 sublimitat e honor e magnifi
 cencia e egualtat a nre senhor
 deu lo pare. La q̄ta es q̄ com
 dñi set pau ell sia q̄statut cap
 Regidar e Governador e p̄tector
 de e sobre tota la esgleya vana
 axi sobre la sobrania de paradís com
 sobre la iusticia qm es en la terra.
 La vj q̄ ell tmgua lo iuh̄ final
 e general sobre tota creat̄a / car
 com dñi lo mesce en aquit maten
 libre / digna cosa es q̄ puſq̄ ell
 vmet p̄ la salut del mon estech p̄
 hom a mort tmeat finat p̄ tracta
 ment dels malis Angels e a leia
 mort lueat q̄ ell apent en glia
 en potestat e manifestat iuge als
 homes e als malis angels donat
 a castus segos lures obres. La se
 tena q̄ magnificammet e visibla
 ment corporalment p̄yat en lo cel
 com a p̄ncip e senhor general e
 la sia dada potestat plena sobre
 lo cel e la terra e sia q̄statut Rey
 dels Reys e senhor dels senyors
 icants / el seu Regne sia fermat

e durable m̄ scia s̄dix. Non co era
 la p̄m̄st e p̄phetat p̄ los s̄nto
 p̄hetes. La h̄m̄tena q̄ no solamet
 sia Rey imperial ons h̄ara encara
 en temps greau sacerdotal e sia so
 b̄n̄un b̄st̄e e p̄uenere e sp̄al p̄tore
 dels elects / e sp̄al e corona e glia
 e honor dels Benalmyratos / e sia
 fet iuda de lures goigs / e segons
 nat̄a humana delectacio de lures
 sems corporals e p̄ ello magni
 ficat̄o eloct̄o e adurat sens fi e
 sens terme / e confessat eia ver
 receptor / e p̄ aco hauer laoz p̄
 casom testamet segor q̄ es dat
 entenēt apocalip̄. v. p̄ la hono
 sp̄al q̄ era dita al an̄ell p̄. xxij.
 vells significantes casom testamet
 segons q̄ dñi la glosa. Capitel
 lxxij. qui mesce que meresch
 a nos lo nre redemptor

No solamet lo dit ghos re
 demptor meresch a si ma
 ter com dit es an̄ enci
 va meresch p̄ anos les
 coses següents dels quals lo dit
 mestre dels s̄ntes ne posa algu
 nes / e les altres posen los s̄ntes
 doctores. Q̄m̄amet ell meresch
 a nos la p̄mera gra q̄ms es da
 da co es en lo baptisme car
 aquit nola merere neqū and noz
 es dada p̄ los s̄ntes m̄rits e p̄ p̄ma
 gra sua. Segonamet nos mesce
 remissio de peccats co es q̄ als pe
 cts q̄ no han vs de vas sia le
 rat lo peccat original p̄ gra sua

e p lo saigmet del baptisme q
 dels meritis dela sua preciosa
 mort pren virtut e efficacia
 a remettec peccats a grans
 e pochz / e a totz castls qm sens
 fictio lo veben qd heresch en
 tava remissio de peccats a
 castls qm ab cõteutio sufficet
 son o veben lo saigmet de
 pma / co es qm fan vera qfessio
 e qm han bon pposit de fer la qm
 temps e hora sia segons oc
 dendao e qsell dela santa es
 gleya. **Terciamet** nos me
 resch repaio apres me dõm
 ment / e esta gra no la ha
 gueren los Angels car pmys
 fore cayguts en peccats nos en
 pogueren leuar / mas amosal
 tres homes lo Saluador o me
 resch qd apz qd fossen cayguts
 tantost nos podem recõualar
 ab del. Si lo peccador fa co q
 en si es. **Quartamet** nos me
 resch qd haãm en nosz mals
 amdes presnats nos de carne
 e pmonet nos a fer be / e apfi
 tat molt en meritis en aquest
 present setyle / e aco vñant dig
 namet dels saigments sants
 dela santa esgleya qm tots
 han rebuda virtut e efficacia
 dels meritis dela sua preciosa
 mort / segons que diu sent A
 gosti / els altres doctozs
Quintamet nos ha merefeu

da remissio dela etnal pena / e
 aco a castls qm son verz cõteute
 de lms peccats e pposen ferma
 ment de absterne se de castls p
 la sua amor e reuerencia / e
 aqm veben saigmet de pma
 co es la absolucio en lre qfessio
 si haner la poden. **Sisenamet**
 nos ha merefeu qd apres qd som
 ab ell recõualats p cõteutio de
 tudeca e cõfessio nos sien resti
 tuts tots los bens qd haner p
 duts p lo peccat mortaly. **Sete**
namet nos ha merefeu qd si
 som sufficetmet pntz amõr
 co es p vera cõfessio e con no
 e satisfactio qns sia oberta la por
 ta de paradys e si noy posam em
 patremet qd haãm a satisfere p
 los peccats en pnegatori qd de
 pset apz la mort entem en glia
 la qual gra no haũere los
 sants patzqs e pphetes los
 quals p sants qd fossen james
 noy entere fins qd ihu xst son
 mort. **Capitol. lxxvii.** qui
 mostra qd ha merefeu a bon
 e a mals

Dõsen qm mater en esta
 matia alguns grans doc
 tores nonells qd ell enqnt
 Redptor / e en qnt cap e
 Governador de tota natura huma
 na ha hntenamet merefeu
 als bons e amals vñte claramet

no m

esaber la veritat dela se^{ca} se catho^{ca}
 me que sien finalment jutiat
 e acó puen p'tant car dien q
 acó la ptam en quant es tal p
 tor sufficiet e conuenador sal
 uador cap e p'dram pastor de
 tota natia humana al qual p'or
 q a casu s'os ell fia dada acó
 tada e manifestada via de salu
 en altra manera neq' no sia
 p ell obligat a impossible / casu
 q no haques sabuda la veritat
 dela se^{ca} se catho^{ca}. se poria sufficiet
 ment escusar en lo iulij p' ig
 nerancia p'munible. Sego
nament aq'uesto ap'oc' en aq'ist
pp'ose lo die de sent Pau .p. ad
Tim. ij. diet ari. De quib' or
h'ores saluos fieri et ad agnitione
Veritatis Venire co es que co
 deu vulla q'it en si es tota los
 homes ser saluos p'tal vol que
 vnguen a conorencia dia veritat
 co es dia se e de les coses a ell
 necessaries a l're saluatio / la
 qual cosa no fia vera si james
 ell nola manifestana la dita
 veritat. Com donchs nola los
mamisse a tots en lo cors de aq'ist
vida ari co apar en los infels
p'tal dien aq'uesto doctoz cone
q' lals ensin ala fi. Esta doctna
se tractana en lo s'odi de Orroma
en lo teps q' am illa p' s'odiar la
qual posa un famos doctoz apel
lat Metreid q' era mogete e
e appare me q' ignocat en lo libre

segon de infra humani caplo se
 multo dicta q' ihu x'p' ap'eta un
 r'icat a casu en la mozt e aech
 q' vol dire q' p' n'ia festacio dela ve
 ritat dia se e p' posar se en au
 di de aq'ist q' es en tal fact p'ie
 Empto lo die l'ap'oc' se troba en
 p'ochs lib'ros segons lo volum
 seu allegat de aq'ista mat'ia he
 plat p' l'arch en lo p'mer volum
 a p'ellat x'p'ia p' q' en vol venire
p' l'arch veriau a p' h' Nouena
 ment merefcha nos ad me ene
 mich lo qual cont' nos estema
 dues mans ab la r'na tirana
 los homes a peccat facimet e esta
 li es empatuadi p' los merites
 del me^{ca} saluador / cre non p'oi
 ara tant t'rae complia / car
 la virtut dels sacraments dita als
 homes e les altres amdes dias
 a nos p' la clemencia del saluador
 lo refecten molt e ab l'altra
 ma gitana tota los homes en p'ton
 e aq'uesta la es p' ihu x'p' tallada
 car ara nols hi pot t'nalment
gitare ari co dabano. Qu'iamet
nos ha meref'oit q' no plamet ma
dia ans encara lo me^{ca} cors fia
glificat en lo seu segons que posa
lo actor de spiritu et de dia. diet
q' los me^{ca} s'ems corporals q' no
poden de venire ne sentire son gli
ficato en venire h'ore odraz e
sentre lo p'ios cor de ihu x'p'

Capitol. lxxviii. qui mostat p
 q lo meriti del meo Redemptor
 erat tant quam

Sobre esta matia del meriti
 del Galuador nos enseña
 los santos doctores los se,
 siguientes puntos. Lo pmo
 es q en ihu. xpi estech plen
 tud e excellencia de meriti e
 ato p las siguientes razones
 La pmeza q no solamente era
 hom. mas encarna era deu.
 la qual cosa dignificaua e
 exaltaua molt lo seu meriti
 pat sia q ell no mereces en
 qnt deu. mas enqnt hom. e
 enqnt era viador e peccador
 ala tra delo dmeti e no en
 qnt era cōphensor e possedor.
 de deu p. vno clara e plena
 e fructiva amor q es en ell ja
 cōfirmada e en seu plen te me
 q ja no se maior. Passa dig
 nitat diuinal. attes lo seu pue
 rit lo die redemptor. remane
 en la cœu li supplicia. p la nra
 saluaco ab gran lagrimas
 e ab gran cor. car attemen
 lo seu alt pecc ala sua reuer
 cia diuinal. ell le atozga la
 dita nra saluaco. segon q dñi
 sent pñi ad hebreos. qnt on
 dñi deo recitane q lo seu pue
 lo exaudi de sos pecccho p la
 sua reuerencia. On dñi la
 glosa. Teofila. car. com. fcs deu

verdader digna cosa era q fos
 exaudit. attemen ala sua meriti
 diuinal. ari com entre los homes
 se usa car. car. car. q pce
 qua es pa alt p linatge o per
 promocio. aytant comunamet
 es abans exaudit en sos pecccho
 p sa reuerencia. p q la santa es
 plera. volat est exaudida en
 sos orons. allega ala si comuna
 ment. al pecc qnt vulla hoze
 p reuerencia de ihu. xpi. q es lo seu
 fill. nascit. p. tal. li. dñi. p. dñi.
 nra. ihu. xpi. filiu. tuu. re. q. la
 Regona. rulo. dela. quana. del
 meriti. del. Galuador. si. es. lo. te. ps.
 e. q. timanet. meriti. que. del. pñe.
 en. q. estech. cōpebnt. fins. al. pñe.
 q. pñe. en. la. cœu. La. de. ce. ca.
 si. estech. car. la. rulo. del. seu. me
 rit. era. ab. de. p. feta. gra. e. cu
 ritat. qui. era. en. ell. segon. q.
 dñi. sent. Johan. ca. p. v. dñi. q.
 cu. pleni. q. et. v. et. e. a.
 questa. tanta. gra. e. caritat. te
 ma. la. sua. santa. gra. e. volat.
 ari. arde. tot. temp. e. pñe.
 e. ansada. atot. ex. metal.
 de. tot. virtut. q. en. negma. p.
 no. podia. en. ell. cance. negma.
 negligencia. amo. to. tempo. la.
 sua. santa. gra. era. ab. tota. v. g.
 sua. e. fortalea. attes. v. et. lam.
 e. dñe. ment. anant. e. seru.
 plant. e. callat. atot. ex. cu.

mental de virtut segons q tota
 la fontal pleritat de la sua gra
 e curat mouet les dites virtut
Primera met dms la sua gra
 cu e pensa p excitar los sens
 embres e potencies forades
 segons que occorrien a ell loch
 e temps e oportunitat de posar
 les en obra La qta si era lo
 pfect excita q ell tema qm ammet
 en obra de fora segos q ve qta
 temps e loch axi co demt orati
 cotemplat e supplicat lo seu pare
 p nos ab sobrias plors cont
 e prostracions de si matern en
 tra axi co si fos lo maior pec
 cador del mon segos q p dms
 vegades estret vist p los sants
 apostols e drebles seus segos
 q reciten les histories piadoses
 e en aco elles auen matern me
 men exmpli co demen e de
 uem nos orar ab tot me fide
 pensant ab qui plam ne q es
 co q demanam o demanar de
 uem co es lo Regne de deu e les
 obras necessaries a obtenir lo
De dia se excita en les obras
 virtuales maior met en humilitat
 e pacia e pietat e pma prudencia
 e presentacio deummi affliction
 e certis exmpls q demana aiant
 plant cullant merat benet dm
 ment e aps fitent gras mira
 cles e ab gras maneres p tirar
 les gentes a salvacio Capitel

LVII. am mostra que p fiam
 amor los dits merita

Asenner encara los sants
 doctores qnta es la excellencia
 del merit dl nre Redemptor
 e aco p moltes altres virtut
En special e pma met p q
 q ja es du co de pual o meresth
 ab matern e a nos co pna me
 les quals coses haue ja reser
 dunt q pfer segonamet ena
 ra q com ell fore pleritat de meru
 ptul del pmt en q estret qelmu
 meresth a si matern tot co qe po
 que a ell mereret e alle matern
 pme mereria p altra via co es
 p les sues santes obras Tercer
 ment dien q ja p tanta n. di
 plicacio de meritis continuato
 p les sues santes obras El no
 era psant ne mello en si ma
 tern cert tanta era la sua fide
 dat ja en lo pmt en q estret co
 cebut q no podia cer psant ne
 podia asfisar ne crexer en ma
 ior santedat **Q**uartamet que
 pnt fia q los meritis no cessaren
 en la snta santedat **E**mpo ja p
 avo nos pdien cur p fiam totu
 foras a nosaltres q p lortia me
 rita p fiam en ben dntes som
 somu limitats de peccate e quic
 dute de molts palls en aqsgum
 la gra e finalment numem ja
 sua glia p q noten aci los sants
 doctores co q ja es dunt de
 co es q totu los nres meritis

son radicats en hauer valor de
 meritis p los meritis del saluador
 e en semon ho avi car los nres
 meritis o son satisfactoris de pe
 na, o son ordonats a attemer
 gha, que ala satisfaccio d la pena
 non son bastantes nres meritis q
 tota temps son mesclats ab impfectio.
 qual merit donchs nre es bastant
 a satisfey a deu p les penes q
 deuem a deu si les nres obres
 p bones que sien son totes sil
 lades com adray de fembra
 mestonada segons que diu nra
 es p dretal diu sent Gregori q
 malay va la bona vida del hom
 si deu la ha a pagar no faent ab
 ella sa gran pretat. Coue donchs
 si nra bona obra satisfia a deu
 p nres colpes q ella sia paga
 da e sia elcorporada ab lo me
 rit del saluador p vultu daco
 reten en esta santa doctrina
 q t Abat daniel duna a sos mo
 gres q es q tres tips q vltima adu
 offerre ves p satisfaccio de tres
 colpes li allegues q li placca q
 prena la tua oblacio e offerre
 p los peccadors meritis del seu fill
 e aco non aduertina lo tenent pu
 vor jolna 6. De quibus paxa
 tie a pre m noie mo d hie noie
 ¶ Vol dir q tot co q demanam
 al seu pare en nom seu q es qns
 ho de p la venerencia del fill e de
 son nom q es ihu q vol dir sal
 uador la qual saluacio hane a
 conseguida p la clemencia e mul
 ticat e valor dels sea qrami me

ritus ¶ Ne encara nres meritis no
 son dignos ne bastantes a guama:
 glia dret nos sent p m ad h. a.
 vñ. Non sūt adigne rē ¶ Vol dir
 q nres treball e passio no son
 adignes de penar nos p dret
 mas p la gra de ihu xpi a consegum
 la vida etnal la qual gra nos
 es mostrada e dita p berna me
 en aco car p los sea meritis nri
 la vltima la pccat e vida seipos
 q diu sent Agosti sup epla; ad
 hebreos. Capitul. lxxv. pu en
 semon d la sagrada vna d la p
 sona diuina e d la nati human
 nal vnda ab la dita psona

Al pme dret q la liofa
 hac ofentat al diu del An
 gel lo die pccos cors de ihu
 xpi e la dita santificada
 au foren en tempo create de tres
 entes si e ab la psona del fill de
 deu portaua en si e ab si lo die
 cors e ma e creen tres nactos e
 vna psona q es la nati diu
 nal e la ma de ihu xpi e lo cors
 d unie die p la qual sagrada e
 alta vna se supleix pmanera
 q la psona del fill de deu estech
 appellada hom e aco pta com
 portaua en si la nati humani
 qui estaua espos de die cors
 e ma en an co la tua cna e
 dita blanca p tal co la blanco
 esta vnda e suportada p lica
 ra api la psona de deu lo fill
 es dita hom p tal com ella pccat

abst vnda la mra humanitat
¶ Deus aq. sctez q aqnesta san
ta vno no puen nom dela part
p. alta/co es dia aia. p. tal no
es dita aiaio mas es dita in
carnacio / p. tal q nos q nyle p
cetem q es caron q no la dia
p. claramet veiam la gra hu
militat e bonca de mre semore
deu qui uten simple e mesma
cosa ses melmat co es ab la
mra caron ¶ Segonamet no q no
pat sia q tota la santa trinitat
hata feta aqsta santa incarnacio
¶ Empe la santa trinitat no pot
ess dita pare de ihu xst. Car
a ess ver pare se optam obra
de natu p la qual se p. neta
naturalmet algma p. na la q
cosa no es aia. Car tota la san
ta trinitat obra e feu aqsta san
ta incarnacio / no p obra de na
tura ans p la sua liberal vo
lentat e grm clemencia / p. esta
materna vaho lo snt snt no pot
ess dit pare de ihu xst / car pat
sia q la sua obra e de tota la san
ta trinitat en esta santa incar
nacio sia estada p. alta e p. vn
tuosa q obra de nequ pare car
nal en la genlacio del seu fill na
tural. ¶ Empe la dita obra del
snt snt ne dela santa trinitat
no estech natu mas p. neta
voluntaria. ¶ Segonamet nota q
no estcha tant co que dit es
aqnesta santa obra dia diuinal
incarnacio es atribuenda al
snt snt p. die a entendre q en

la dita santa incarnacio nor hich
negma feduta ne p. ar ne m. uo
carnal / ans estech feta p la amo
q deu hama ala saluacio delo ho
mens e com amor sia atribuenda
al snt snt ¶ Car aia matere la glo
riosa p. singlar amor q ach a deu
m. uoch singlar met q. ebre deu
e de deu amada sobre totes les
altres spalmet ¶ Quaxamet no
que pat sia que la p. na del fill
de deu sia distincta en si matere
dela dita humanitat ab qm es so
b. n. ammet vnda / empe ella ha
en si entemmet e volentat dia
sua humanitat / de q. sequens q en
ihu xst ha dos entemmet e dues
volentats. ¶ P. tal diu lo saluador
de aqnestes dues volentats math.
v. v. so v. agut no p. fer la m. a
volentat / mas p. fer aqsta del mun
pare q. ne tramet ¶ No q. neta: ei no
q. q. neta dien lo fill de deu es p. sa
incarnacio del cel denallat o tra
mes en lo mun no entene a dire
q. ell h. na mudat de loch mas q.
es en loch on era p. altra mana
q. dabans no era / co es q. ara es
del hom q. dabans noy era hom
¶ Susenamet no q. pat sia q. lo fill
de deu sia hom empe no es hom
en tot loch on es car co ell sia p. tot
loch / no en tot loch no porta ne
ha p. fer la sua humanitat p. la q. es
dit ho conche aq. ell noy es ho. La
mouie los doctoz m. oltos d. n. p. t. e
p. det gras los q. neta len p. les
h. uons d. am. u. allequide

Capitol. lxxvi. q̄ mostra q̄na
reuerencia deu hom fer a deu
hom e ales altres coses s̄ntes

Nota q̄ aq̄ll hom deu es de tā
ta reuerencia q̄ li es deguda
a deuacio segons q̄ ensen
ya lo mestre d'ales s̄ntes en
lo Dec̄ / en la nona distinc̄io / e
vaho es cō dnu / car aq̄ll es ver
deu / p̄tal comta la s̄nta es̄tela
Adriano te rpe q̄ No encara q̄
segons q̄ posen los doctores modern
com a sol deu sia deguda adoracio
appellada latria q̄ es la p̄ alta a
deuacio q̄ p̄ma ess̄ / empo dien q̄
a res q̄ deu no sia en si no deu
ess̄ dada ontal adoracio / mas deu
ess̄ dada ala humanitat de ihu x̄st
ona altra reuerencia clamada pp̄
dulia / e axi maten ala veera
creu / e als claq̄ ab q̄ estech clamat
en la creu / car pp̄dulia es la
maior honor q̄ deu ess̄ dada a
creata / a les altres creas com sola
ment noy donem honor sino en
q̄nt atene lo saluado / crucificat
en semblar axi er pensen q̄ aq̄
son feta la nra redemptio p̄tal sem
blant honor de pp̄dulia los deu ess̄
dada q̄. E axi maten ala gliosa
mare de deu enq̄nt es adu tan
acostada e p̄ ell tan homrada / als
altres s̄ntes e altres reliques donam
altra especie de reuerencia menor
que appella dulia q̄. No aci que
molts dels doctores antiche hon
posat q̄ adoracio de latria no deu

ess̄ feta ala humanitat de ihu x̄st / e
ala sua creu e als claq̄ / car dien q̄
en semblats coses noy pensam
sino p̄re deu / q̄ en les dites coses
ha obuides altres obres cō es la
nra redemptio / p̄ q̄ dien que aq̄lla
matena honor que fem al Rey fem
ala vestidura q̄ ell porta p̄ que
casta dells li han bona interior
e trufoma p̄ se pot piadosamen
teme. Capitol. lxxvii. q̄ mos
tra q̄ns officis hu comunitats d'
lo pare a son fill ihu x̄st

Es deguda encara al hom
deu ihu x̄st sobriana reue
rencia p̄ los quans e sobres
quans officis qui son es
tats p̄ lo sen pare acomanats
car d'ell son comanats aq̄ste. vii.
officis segons q̄ posen los doctores
cō es de Redemptor de anfitay / de
cap e pastor de legista e de doc
tor / de aduocat e de repador / e
despos dels aies q̄. E p̄ examet
en q̄nt ell es estat nre Redptor
ell es digne de sobriana a mo
e reuerencia e honor car p̄ vaho
dela redemptio nra ell hac a satis
fer a deu p̄fetaimer p̄ tots los pec
tats daquells q̄ ell ha reemiss
ne reembra axi cō aq̄ll q̄ tema
loch de tots los elats / e exalrar cap
ho huma a pagar los deutes e
pines q̄ los elats deuuen a deu
p̄ vaho dato li conema q̄ distina
ment paguas ala vigor dela
diuinal justicia dolor de si matre
corresponet a casom peccat als

duo dicitur in inferno p[ro] talis ree
mes del dit infern / Caco com du
sent Agost[us] aco regna lagra
rigor dela d[omi]nal iusticia e la
plena satisfactio del me[is] peccato
q[ui] negu peccat no remanques
impunitu e q[ui] la copiosa satisfac
tio del me[is] rector fos an bas
tant q[ui] negu deute no reman
gues q[ui] no bastant satisfactio
e pagna e aco p[ro] tal co tot aco
bonaia a gran hono[re] de cascuna
part e aco demostra Anselm
en lo seu C[on]tra de g[ra]tia ca[pitulu]m xj. dicit
q[ui] natura humana se hama a repar
p[ro] satisfactio car en totes les o
bras de deu comuniamet se to
ten media ligada ab iusticia /
E aquestes dues virtutes ensen
yen a nos q[ui] la d[omi]nal gen[er]acio
del mon es digna de gran l[ib]er
E aco volch dir lo psalmista q[ui]
dit vni[us]e v[er]u[m] media et ve
ritas glo[ria] ambrosij et iusticia /
E vol dir q[ui] tot lo peccat del mon
esta en esta media e iusticia. p[ro] tal
dit Avmo exponet la epla ad he
breos plane sobre aquita paula q[ui]
es ad hebreos .ij. Ut millos filios
in gl[ori]a adduxit actore salute eor[um]
p[ro] passione q[ui] firmare q[ui]m axi
guarda lo gran gou[er]nador del mon
q[ui]nt zela p[ro] iusticia car veent q[ui]
hom no era bastat p[ro] smaten a
satisfere ad eu de sos peccato hali
trames lo seu fill e al fet hom
p[ro] tal q[ui] hom deu p[ro] sobrecas penas
e dolos satisfaca copiosamet ad eu

p[ro] les penas q[ui] hom deu a deu pe
sos peccato e feta satisfactio q[ui] hom
no sia p[ro] atoto temps empateat de
entree en la gl[ori]a p[ro] la qual deu la fa
E p[ro] tal d[omi]n q[ui] p[ro] diuini d[omi]n lo fill de
deu Omne fluctu tuos induisti feno
E parla lo fill de deu al pare dicit li
E memore totes les tribulacions q[ui]
hames de men portar plures peccato
totes les has penas sobre m[eu] e
aco cofirma ysaies distic[ti]o .34. c.
Vere languores nostros tuus tulisti et do
lores nostros tuus portasti E vol dir
q[ui] lo saluador ha portades sobre si
totes les n[ost]res maluestats e dolos
eo es les penas q[ui] satisfieren ad eu
lo pare p[ro] mes peccato E fet
pe d[omi]n en la sua canonica q[ui] ha
portat los n[ost]res peccato satisfaci
li en la croc e p[ro] les sues nafres
e plagues som guarites eo es sa
tisfaent ad eu p[ro] aquils ales por
que deuen p[ro] n[ost]res peccato e aco
m[er]itauellant d[omi]n sent Gregeri
O meremabilia tue pietatis cari
tatis q[ui] ut fimo redimes filiu[m] tua
didisti E vol dir an[te] q[ui] fimo
e tan gran amor nos has ensemu
da en quant p[ro] reembre lom teles
penas e mals a q[ui] era q[ui] depnat p[ro] tu
p[ro] raho de sos peccato has l[ib]erat lo
teu fill a mort e a altres q[ui]ns pe
nas p[ro] q[ui] est satisfes ala tua iusticia
q[ui] ve q[ui]ra satisfactio q[ui] p[ro] facia sobre
les offenses q[ui] hom en fetes
Capitulu[m] xxxviii. qui mostren de
les grans dolos q[ui] ore rector:

porta en la sua aia. després
que fon creada fins a passa
en la creu. 4. 11.

De declaracio donchs des
dones tantes e tan grans q
me Redemptor porta p nos
a veembre. No del algn
pmit q he callit del dny del gñ
doctor Alexandre sobre sent aja
thois e a ptes dalguns altres
doctores famosos en font e en scia
Lo primer es q en lo pmit q la
sagrada aia del nre Salvador es
tech p deu creada e infusa en
lo seu pcos cors e tot aço estech
vnt ab la psona del fill de deu les
quals coses foren fetes totes en
vn instant la dita santa aia
ven claramet deu e en deu guar
dant altamet ella estech p deu
plenamet informada p q deu la
havia creada tan alta e posada
en tan alt estamet co era q fos
vnda ab deu en supositada en
lo suposit e psona dñnal o or
denada a ess aia del Redemptor deu
e hom qui havia lo humanal
lmatge a veembre del poder del
diable el havia a portar a pa
radis. Lo segon pmit es q li
estech ensemat tantost aq ma
ter q avi com lom p son peccat
era obligat a pdr sa nati e qnt
havia e apd la mort etnal se
gon q posa avi mater dñalm
en lo seu cors de ho. Añ cone
ma per rigor dela dñnal iustia
a p q per restituir lom en

sanata / q huana nati satisfes
adu p lo peccat p q hom merecna
pdr sa nati e com lom peccat
laico no fos bastant / car deu no
pven satisfacio p aptal hom / e
co no fos negu sens peccat se
gon q dñi la santa scia pnal
guerna q adsta satisfacio se fe
p hom iust e sens peccat qm sa
tisses adu p tot lo dit peccat
p lo qual merecna pdr si matir
en qnt p sa nati e p los altres
bens qui de deu havia rebuts
se era leuat contra deu rebelar
li a sa ley e manaments. Segona
ment com lom frs deutor de mort
e pfr mater no sen pogues vdr
p forza conema q p altre fos amdu
e dellurat e veerut dela mort
q fos hom semblar al hom q havia
peccat qui fos potet a vlenca l
dels dits mals pue altre no era
bastant. Lo Terc pmit es q a
dre adu acabada satisfacio p
lo diable mal havia recorreut
p son peccat conema q Redemptor
p reparo de nati obligada a pdr
no donas adu tñt met de sa nati
la qual segons los santes es p bna
nomet satisfactori a deu qui p
obres penals e pma vol q li se
satisfes a sa offensa mes q pe
altres coses. Conema encara
segons q posa aqm mater lodu
doctoz q p la mort etenal a
satisfes la qual lom era deutor
q lo Redemptor moris q altra
mort no era bastant a tdr e

ne a satisfere pla mort ala qual
l'om era deutor sino mort del ho
qui fos tots temps sens peccat e
no fos obligat a ninguna mort
p raho de sos peccats. Car tal
hom nos podria trobar en natura
tota era deutora de mort e p mol
tes vies. Lo fet pmit ex q com
los peccats p los quals lo dit re
deptor haura a satisfere fussen in
numerable e notablament grees
e p tal requia rigor dela altra
dela iusticia de deu q li fos satis
fer p sobranes penes raygades
en sobranes virtuts e en sobra
na psona. E com la mort etnal
ala qual lo peccador era obligat
e condempnat p lo precehensible
pulu de deu fos cosa ordna aq
en si e p tal co co premia tots los
fills de Adam p generalitat car
cabria sobre tots p tal quema q
redemptor satisfes a deu pla pq dolo
rosa e vergoniosa mort e pyama
gosa q james fos ne sa. ytal es
taly la mort del nre redemptor en
la psona del qual plait dire jere
mies. ca. **O** vos omis q tran
sitis p viam aeternitatis et videte dolo
rem meum sic e dolor filii sic dolor ma
trix. **D**ol dnr xpi a tunc dicitur qui
passau p la via dela psona vida
mortal e veiat sic in james fon
ninguna semblant dolor ala ma
e p la dia dolor q ell passa en
en tota sa vida co en la sua piosa
mort. **C**apitol. lxxviii. qui en
sempa don acti vau la mort
del saluador

Tal formada donchs la dita pre
cosa aia del nre redemptor
e ago altemet p tota la san
ta trinitat sobre totes les
coses d'annut dices maiorment
sobre la arduitat e iusticia e sobre
lo gran pes deles terribles e mex
timables penes que haura a sof
rir p la nra dita redemptio. fon li
pposat p nre senyor ell si volia li
teralmet ostent totes aquelles pe
nes appellades redemptives p satisfere
a deu e p saluacio del humanal
lmatge ala qual pposicio la dita
aia bonerica confortada p la virtut
de aqll ab qui era vinda e morida
ab tot son natul e vntual essor. fcs
pos ab sobrania humilitat fortalea
q ell acceptaua les dices d'om e
les abratana ab tota la sua vigor
ta offeria a portar les d'elles e mol
tes mes si era possible e ago per
amor e reuerencia de nre se mor deu
La qual resposta la santa trinitat
accepta e reche e dignifica a vnt
co fon possible. Car tlla electio se
goua la qual lo saluador an p
fetament elegi portar les dices
penes e pondre e portar aqll or
rible vitupri dia mort a pcesch
a nos molt sorgos q diuall haur
a dir largamet e p q la sua redemptio
fos pq copiosa e pq satisfactoria
tots temps la sua vida e fcsch en
sobrania ab tota de totes ses virtut
e en sobran gran ne james ne
gona tribulacio ne passio no port
ammut ne vntat la altra ne

plentiu de totes ses virtuts / ne
 toldre li excellencia de q̄tm
 ue merit / e com totes sos actes
 e obres pochissen de val de s̄
 bres excellent caritat q̄ es
 fonament de meru / ptal lo sal
 uador q̄tmamēt mereria
 p̄ totes sos actes e obres / en
 tant q̄ dier los doctors mo
 derns q̄ James ell no feu acte
 indifferet / co es q̄ no fos me
 ritoru / e aco p̄ les causes de
 merit q̄ totes eren en ell en
 gran excellent / co es m̄ticio
 dreta caritat / p̄tra ocupacio
 or obra sana / e exadivore
 co es en estimet de merer
 p̄ q̄ dier los s̄ntes doctors q̄
 tota la sua beneta vida no es
 tech sino a mana de vna ardet
 ore q̄tmada / o a mana de vna
 bella anssa comecada en la sua
 incarnacio e q̄tmada p̄ la sua
 virtuosa q̄ntacio e p̄funda en
 la creu en q̄nt comana la sua
 s̄nta aia a deulo pare . Cap
 tel . lxxv . qui mostra com se pot
 pensar la granda de les dolores
 redemptues e comuades del nre
 redemptor

Quella aq̄te mater doctor
 q̄ com vida de x̄ria sia q̄tmua
 met estiga se v̄m̄tcauſat
 e ligat de cor ab ih̄u x̄p̄ q̄
 es la nra vida / lo qual amsta
 ment mole fa la consideracio dia
 gran mar de les dites dolores les

quals ell pora p̄ remembre a nos
 segos q̄ daniud es dit / e p̄ vaho
 daco al enfema p̄ d̄n̄s v̄n̄s co
 lom se pot exeatat or pensar les
 dites obres / e la primera d̄n̄s
 attenat ala otra de la sua aia que
 hama q̄r l'entimet p̄fet de
 gors q̄ ven claramet totes los
 peccats de la elat p̄ los quals hu
 ma a satisfir p̄ ses dolores distir
 tes a deu lo pare / e hama lo s̄nt
 arbitre an poderos q̄ ell tena
 lo dit entimet fermat en co
 sideraz los dies peccats an com
 assouts del dit esgnort de la nra
 en p̄tuda les dites dolores . a . xi . q̄
 feu entimet James despons
 q̄ aqua s̄nta aia son creada per
 vn moment nos separa nes lera
 de q̄derar plenamet la q̄derca
 de los dies peccats / e ac p̄ co se
 cofuana en p̄t en ell la q̄tmua
 rib de les dites dolores . Contemua
 a . xi . mater aq̄te esgnort caraco
 ptamua a ell en q̄nt era redemptor
 q̄ totes temps dees co p̄ q̄ treballa
 na q̄tmamet q̄ fos discipat
 e q̄ axi li fos fermat a tmamet
 en la memoria / p̄ vaho daco co
 lo feu entimet no dagueus es
 compant se mesgnament deca e
 della an com lo m̄e / ptal aqua
 fort r̄magmacio q̄ ell hama obre
 lo dit peccats el gran desplac
 q̄ ell hama de les inq̄nt totes
 ben pura offensa de deu / tot aco
 dona un gran colp sobre lo seu

cor q' la dita dolor redimida es
graua. s'om contra la part sens
tua. la qual se timentana axi
poderosament q' s'no q' la s'nta de
nignitat lo q' fortuna de tota p'nt
de fallir. E aquesta redimida
s'ntana s'om minor met com
vera alguna gran o notable offesa
de deu o q'nt deu algun preser
axi com legit' John. vij. q' en la
cena torbat' on vn de vosaltres
me trahira. haue't gran dolor e
obpassio del mesqm de iudeo que
vera dauat si pensare q' lende
ma se dignaria. La. ij. dia
q'nt declara la multitud o gra
nea de los doloz del mee receptor
si es axi vera claramet la mul
titud e malicia de totos los peccats
de los elects qui del comecament del
mon fins ala fi li eren dis'cta
ment presentats en altra mana
si ell nois vees no poguera haue'
de plaer m' dolor e p' q' se que't no
satisfere plenamet p' q'nt. Car
negra no ha hoy m' amor aaco
qui no coner. segons q' d'ni sent
Agost. e era axi q' casu peccat
mortal li presentana s'ntch r'chos
de hauev gran dolor se'pos. do
mals q' lo peccat mortal porta
absi. Lo p'mer mal e p'ncipal
es que ell es p'mer p'micia e offensa
de deu. e axi mal li timentana
lo cor qui com agll qui sobriana
ment amaua deu. Axi axi es
q' aytont co' alqu' ama mee al

q'ma p'sona aytont se dol hom mei
de tota p'micia q' li sia feta. E com
ell amas deu sobriana met segnor se
q' p' esta r'cho ell se dolia sobriana
ment de casom peccat mortal.
Lo segon mal q' fa lo peccat mortal
si es q' p'uoca lo peccador ala rea
dedeu la qual s'om p'nta al hom
dampnat p'tal se dolia lo mee
receptor axi com de allo q' al seu
voler era sobriana met contray qui
era ve'que't qui com agll q' volia
posare pau entre deu el hom. Lo
terc mal q' fa lo peccat si es q' elles
gran macula e legea dela dia. axi
ell es sagell del diable e qui fora
gata deu dela dia qui es si' p'que
sia temple de deu. p' q' co' ato sua gra
p'micia de deu se dolia sobriana
ment lo saluador. e entat q' ell
volch q' abla sua p'cosa s'ntch los
dies sien lauados p' gitar la dita
macula tan leua. Lo q're mal q' lo
peccat fa q' tol al hom tot lo q' ha
fet e a p'de lo Regne de deu p' lo
qual a guampat al hom lo fill de deu
vench en tra e moy en ceu. no es
donchs macanella si son duos. Lo
jnt mal q' lo peccat mortal fa si es
q' p'nta al hom les penes eternals
p' les quals a l'mpar del hom lo sal
uador era q'nt mate' ve'que't q' doctos
casu de tanto peccats mortals p'
si mate'us li offere't ala sua dia les
dites s'ntch r'chos de dolor e passa
totos los peccats ensemp' ab los
dites s'ntch se'queles q' casu portau.

a iñtes dolos pñocunē la aia del
 semor. Cert dñi vbrtmg con
 templatmg casem peccat li era a
 xi. com vna foreca de ventat / o
 axi q han al cap smch mortals
 agullos qui acida colp q casem
 peccat feora la dita santa aia
 li fora smch naffres o vbrtes
 q li pñocunē fins al pñogondia
 sua aia. Pñessa donchs dñi a
 qñest. Pñes naffres e vbrtes ha
 fites en qñta pñosa aia tots
 los peccats dels elets en sepe
 qui son quax pñimito. Capítol
 lxxvi. qui en sepe com p al
 tres se pot mostuar la granea
 dels dolos de ihu xpi

En sepe en cara lo gran co
 templatm vbrti en la matia
 dñi passio de ihu xpi q per
 algimes ycaus e spals ex
 cellentes qui en ell eze e axi ma
 ter p rao de algus offus a co
 manats al dit semor padem co
 nexer la mlitue e granea dels su
 es dolos. E pñamet en qñt era
 Redemptor car p lo fira aqñt ptama
 a ell q fos destructoz de tot pñau
 e mal. empatrat la redemptio mñ
 e en psona de tots los elets ell
 hama a deu lo pare a satisfir p los
 pñats e p qñegnet p casen pñau
 hama a deu a deu dolor spal satis
 faent p aqñt e p casenma pena
 pñclor de q lom es deutor. e qñ
 hom dema pagnax aden en pñ
 fern p aqñt peccat singlor car aco
 requera la rigore dñi dñmal

Justicia e la plenitue de satisfactio
 del nre Redemptor segons ja es dit
 deffa qñ dñessa donchs ari qñeres
 foren aqñestes penes ne comiqñeq
 lñico los peccats passats pñesent
 e es dñe mñes dels elets son qñtats
 pñumerables e molts m ha ha
 gus de pñextmable granea

Segonamet pots dema aco ma
 ter car com ell fos sobriammet
 iust e pñca dñca e sobriammet
 mñdica segons q la santa septu
 lñi fa testimonj en dñsses lochs
 encara com no fos redemptor si
 auorria peccat p excess e com
 ptant peccat nos pogues tolere
 smo p sobriammet dolos p. ffato
 vñes p aqñt p rao dato tot se
 discretana es apoderana ab tot sem
 e fore de dar a deu dolos dela
 sua aia ayntates e en lo pñ
 ult gran q podria. E caramet car
 com ell fos fill qñatñal de deu lo
 pare sobriammet zelos. e esta
 ua p salonor q donchs ell lo
 vees ari pñurcat co es p lo per
 cat e p los peccadors e p tant
 mñeres e la pñuria aqñesta
 nos pogues tolere del mñ smo
 p les sues dolos qui tots los per
 tats e pñures fetes contra lo
 seu pare hauer a. delu ptal ell
 ne offeria al seu pare ayntates
 com podria. Estabent q ari com los
 peccats son a pñuria de deu ari
 les sues dolos q ell hama dels
 peccats tornauen en quan qñta
 pñenet exemple dñi aqñt docto:

si don noble fill natil del Rey deu
son pare p on dit vobant vengut
lo feze o culperat e trax lo per
la barba e apres coguax lo per
tra fins ala mort qnta fia la
dolor quen hancia lo dit fill, qnta
encara com la coexera sa dolor
si al fill matern conema pendre
mort ptal q la pena q el dit fill
merex fos p lo Rey son pare de
tots pntes remesa encara tot
aco no es quax res p esquart
dela pena q lo fill de deu sezei p
les injurias q ell vera offerir
al seu pare p tot lo mon e deu
q ell hania a pendre mort ptal
q lo seu pare remetes les dites
injuries p q appare q entes aco
e allo no ha opuracio. Si pesse
les dignitate de les pones di
uinals e altres circustancies
agregantes les dites injuries
fites contra deu p lo peccador
injuste e aten qui es aqst qui
ha presa mort p tal q totes les
dites injuries dels elets fossen
remeses. Quantamet pensa
co aqsta sagrada hmatat q lo fill
de deu ha ab st vnda pensa la
gran exaltatio e dignitat gloria
e nom hoc e estamet q ha rebu
p la gran bonea e clemencia de nre
senyor deu p raho dels quals bo
infets li es tenguda e obligada
de tota sa forca e poder e poder
de amar honrar lo sobre tota al
tra creatura q conchs ell lo hnia
vist p mfructes experiencias des
honor may spreat e est de fet

fora lo cor e la memoria de molti
passats pntes e a present q some
no vnen sino en pauit pensa aq
qnta es la dolor e tristoz e qnto sof
pres e lagrimes e amargors q ell
portana ab st qntamet p esta
cosa. Quantamet aten q ell era
cap de tots los elets espos de la vana
religio e de les aies les quals esposa
en lo baptisme qnta rector lo pnt
sagmet e la fe vana ofde. 2.
¶ Qui lo semor en la fe te esposada
q donchs ell vees la esposa han
lo leuar e q seze dada al seu enemph
capital lo diable pensa q venne
aco la daua inextimable timent
ala sua aia cor conem. a ell q a
les aies dels elets ell imp rous
conterctio e dolor de lny peccate
e gusio a deu p sobranes supplica
cions e plores e doloz e aqlla r
matige del sobran pare q el en arch
humia an fidada p tntes peccate
fos lauada p argila de qnta lo q
ell li competus p les sues doloz
¶ Pensa lici dnu aqnest doctor si
alqun generos e noble espos huma
alqun esposa la qual ell haquet
nodrida dela sua caxon e sanct
e p la qual obtente haquet re
cada tota la mar e la tea e li ha
ques dades totes les sues vides e
la amas de amor in extimable
e ella leuat lo dit noble espos se for
dada a un stiau negre e pudent
e ple de tots mals / quando aq qnta
fia la dolor e tristoz q lo dit espos

havia cret nos por die. Com
Donchs lo saluador haa mes fet
p saluador na aia q tot aco no es
e ella lo ha leuat e ses dada al de
mon. Venne pots q gran e inapa
ble era la dolor q all hama en
son cor de tantes aies qui adu
teres e leuat lo e amat sen ab lo
diable. E sen amet q com ell
p son officio fos repador de gra
que los peccadors haue ponda
e fos repador e restaurador d
Regne de glia e peccat emp
xas estes coses plenamet per
tal ell hac auoverre paat sobi
ranamet e contra aqst a peccar
p destronelo e p lenar lo del
mon. ab tot son effors e aco se
hagues a fer ab sobranies do
lors satisfient a deu p los dits
peccats. hax q grans haguere
a esp. les dolores q aco impetren
E tenamet car ell segos lo apos
tol hac officio de misancz entre
deu e nos, e q ell vece deu nat
contra nos molt fort e daxes dal
tra pt lom rebelle e preueret
a deu q donchs ell hagues aqst
dos extrems qri limrats de si ma
teres auustax fms atesmet de
pau final. aci hac mestier treball
infmit meo q q hagues auustax
la tra ab lo ocl e tot aqst au
tinet se hac a fer p sobranies
simplicios e prechis e dolores
p les quals pots venre lo pposit
pncipal co es qntes son estades

les dolores q meo Redemptor ha alu
des a sofrire p pcurar anos
remissio de peccat e la amstax
de cel e apres lo seu Regne
Capitol. lxxviii. qui mostru
com encara posen alguns la
Tercia via a puax la granca
des dolores de meo Redemptor

Nota q alguns grans doctors
han ensemat p alcees
vies q onll cretinet to
car com les dolores redp
tues de meo saluador fore fort
grans e vltos ma estimatio
La pma si es q iustia q les durs
dolores q ell offeri de si m. xxi. a
des lo peccar p los clets hagues
sen efficacia sobre ells apenar
los lo Regne de glia. E mps no
vestmet se doha fore de los q
pnuores q qtmamet son fetes
al dit peccar p los demoms e p
los dampnats del comencmet
del mon tro ala fi e apres en
p tots temps. E iustia q les
dites dolores no pfiten als de
mons ne als dampnats en hu
uer gra ne glia. empo de qda
cosa era a ell q sen sentio e se
dolgues en qnt era fill natil
de deu e p ell tam exalcat alta
ment enqnt hom e enqnt ell
era iust sobre tots los iuste
e enqnt amaua lo seu peccar
sobranamet e enqnt nequ
na creatu dignamet ne bus
tint james se dolgue p artals

divinalis pueris / p raho daco co
nema q hom simplicis ari co agll
q era begut atots nres defally
ments a tots nres plors lusts
e deguto / com donchs disticta
ment ell vees totes les dites
pueris fetes a deu / e p casoma
donas a deu dms si mater dis
ticta dolor e maior q no feya
p les pueris dels elects en
qnt les dels dapnats tomquen
dms si maior malicia e maior
dnpacio / Pensa donchs si pots
qntes ne quals facen estes do
lors p aqhest cap dms aqlla
ana sagrada / Segonament
posen los dits sants doctores q
multiplicanen les sues dolors /
qnt qtmiamet ell se vera pce
fents pnumerable de homis e
la dapnats e ab hnull dela sua
santa ana attema la pfmiditat
dela lre malicia / el hor q ha
men al seu pare e a ell mater
e vera les cotmades e agu
des temptacions q dauen als ho
mens el poch cotrast qts homes
cos seyen ans se levanen aurre
quane p no ves e ari passant
en ess beatus tota lre mba
ble vida fins q venen ala mort
e agni son sentenats a ppenal
dampnacio / e com ell fos pma
clemencia e pietat excellent / e
vees ari pde les ans / e tot jom
amar ne timtes a pdeio axo li
era coltell qui la sua ana li tra
nessana / **C. Recompta Elmad**

q qnt era tot sol plorana tant
es tme mentalia tant que si
la altea divinal no fos duada
de tots pmes defallira / **Tercia**
ment se multiplicave en ell les
sues dolors qnt en spal attema
als grans benfets q deu ha fet
e fa cotmiamet als homes e
singularmet qnt ari altamet
los volia reembre del diable e
del peccat p la sua mort q ab
tants treballs e penes misies
e dolors vlt la mort los era ve
gut a vebre / **Q** q aco no cotrastu
los homes no haguessen memo
ria feruent nen fessen gres d
gudes ans cotmiamet multi
plicassen lres iniquitat / p tal
p raho desta tan gran descom
venca sofria merximables dolors
e maiormet qnt vera la santa di
vinitat les pdeoses descomerces
de alguns ari com de lucifer e de
Adam e de Salamo e daltres molt
q qnt en elle es la renouellon la
sua mort e passio segos q dnu la
postol / **E** en esta matia dnu vri
postoma q dels grans pills q hom
ha q nos dampne si es la gran
e qtmada desconceca q ha al
nre redemptor q tantos etants grai
e tan largs e terbles dolors e
mals ha passats p ell / e naga
no lm ha q passio nelm fa gres
segmes ne p amoe no pvene
rencia sua no pdonacia una pueris

receduda ne a dy seu enemich
no cotrastat q lo dit receptor
haia manat lo cotraço e hua
condpnat a dāpnatio ppetual
aaqtl qm aco no vol ser xpi
com apoz ajathi xpm ¶ Quar
tament h multi plerane molt
les sues dolores qnt considerana
en les accidents e fezals penes
dāpnatges e tmeors e pass
ons persecucios e dolores dels
ignocents e dels elects q totes
li eren presentades claramet
en la dñinal essencia ¶ Et
maiorment haue gran gressio
ala sua mare gloriosa qm deu
ja fore dolorada p les grās
inimies qus feyen cotra deu
hae axi mare gressio q passio
e dolor als sants marces es de
nemtores e altres grās mor
trois e dolores e atons aqtl q
deu demoe soffere grans tur
bulacions e affans p la sua
amor ¶ Plora molt axi com
legim luce nono p la gran des
tentio e repnacio exegacio
obdnacio dāpnacio del poble
juday lo qual vee distinetu
met en la santa dñinitat
¶ Dimtament sofrua de fora co
es en lo cors innumerables tñ
lacions e affans e angusties
axi co fam set feet calor potae
tat forçoz vramet de amar
pceptoz de vetllar qm tota la

me sepan se e sabent e merat
sonm p los campos ploraua en
sa orõ cordaua sofruana qnta
has p tra ala manera dels co
templatis sofrua meruables
inimies vitupis emugs pfa
mes greuges maiorment pe
aqtl qm volien coplaure aqtl
qmly pseguen ¶ E ill donche
tots aquestos mals e veges si
poras estmace les penes e dolores
q lo ten car amich ¶ Receptor
e semor ha sofrudes p co q no
sies dāpnat ans sies salum e
ab ell tots temps amutat e a
copamrat en gloria o be ras
dolent si la peccs q ab tant grā
mals e toeballs lat hua tan
gran semor guanyada ¶ E a
pitol lxxviii q ensemma co
se mostra qntamet ac aqtl
materie pnt p altre me

LO gran doctor e alt con
templatiu. Vltra en la
matia dela passio de xpm
ist ensemma to fo dolora
da toste ps metee vus aq la
sua santa ma del semor el seu
loris qlios e posa dñtal copacio
¶ Posen dñi ell q deu feo vna
campana tan gran co lo cel
q haques lo batall q does to
ta la tra e q aqtl dit batall
moquessen contra la cayma
tots qntes anjels ha en lo cel

les vera tantes a vi ordnades al
menir a glorificar lo seu pare
les acceptava a vi com vn bell
e sobres amable e honorable
sacra e assemlada satisfac
tio p tota los peccats dels deu
e vera q aqlls venertes doler
ab la passio e mort dela creu
hamen a obrir la porta de pa
radis a tota los predestinats
a glia aqsta consideracio li da
ua tanta consolacio en la sua
santa cia q no nou sabria de
clarar. **Elis** li auadana dolca
ment a portar les dits doler
e amargors. **Iustia** q la sua pu
cipal auada estaua en la virtut
diuinal. **Veritat** diu **Elmado**
m epla de diuinen q qnt ell
ignora la sua alta intelligencia
a passar co q diu es dels sues do
lor e esclaria aqlla suacata an
gelical sent tot eunre car hinc
no ve. **Aix** aqll esclarament
en alegria de glia e de spire q
redimada en lo cors a vi q als
angels e als homes q laudra se
veren el miranen diua assemla
lat del e plae e spital consola
cio. **Q** no aca p hnylla enen
dre co q die es del granmet de
sua alta intelligencia q segon
q posa sent **Agosta** en lo libre
dela santa trinitat en los bena
lunents es a vi q james lre pu
telligencia visio nela amor be
neficiat james nos muda en

ello ne coere ne impua ptal es ap
pellada alegria essencial a tota
es quada emers deplac ama
e possere me se mor deu **Empo**
lo benalunrele aco no cotras
tant han amues los creales
coqitacions volubles ex es que
quien segon les coses quils so
nouellamet dices o relectades
dels creales **Tot** a vi cia del
Saluador segon lo seu troc en
tempmet **Car** iustia q ell mo
blamet fos fermat en la visio e
amor e possessio gliosa dela di
uinal essencia **Empo** en espar
dels coses q no ptamen a be
nalunrele essencial la sua al
ta intelligencia se ignora deca e
della segon les coses dmses q
li es en offerres e pitades segon
q plama al son arbitre frama
de posa: se en penssar aco e alle
per por venre comfens tot pe
uidet dela sua alta diuinal
la sua intelligencia a cada se
ignora a dmses coses segon
dmsitate de lochs e de temps e
segon aco a negades luma de
uieses doler aca de neals e mes
o mero segon los tribolacio
foramet lre co laure e sonch
en la creu o qnt son flitrellit
en la colupna en casa de plae
o a hams com vera alqma asse
ralada offensio de diu fer
o qnt ignora la sua alta in
telligencia a alqunes coses